

KfW

План екологічного та соціального менеджменту

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Субпроект № 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей,
м. Чернівці, Чернівецька область обл. /VETinEP II»

Розроблено:	Перевірено та схвалено:	Погоджено:
Антон Кіркач OHSE	Виконавчий комітет УФСІ	Німецький банк KfW
Дата: 08.06.2026 р.	Дата: 12.06.2026, протокол № 9	Дата: 03.07.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 1	Дата: 08.06.2026р.	Початковий документ

Зміст

1	Частина 1. Масштаб та цілі проєкту	3
2	Частина 2. Опис СП	4
3	Частина 3. План екологічного та соціального менеджменту СП (ПЕСМ)	7
4	Частина 4. План моніторингу СП	20
5	Частина 5. План залучення зацікавлених сторін конкретного СП	28
6	Частина 6. План управління відходами конкретного СП	47
7	Частина 7. План екологічного та соціального менеджменту Підрядника (шаблон)	76

Додаток 1. Звіт щодо обстеження будівлі гуртожитку на наявність матеріалів, що містять азбест. СП № 34-73-2

Додаток 2. Звіт щодо обстеження будівель учбових корпусів на наявність матеріалів, що містять азбест.

Додаток 3. План управління азбестовмісними матеріалами для будівель гуртожитку. СП №34-73-2

Додаток 4. План управління азбестовмісними матеріалами для будівель учбових корпусів. СП №34-73-2

Додаток 5. Опитувальник ESHS

Частина 1. Масштаб та цілі проекту

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Термін впровадження: 02.12.2024 – 30.11.2029

Сума гранту Уряду ФРН наданого через KfW: 20,5 млн. євро

Бенефіціар: Міністерство освіти і науки України.

Виконавець: Український фонд соціальних інвестицій.

Сутність: створення центрів професійної досконалості (ЦПД) шляхом відновлення та переоснащення наявних закладів професійної (професійно-технічної) освіти, а також впровадження практико-орієнтованої й актуалізованої для ринку праці концепції професійно-технічної освіти (ПТО).

Територія впровадження: Львівська та Чернівецька області.

Поточний стан впровадження:

У рамках Проекту передбачено створення ЦПД на базі двох професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ): Державний навчальний заклад «Львівське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту», м. Львів (Львівська область) та Державний професійно-технічний навчальний заклад «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей», м. Чернівці (Чернівецька область).

Український фонд соціальних інвестицій (далі - УФСІ) підписав Окрему угоду з KfW, тобто, виконав передумову формального започаткування Проекту, а також зареєстрував проєкт у Кабінеті Міністрів України, за номером 5814.

Також підписано Фінансову угоду між УФСІ та Міністерством освіти і науки України, яка визначає умови і процедури спрямування Міністерством, як отримувачем Гранта, наданого Кредитною установою для відбудови для реалізації Проекту, до УФСІ, як організації-виконавця Проекту.

Підписано Меморандуми про співпрацю між УФСІ, закладами ПТО та місцевими органами державної влади Львівської та Чернівецької областей.

Німецький державний банк розвитку KfW прагне і надалі зміцнювати економіку України через інвестиції у професійно-технічну освіту (ПТО) в рамках проєкту "Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II", який фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (ФМЕРН) за рахунок гранту в розмірі 20,5 мільйонів євро.

Політичним партнером KfW в Україні є Міністерство освіти і науки України (МОНУ), яке здійснює нагляд за більшістю ПТНЗ країни через свій Директорат професійної освіти.

Заходи фінансової співпраці, що впроваджуватимуться протягом приблизно чотирьох років, будуть спрямовані на вдосконалення двох існуючих ПТНЗ у двох різних регіонах України з метою створення модельного Центру професійної досконалості професійно-технічної освіти.

Український фонд соціальних інвестицій був номінований в якості Організації - Виконавця проєкту.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Очікуваний вплив проекту має кілька вимірів. ЦПД матиме модельний характер з метою відтворення окремих аспектів або цілісних концепцій в інших частинах України і, таким чином, сприятиме покращенню іміджу та якості ПТО. Запропоновані заходи з обміну досвідом та обміну знаннями в рамках Східного партнерства з кількома країнами регіону в ідеалі призведуть до посилення регіонального співробітництва. На рівні ЦПД студенти отримають вигоду від підвищення якості ПТО, а також від більш тісних відносин з роботодавцями та найсучаснішого навчального обладнання та устаткування. Інвестиційні пропозиції також передбачають покращення умов для дозвілля та гуртожитків для створення привабливого та сприятливого навчального середовища.

Частина 2. Опис СП

ІНСТИТУЦІЙНІ УМОВИ		
Назва СП	№ 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область обл. /VETinEP II»	
Склад/зміст діяльності в рамках СП	Проектом передбачається: У гуртожитку: - ремонт внутрішніх приміщень 7 (сьомого) поверху; - ремонт внутрішніх приміщень у вестибюлі на першому поверсі. Для головного (навчального) корпусу закладу та виробничих майстерень передбачається: - капітальний ремонт покрівлі; - виконання заходів з термомодернізації будівель; - внутрішнє оздоблення приміщень із заміною всіх інженерних мереж; - заміна вікон та дверей з влаштуванням укосів; - облаштування території та влаштування благоустрою; - облаштування майстерень з врахуванням вимог інклюзивності.	
Відповідальні особи (ПБ та контактна інформація)	Виконавчий директор УФСІ	В.о виконавчого директора Овчинніков Олег Євгенович 01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 24, корп. 3 Телефон офісу: +38 (044)-356-65-50 Електронна пошта: office@usif.ua (https://usif.ua/contacts)
	Директор РП УФСІ	Директор Другого регіонального представництва УФСІ Бродзінський Артур Мар'янович 79018, м. Львів, вул. Залізнична, 7 Телефон офісу: +38 (096) 464-57-06 Електронна пошта: 2@usif.ua
	Власник об'єкта	Міністерство освіти і науки України
Особи, відповідальні за впровадження СП (ПБ та контактна інформація)	В.о. директора ДПТНЗ «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей» голова групи управління субпроектом (ГУС)	Калетник Руслан Вікторович
	Місцевий консультант УФСІ з питань розвитку громад	Світлана КРУГЛОВА

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	Місцевий консультант УФСІ з технічних питань	Олексій Обуховський
Особа відповідальна за отримання та опрацювання скарг	Шкраба Тетяна Миколаївна Секретар	телефон для звернень – 0372546302 chpml@ukr.net пошта- м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Д
Опис об'єкта		
Назва об'єкта	Державний професійно-технічний навчальний заклад "Чернівецький професійний машинобудівний ліцей", м. Чернівці (Чернівецька область)	
Опис об'єкта та прилеглої території	Поруч з місцем проведення робіт (на відстані 200м) розташовані: - на території закладу: навчальний корпус (основний корпус ліцею), навчально-виробничі майстерні, гуртожиток (блочного типу, розташовано поруч із навчальним корпусом), приміщення кабінетів/бібліотеки, укриття в підвальному приміщенні гуртожитку; - за межами території закладу: - зі сходу: житлова забудова та об'єкти побутового обслуговування населення вздовж вул. Хотинська; - із заходу: торгово-розважальний комплекс - «Боянівка» (вул. Хотинська, 43) та мережеві магазини (Comfy у ТЦ), кафе/заклади харчування – всі ці об'єкти знаходяться за кілька десятків метрів; - з півдня: вулично-дорожня мережа (вул. Хотинська) із зупинкою громадського транспорту «Ліцей» та маршрутні/тролейбусні лінії, місцеві торгові точки та житлова забудова; - з півночі: житлові будинки, сервісні точки, внутрішні дворові території – типова міська інфраструктура вздовж вул. Хотинська.	
Скринінг соціально-екологічних аспектів	Проведено 09.09.2025 Див. Додаток 5 ESHS ОПИТУВАЛЬНИК	
Законодавство		
Визначте правила та дозволи, які застосовуються до діяльності в рамках субпроєкта	Перелік законодавчих актів, які застосовуються до діяльності в рамках СП наведено у розділі 1.1.«Стандарти та вимоги законодавства України» РВЗПСЗ, розробленому УФСІ. Усі заходи, які реалізуються в рамках СП, будуть здійснюватися згідно з наступними стандартами, законодавством і керівними принципами: - законів та нормативних актів України; - міжнародного права, включаючи конвенції та договори, які ратифіковані Україною та стосуються Проєкту. Заходи, які плануються до виконання в рамках СП не підпадають під перелік видів діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля відповідно до критеріїв визначення планованої діяльності, її розширення та зміни, які не підлягають оцінці впливу на довкілля та не входять до переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку. Проєктно-кошторисна документація повинна містити розділ з Охорони праці та розділ Оцінки впливів на довкілля (ОВД). Після розроблення проєктно-кошторисної документації, Замовник будівництва (Власник об'єкта) надасть проєкт для проходження експертизи. Після проходження експертизи, Замовник будівництва затвердить проєкт відповідно до вимог законодавства України.	

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	Замовник оформить необхідні документи для початку будівництва, відповідно до вимог діючого законодавства України. Після завершення робіт Замовник оформить документи про завершення будівництва відповідно до вимог діючого законодавства України та візьме на облік результати виконаних будівництвом робіт.
Громадські обговорення	
Визначте, коли і де відбувався процес громадських обговорень, як він був підготовлений і де доступні протоколи	Громадські консультації передбачені, в таких формах: 1) громадські обговорення: конференції, форуми, наради; 2) електронні консультації. Результати консультацій публікуються на веб-сайті органу місцевої влади/громади, веб-сайті УФСІ і враховуються при прийнятті рішень. Плануються громадські консультації після розробки ПЕСМ .

Фотографії об'єкта

Рис. 1 Місцезнаходження ліцею на Google карті

Рис. 2 Зовнішній вигляд будівлі гуртожитку

Рис. 3 Зовнішній вигляд адміністративної будівлі та виробничих майстерень

Частина 3. План екологічного та соціального менеджменту СП (ПЕСМ)

Потенційні впливи/наслідки	Пропоновані заходи щодо пом'якшення наслідків ¹¹	Інституційна відповідальність за пом'якшення наслідків	Вартість заходів з пом'якшення наслідків ¹²
Період підготовки субпроекту			
Соціальна безпека та здоров'я населення, охорона праці, взаємодія із зацікавленими сторонами			
Не врахування вимог до охорони праці, безпеки здоров'я та пожежної безпеки під час підготовки ПКД	1. Врахувати вимоги, щодо заходів безпеки мешканців будівлі та персоналу підрядника на термін будівництва від ракетних/бомбових ударів відповідно до вимог законодавства України. 2. Проектант розробить розділи з пожежної безпеки та на підставі дотриманням вимог розділів: III, V, VI НПА ОП 45.2-7.03-17 розробить план з охорони праці будівельного майданчика. 3. У ПКД забезпечити дотримання вимог щодо врахування потреб маломобільних груп населення. 4. Відповідно до п. 4.2 ДБН А.3.2-2-2009, при впливі на працівників та населення, яке перебуває на прилеглий до будівельного об'єкта території, небезпечних і шкідливих виробничих факторів необхідно розробити заходи відповідно до вимог ДБН, інших нормативних документів, нормативно-правових актів, а також вимоги до заходів із забезпечення безпеки праці необхідно зазначити у проектно-технологічній документації – проектах організації будівництва – ПОБ,	Проектант	Обов'язкова вимога контрактної документації
Не врахування екологічних та соціальних аспектів під час підготовки ТД	1 УФСІ здійснюватиме торги відповідно, до розробленої УФСІ, ESHS специфікації, яка міститиме вимоги до охорони довкілля та охорони праці на об'єкті. Як частину тендерної документації на будівництво.	УФСІ	Обов'язкова вимога контрактної документації
Не врахування інтересів зацікавлених сторін у процесі підготовки СП до реалізації	Залучення зацікавлених сторін шляхом: 1. МК розробить ПЗЗС, з метою виявлення, залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації. 2. ПЗЗС буде оприлюднено з метою виявлення думок зацікавлених сторін щодо подальшої ефективної взаємодії в рамках Проекту. 3. МК розробить ПЕСМ. 4. Громадськість буде інформована про всі етапи реалізації СП. 5. Розробка і впровадження у тестовому режимі механізму опрацювання скарг, представлення механізму опрацювання скарг на рівні громади та на	УФСІ, ГУС, МК	Обов'язкова вимога ПЕСМ та ПЗЗС

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	рівні УФСІ для отримання зворотного зв'язку від зацікавлених сторін та доопрацювання представленого МРС 6. Організація реєстрації та розгляду скарг на всіх рівнях впровадження СП		
Вплив на довкілля			
Не врахування екологічних аспектів під час підготовки ПКД	1. Технічне/інженерне проектування субпроектів є ресурсоефективним, орієнтованим на запобігання забрудненню навколишнього середовища і передбачає заходи адаптації до зміни клімату. Проектування містить стійкі екологічно чисті, доступні та інклюзивні рішення, створені на основі найкращих доступних технологій / належної практики в галузі. 2. Для усіх СП у складі проектної документації буде розроблено розділ ОВД. 3. ПКД міститиме проектні рішення щодо забезпечення належних умов для поводження з відходами, що утворюються в процесі будівництва.	ГУС, УФСІ та Проектанти	Обов'язкова вимога ПЕСМ
Не врахування екологічних та соціальних аспектів під час підготовки ТД	1. УФСІ здійснюватиме торги відповідно, до розробленої УФСІ, ESHS специфікації, яка міститиме вимоги до охорони довкілля та охорони праці на об'єкті. Як частину тендерної документації на будівництво.	УФСІ	Обов'язкова вимога контрактної документації
Не надання повідомлення та не отримання дозволів	1. Місцеві будівельні інспекції повідомлено про плановану діяльність (коли це вимагається законодавством). 2. Усі передбачені законом дозволи на будівництво та/ або відновлення отримані.	Власник об'єкта, УФСІ	Обов'язкова вимога Меморандуму про співпрацю з УФСІ
Період будівництва			
Соціальна безпека та здоров'я населення, охорона праці, взаємодія із зацікавленими сторонами			
Не дотримання вимог охорони праці	Організація робіт повинна включати заходи з питань охорони праці, що відповідають чинним нормативно-правовим актам з охорони праці, заходи із запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням на виробництві, а також покращення умов праці. Дотримання правил безпеки та інструкцій, застосування засобів індивідуального та колективного захисту, буде забезпечуватись та регулярно контролюватись керівником будівельного майданчика (керівник будівництва). Особа, відповідальна за вирішення питання охорони праці на рівні компанії, повинна брати участь у моніторингу та вибіркового перевірках об'єкта на регулярній основі. - захист працівників проекту, включаючи вразливих працівників, таких як жінки, люди з інвалідністю, діти (працездатного віку, відповідно до вимог СЕС), а також трудових мігрантів, працівників за контрактом, працівників місцевої громади та персоналу основних постачальників будівництва, коли це необхідно. Підрядник зобов'язується забезпечити дотримання вимог законодавства з питань охорони праці та Кодексу законів про працю України. План охорони праці будівельного майданчика, гігієни та безпеки праці буде підготовлено та впроваджено як частина ПЕСМ Підрядника.	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Не належні умови праці	Підрядник відповідатиме таким стандартам щодо умов праці в цілому: • виконання будівельно-монтажних робіт без проекту виконання робіт – ПВР забороняється. • при наданні послуг створює на робочих місцях умови праці відповідно до нормативно-правових актів в галузі охорони праці; • не використовуватиме дитячу працю, відповідно до визначеного законодавством України; • не використовуватиме примусову чи обов'язкову працю; • не буде допускати фізичне насильство щодо працівників; • поважатиме право працівників вибирати, чи бути представленими третіми сторонами, і вести колективні переговори відповідно до чинного законодавства України; • справедливе ставлення, заборона дискримінації та рівні можливості для працівників проекту; • підтримка принципів свободи об'єднання та колективних переговорів працівників проекту відповідно до національного законодавства; • надання працівникам проекту доступних засобів, щоб вирішити проблеми, що можуть виникати на робочих місцях; • оплата праці та пільги встановлюватимуться згідно чинного законодавства України. Строки виплати заробітної плати працівникам підрядника будуть відповідати вимогам КЗПП України. • Норми тривалості робочого часу на об'єктах підрядника будуть відповідати вимогам законодавства України. Підрядник не буде використовувати примусову працю, що виключає виконання будь-якої роботи або послуги, виконаної не добровільно, що вимагається від особи під загрозою застосування сили або покарання, і включає будь-який вид примусової або обов'язкової праці, наприклад, працю рабів, підневільну працю або подібні умови трудового договору. Детально, питання забезпечення умов праці зазначаються у ПЕСМ Підрядника, який несе відповідальність за створення безпечних та належних умов праці на об'єкті.	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації, цього ПЕСМ
Ризик виникнення аварійних ситуацій	1. Підрядник розробить і впровадить процедури евакуації на випадок надзвичайних ситуацій, пов'язаних із небезпекою для життя та охороною здоров'я та план дій, які мають бути вжиті у випадку аварії або інциденту. 2. Підрядник проведе навчання та тренінги з питань безпеки, протиаварійні тренування, щодо дій персоналу в аварійних ситуаціях. 3. Підрядник гарантує усунення всіх недоліків, що виникнуть після завершення будівельних робіт. Детальний план щодо дій у надзвичайних ситуаціях буде розроблено Підрядником у складі ПЕСМ Підрядника	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Ризик нанесення ракетних ударів.	Ракетні удари можуть мати наслідком: – травмування персоналу членів місцевої громади, працівників підрядника, персоналу УФСІ, ін.; – пошкодження приміщень, майна або обладнання; – переривання водо-/електропостачання об'єктів; - екологічні та епідеміологічні наслідки низької якості водопідготовки або неконтрольованих скидів стічних вод внаслідок аварій, спричинених ракетними ударами; 1. Підрядник розробить і впровадить процедури евакуації на випадок надзвичайних ситуацій, пов'язаних із безпекою для життя та охороною здоров'я та план дій, які мають бути вжиті у випадку аварії, повітряної тривоги або інциденту. 2. Підрядник проведе навчання та тренінги з питань безпеки, включно із порядком дій під час повітряної тривоги. Детальний план щодо пом'якшення ризику буде розроблено Підрядником у складі ПЕСМ Підрядника. Забезпечити наявність укриття для персоналу підрядника, на термін будівництва, від ракетних/бомбових ударів	Підрядник	Обов'язкова вимога цього ПЕСМ та ПЕСМ Підрядника
Ризик неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися	Може мати наслідком: – травмування членів громади, працівників підрядника, персоналу УФСІ, ін.; – пошкодження приміщень, майна або обладнання; – переривання водо-/електропостачання; - екологічні та епідеміологічні наслідки низької якості водопідготовки або неконтрольованих скидів внаслідок аварій, спричинених вибухом боєприпасів/ракет, що не розірвалися Детальний план щодо пом'якшення ризику буде розроблено Підрядником у складі ПЕСМ Підрядника	Підрядник	Обов'язкова вимога цього ПЕСМ та ПЕСМ Підрядника
Прямі чи побічні загрози для руху транспорту та пішоходів під час виконання будівельних робіт	Підрядник гарантує, що безпека руху по території будівельного майданчика та рух усіх видів транспорту буде організовано, зокрема, відповідно до вимог НПА ОП 0.00-1.62-12 Правила охорони праці на автомобільному транспорті та чинного законодавства, а також вимог контрактної документації, що обов'язково включає наступні заходи, але не обмежується ними:	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	1. Установка дорожніх знаків, попереджувальних знаків, бар'єрів і об'їздів: об'єкт буде чітко видимим, а громадськість буде попереджена про всі реальні та потенційні небезпеки. 2. Буде розроблено схему руху транспорту по об'єкту, проведено інструктаж персоналу. Будуть забезпечені безпечні переходи для пішоходів в місцях перетину з рухом будівельного транспорту. 3. При проведенні будівельних робіт буде організовано безпечний і безперервний доступ до всіх прилеглих офісних приміщень, магазинів і житлових будинків. 4. Робочий час будівельного транспорту буде організовано з урахуванням місцевих схем руху транспортних засобів та уникнення основної транспортної діяльності протягом годин пікового навантаження.		
Відсутність належного реагування на скарги та звернення	Запровадження дієвого Механізму розгляду скарг (МРС): Проект використовуватиме діючий в УФСІ механізм розгляду скарг (МРС). На місцевому рівні будуть запроваджені додаткові заходи: 1. Поширення інформації, публікація каналів для скарг / претензій за допомогою публічних інформаційних стендів, інформаційних пунктів проекту і веб-сайтів місцевих Підрядників. 2. Додатково, із початком будівництва на будівельному майданчику слід влаштувати скриньку для прийому скарг та розмістити інформацію щодо цього каналу зв'язку у публічних місцях на майданчику проекту. 3. Розробка і впровадження у тестовому режимі механізму опрацювання скарг, представлення механізму опрацювання скарг на рівні громади та на рівні УФСІ для отримання зворотного зв'язку від зацікавлених сторін та доопрацювання представленого МРС. 4. Організація обліку та процесу реагування на скарги. Підрядник, створить власний МРС відповідно до відповідно до СЕС2. Підрядник надасть працівникам (і їхнім організаціям, якщо вони існують) механізм розгляду скарг, щоб вони мали можливість висловлювати свою стурбованість щодо проблем на робочих місцях. Під час прийому на роботу компанія повідомить працівників про механізм розгляду скарг і зробить його легко доступним для них. Механізм швидко вирішуватиме проблеми, використовуючи зрозумілий та прозорий процес, який надає своєчасний зворотній зв'язок зацікавленим особам без будь-якого покарання у відповідь. Механізм також дозволить подавати та розглядати анонімні скарги..	ГУС, Власник об'єкта	Обов'язкова вимога цього ПЕСМ та ПЗЗС
Можливе незадоволення певних груп населення призначенням будівлі, мешканці можуть протестувати проти додаткового транспортного навантаження та постійного пересування людей, громадяни можуть поставити під сумнів потребу пропонованих інвестицій (на	Розробка, затвердження та впровадження заходів ПЗЗС	ГУС, Власник об'єкта, МК	Обов'язкова вимога цього ПЕСМ та ПЗЗС

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

їхню думку, потреби можуть бути більш нагальні			
Виникнення соціальної напруженості через брак інформації щодо проекту та відсутності загальновідомого та доступного каналу для подання скарг/звернень	Впровадження заходів ПЗЗС 1. На кожному об'єкті має бути встановлений інформаційний стенд/щит з інформацією щодо будівництва та контактами для подання скарг. 2. У разі, якщо існуватиме потреба призупинення надання комунальних послуг населенню, яке проживає в безпосередній близькості від будівництва, така необхідність має бути погоджена в власником комунікацій, а громадськість має бути інформована щодо такого призупинення та строків поновлення не менше ніж за три дні. 3. З початком будівництва на будівельному майданчику слід влаштувати скриньку для прийому скарг.	ГУС, Власник об'єкта	Обов'язкова вимога цього ПЕСМ та ПЗЗС
Ризик можливих соціальних конфліктів/іміджевих втрат УФСІ через не введення об'єкта в експлуатацію або через затримку введення об'єкта в експлуатацію	Перелік (не виключний) можливих причини затримки/не введення в експлуатацію: 1. Через затримку завершення будівництва. 2. Затримка під'єднання/влаштування зовнішніх інженерних мереж 3. Через невідповідність цільового призначення об'єкта 4. Через невідповідність цільового призначення земельної ділянки 5. Через неготовність зовнішніх інженерних мереж до підключення об'єкта 6. Будівля відноситься до об'єктів культурної/історичної спадщини або знаходиться у охоронній зоні 7. Невідповідність фактично виконаних будівельних робіт та ПКД Заходи пом'якшення впливу: 1. Затвердити проектну документацію відповідно до вимог законодавства України. 2. Оформити дозвільні документи для початку будівництва. 3. Протягом будівництва та при прийнятті завершених будівництвом робіт, здійснювати (із залученням авторського та технічного нагляду) контроль відповідності фактично виконаних робіт до передбаченого проектною документацією. 4. Здійснювати контроль виконання підрядником термінів будівництва у відповідності до умов контракту. 5. Вчасно здійснити прийняття завершеного будівництвом об'єкту та надати декларацію на підтвердження готовності об'єкта до експлуатації/отримати сертифіката про готовність об'єкта до експлуатації. 6. Проконтролювати вчасне прийняття на облік власника/балансоутримувача завершених будівництвом робіт. 7. Брати участь у здійсненні громадського контролю будівництва в процесі виконання робіт;	ГУС, Власник об'єкта	Обов'язкова вимога умов Меморандуму про співпрацю

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	8. Брати участь у здачі-прийнятті в експлуатацію завершеного будівництвом об'єкту. Впровадження заходів ПЗЗС		
Ризик можливих соціальних конфліктів/іміджевих втрат через неякісне виконання /прийняття будівельних робіт	Перелік (не виключний) можливих причини: Не відповідний контроль технічного нагляду та авторського нагляду. Заходи пом'якшення впливу: - Приймати участь у здійсненні громадського контролю будівництва в процесі виконання робіт; - Приймати участь у здачі-прийнятті в експлуатацію завершеного будівництвом об'єкту; - Забезпечити тісну співпрацю із технічним наглядом та авторським наглядом за будівництвом.	ГУС, Власник об'єкта	Обов'язкова вимога умов Меморандуму про співпрацю
Вплив на довкілля			

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Забруднення повітря (Будівельні роботи можуть спричиняти утворення газів і пилу у вигляді зважених частинок, викиди диму, вихлопних газів будівельної техніки)	Викиди в атмосферне повітря пилу та від транспорту повинні бути зведені до мінімуму завдяки належному управлінню експлуатацією та нагляду за об'єктом. Фасад будівлі необхідно накрити захисною сіткою для зменшення утворення пилу та його поширення. Під час тривалих сухих періодів необхідно застосовувати заходи придушення пилу (наприклад, оприскування водою). Необхідно проводити регулярний контроль за технічним станом паливної апаратури дизельних двигунів. Протягом усього періоду будівництва необхідно проводити регулярний моніторинг повітря, особливо, коли роботи ведуться у населених пунктах. ПЕСМ Підприємця міститиме детальні заходи щодо зменшення забруднення повітря під час будівництва. 1. Сміття від розібраних конструкцій триматиметься в контрольованій зоні і збризкуватиметься водою, щоб зменшити пилоутворення. 2. Пилоутворення буде зменшено під час роботи пневматичними інструментами, шляхом постійного розбризкування води та/або шляхом використання протипилових екранів. 3. Територію навколо об'єкта (тротуари, автошляхи) триматимуться чистими, щоб уникнути пилоутворення. 4. На об'єкті не допускати будь-яке відкрите горіння. 5. Будівельна техніка не повинна працювати вхолосту. 6. Запровадити практику роботи та матеріали, які призводять до незначного утворення або взагалі не утворюють повітряних забруднень під час будівельних або ремонтних робіт, а також фарби та покриття з низьким рівнем викидів летких органічних сполук. 7. Зупинити роботи або зменшувати обсяги будівельних робіт, якщо зареєстровано інтенсивний викид пилу з метою визначення причини викиду та вжиття заходів щодо її усунення. 8. Транспортні засоби, що перевозять гравій, пісок, землю та інші будівельні матеріали, повинні бути покриті або закриті. 9. Будівельні матеріали слід зберігати у відповідних місцях, покритими, щоб мінімізувати пил. 10. Використання захисних масок для працівників є обов'язковим при виникненні пилу.	Підприємця	Обов'язкова вимога контрактної документації
Шум від будівництва та демонтажу	Усі будівельні роботи повинні проводитися в робочий час, що має бути визначено в ПЕСМ Підприємця. На межі санітарно-захисної зони Підприємцем має забезпечуватися періодичний моніторинг рівня шуму, який не повинен перевищувати допустимих рівнів шуму, визначених законодавством України. Під час виконання робіт з високим рівнем шуму всі працівники повинні бути забезпечені засобами індивідуального захисту. ПЕСМ Підприємця міститиме детальні заходи щодо пом'якшення впливу шуму від будівництва.	Підприємця	Обов'язкова вимога контрактної документації

	1. Роботи з високим рівнем шуму будуть виконуватися лише протягом часу, узгодженому в дозволі та Програмі робіт, розробленої Підрядником. 2. В процесі роботи кришки двигунів, генераторів, компресорів та іншого обладнання будуть закриті. Заходи для захисту місцевого населення від шуму на будмайданчику: 1. Організаційні заходи: Обмеження часу проведення шумних робіт (зазвичай 8:00–20:00, без вихідних уночі). Попередження населення про графік будівельних робіт. Планування черговості робіт так, щоб найбільш шумні виконувались у денний час. 2. Технічні заходи: Використання мал шумної будівельної техніки та інструментів. Регулярне технічне обслуговування машин (зношені двигуни та механізми шумлять більше). Застосування глушників, шумопоглинальних кожухів на техніку. Використання тимчасових шумозахисних екранів (щити, стіни з дерева, металу або спеціальних звукопоглинальних матеріалів). Рациональне розташування будівельної техніки (шумні механізми розміщують подалі від житлових будівель). 3. Санітарно-захисні заходи: Встановлення санітарно-захисної зони (мінімальна відстань між будмайданчиком і житловими будівлями). Озеленення території (дерева й кущі частково поглинають шум). 4. Контроль і моніторинг: Регулярні вимірювання рівня шуму на межі житлової забудови. Дотримання Державних санітарних норм ДСН 3.3.6.037-99 (рівні шуму для житлових територій). За потреби — коригування графіка робіт або додаткові захисні заходи.		
--	--	--	--

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Пошкодження рослинності	На місці проведення робіт необхідно проводити інвентаризацію місцевих дерев, і будь-яка можливість заподіяння шкоди цим деревам повинна бути передбачена. Усі дерева на будівельному майданчику на прилеглий території будуть позначені в Проекті будівництва на відповідних планах і під час будівництва слід вживати заходів для їх збереження. З метою збереження дерев у зоні виконання робіт не допускається: - забивати в стовбури дерев цвяхи, штирі та ін. для кріплення знаків, огорожень, дротів і т. ін.; - прив'язувати до стовбурів або гілок дріт для будь-яких цілей; - закопувати або забивати стовпи, кілки, палі в зоні активного розвитку дерев; - складати під кроною дерева матеріали, конструкції, ставити будівельні машини та вантажні автомобілі. У зоні радіусом 10 м від стовбура не допускається: зливати паливо-мастильні матеріали, окрім як в спеціальні ємності з метою подальшої утилізації спеціалізованими підприємствами; встановлювати працюючі машини; складувати на землі хімічно активні речовини (солі, хімікати та ін.) та відходи. При необхідності, знесення зелених насаджень слід проводити у суворій відповідності до вимог постанови Кабінету Міністрів України №1045 від 01.08.2006 р. «Про затвердження Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах».	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації
Забруднення води, підземних вод і ґрунту	Діяльність не повинна впливати на наявність води для питних і гігієнічних цілей. Ніякі забруднені матеріали, тверді відходи, токсичні або небезпечні матеріали не слід висипати або викидати у водойми для розведення або утилізації. Забезпечити туалети на будівельному майданчику тимчасовим септиком. Стік природних вод не повинен перекриватися або відводитися в інший бік, що може призвести до пересихання русла річок або затоплення населених пунктів. Здійснюйте приготування бетонної суміші окремо від будь-яких дренажів, що ведуть до водних шляхів. Ремонт і технічне обслуговування транспортних засобів і механізація виконуються тільки в механічних службах. Транспортні засоби та техніка паркуються на непроникних поверхнях з дренажною та очисною системою (принаймні масляним сепаратором). Якщо є необхідність подачі палива на об'єкт, це потрібно робити без можливості витіку частини палива.	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації
Не належне поводження з відходами	Ієрархія поводження з відходами така: Зменшення; Повторне використання; Переробка; Утилізація.	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	Відходи, що утворюються під час будівельних робіт, повинні бути утилізовані на законних сміттєзвалищах або перероблюватися ліцензованими компаніями. Підрядник повинен бути впевнений, що тимчасове видалення відходів не відбувається в зонах, які можуть затоплюватись. Мобільні контейнери для твердих побутових відходів, металевих відходів, нафтопродуктів тощо, повинні бути наявні на об'єктах будівництва. Тимчасове зберігання небезпечних відходів має бути чітко позначене та захищене. Детальний план поводження із відходами міститиме ПЕСМ Підрядника. 1. Збір відходів та шляхи і ділянки тимчасового зберігання та утилізації будуть визначені для всіх основних видів відходів, які очікуються від робіт по розбиранню конструкцій і будівництва. 2. Мінеральні будівельні відходи та відходи від розібраних конструкцій будуть відокремлені від загального сміття, органічних, рідких і хімічних відходів шляхом сортування безпосередньо на місці і зберігання різних відходів у відповідних контейнерах. 3. Будівельні відходи будуть зібрані та утилізовані належним чином ліцензованими організаціями зі збору відходів, згідно укладених договорів 4. Документація щодо проведення утилізації відходів буде вестись для підтвердження належного поводження з відходами.		
Не належне поводження із небезпечними відходами	Усі небезпечні або токсичні речовини повинні тимчасово зберігатися на місці в безпечних контейнерах і мати етикетки із зазначенням складу, властивостей та інформації щодо поводження з ними. Контейнери з небезпечними речовинами повинні бути поміщені в герметичну тару, щоб запобігти їх розливу. При поводженні із небезпечними відходами обов'язково використовувати засоби індивідуального захисту: респіратори, захисні окуляри, гумові/нітрилові рукавички, закритий одяг з довгими рукавами, краще – одноразовий комбінезон. Відходи вивозяться спеціально ліцензованими компаніями та оброблюються на ліцензованих об'єктах. Фарби з токсичними інгредієнтами, розчинники або фарби на основі свинцю не використовуються.	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації
Не належне поводження із азбестовмісними матеріалами	За результатом екологічного скринінгу в майстернях виявлено ізоляційні матеріали, які можуть містити азбест та потребують більш детального дослідження для підтвердження чи спростування вмісту азбестових волокон. До	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	отримання належного підтвердження (зокрема, лабораторні аналізи), поведження з цими матеріалами слід здійснювати як з азбестовмісними. Азбестовмісні матеріали (АВМ) є небезпечними для здоров'я і заборонені для використання в проєктах які фінансує УФСІ. Демонтаж таких матеріалів, при виконанні робіт капітального ремонту, потребує виконання ряду заходів для безпеки робітників-будівельників та інших осіб, які можуть перебувати на території проєкту. Основні заходи безпеки при роботі з АВМ включають використання ЗІЗ (респіратори, захисні одноразові комбінезони, окуляри, рукавички), неруйнівний демонтаж у випадку необхідності, зі зволоженням та контролем виділення пилу. Розроблення покрокових процедур демонтажу АВМ. Поводження з азбестовмісними відходами як з небезпечними. У разі несподіваного виявлення матеріалів, які можуть містити азбест, роботи слід припинити та вжити необхідних заходів для визначення характеристик матеріалу (чи містить він азбест, його тип, стан тощо). Якщо матеріал все-таки містить азбест, то з ним слід поводитися відповідно до встановлених рекомендацій та методологій, розроблених для УФСІ кваліфікованим міжнародним експертом з управління азбестом (The Method Statement). Вимоги щодо поведження з АВМ викладені у Плані управління АВМ для конкретної будівлі закладу ПТО, що є додатком до цього ПЕСМ. Вимоги, викладені у Плані управління АВМ мають бути уточнені після проведення аналізу зразків, але до початку мобілізаційних дій підрядника з обов'язковим внесенням відповідних вимог до ПЕСМ Підрядника та уточненого Плану управління АВМ та Плану з демонтажу АВМ, що має бути розроблений підрядником.		
Ризик виникнення пожежі	З числа працівників підрядника призначається особа, відповідальна за виконання правил пожежної безпеки, охорони довкілля, соціальної безпеки, охорона праці та професійної безпеки Будівельний майданчик оснащується первинними засобами пожежогасіння з урахуванням особливостей будмайданчика, а саме, вогнегасниками та укомплектованими протипожежними щитами , контейнерами для зберігання води, гідрантами та рукавами для систем подачі води. Заходи для запобігання виникнення пожеж також повинні включати дотримання: умов зберігання паливо-мастильних та інших горючих матеріалів (фарби. Розчинники, ін.), додержання правил проведення газополум'яних та зварювальних робіт, правил поведження вибуховими речовинами, тощо. Робітники повинні періодично проходити інструктажі,	Підрядник	Обов'язкова вимога контрактної документації

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

	навчання та протиаварійні тренування на випадок виникнення пожеж та з метою закріплення навичок використання первинних засобів пожежогасіння. Детально питання пожежної безпеки зазначаються у ПЕСМ Підрядника, який несе відповідальність за дотримання вимог охорони праці та пожежної безпеки на об'єкті.		
Період експлуатації			
Безпека та здоров'я населення, охорона праці			
Ризик нанесення ракетних ударів	Включення відповідних заходів щодо пом'якшення зазначеного ризику до Плану життєздатності СП та їх впровадження.	Власник об'єкту	Заходи Плану життєздатності
Ризик неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися	Включення відповідних заходів щодо пом'якшення зазначеного ризику до Плану життєздатності СП та їх впровадження.		
Ризик не ефективного/конфліктного подальшого використання об'єктів, які фінансував УФСІ	Включення відповідних заходів щодо пом'якшення зазначеного ризику до Плану життєздатності СП та їх впровадження.		
Вплив на довкілля			
Поводження з відходами	Власник об'єкту/балансоутримувач повинен підготувати та впровадити План управління відходами, включаючи всі види потенційних відходів, що утворюються в процесі експлуатації будівлі: - забезпечити збір та утилізацію відходів уповноваженою компанією зі збору відходів та огороженим і захищеним місцем зберігання відходів. Остаточний збір та утилізація будуть проводитися ліцензованою компанією та на ліцензований полігон; - визначити різні види відходів, які можуть утворюватися на об'єкті, та їх класифікацію відповідно до національного законодавства; - забезпечити окремий збір різних видів відходів; - забезпечити надання контейнерів для кожної визначеної категорії відходів у достатній кількості та їх зручне розміщення; - забезпечити, щоб записи про утилізацію відходів регулярно оновлювалися та зберігалися як доказ належного управління згідно з планом; Забезпечити затвердження протягом 15 днів з моменту початку експлуатації. План має бути розглянутий і затверджений інженером проекту.		

¹⁰ Діяльність, що вимагає фінансових витрат, слід включити до Специфікації обсягів робіт (BQ). Вартість заходів з пом'якшення наслідків визначається підрядником у відповідних пунктах тендерної документації.

Частина 4. План моніторингу СП

Параметр (моніторинг якого параметра буде здійснюватися?)	Де (буде здійснюватися моніторинг параметра?)	Як (буде здійснюватися моніторинг параметра?)	Коли (вказіть частоту, або вкажіть, що моніторинг ведеться постійно)	Хто (відповідає за моніторинг)
1	2	3	4	5
Період підготовки субпроекту				
Соціальна безпека та здоров'я населення, охорона праці				
Не врахування вимог до охорони праці, безпеки здоров'я та пожежної безпеки під час підготовки ПКД	Офіс РП УФСІ Приміщення для засідань Робочої групи	1.Контроль проєктних рішень 2. Перевірка розробленої ПКД	До початку відбору підрядника	Консультант-проектувальник РП УФСІ Голова ГУС, Власник об'єкта
Не врахування екологічних та соціальних аспектів під час підготовки ТД	Офіс РП УФСІ Центральний офіс УФСІ	Опрацювання ТД в частині ESHS з урахуванням вимог цього ПЕСМ та результатів обстеження наявності АВМ	До початку відбору підрядника	Консультант-координатор з питань охорони праці, екологічних та соціальних заходів РП УФСІ Консультант з ESHS ЦО УФСІ
Не врахування інтересів зацікавлених сторін у процесі підготовки СП до реалізації	Офіс РП УФСІ Приміщення для засідань Робочої групи	Перевірка наявності повідомлень	Перед початком будівництва та протягом будівництва (щодо можливих небезпек для громади)	Консультант з розвитку громад РП Голова ГУС
Вплив на довкілля				
Не врахування екологічних аспектів під час підготовки ПКД	Офіс РП УФСІ Приміщення для засідань Робочої групи	1.Контроль проєктних рішень 2.Перевірка розробленої ПКД	1.Контроль проєктних рішень в процесі розроблення ПКД. 2.Перевірка розробленої ПКД перед комплексною експертизою	Консультант-проектувальник РП УФСІ Голова ГУС

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Не врахування екологічних та соціальних аспектів під час підготовки ТД	Офіс РП УФСІ Центральний офіс УФСІ	Опрацювання ТД в частині ESHS з врахуванням вимог цього ПЕСМ та результатів обстеження на наявність АВМ	До початку відбору підрядника	Консультант-координатор з питань охорони праці, екологічних та соціальних заходів РП УФСІ Консультант з ESHSЦО УФСІ
Не надання повідомлення та не отримання дозволів	Офіс РП УФСІ Приміщення для засідань Робочої групи	Перевірка наявності повідомлень/ дозволів	Перед початком будівництва	Консультант з технічних питань РП Голова ГУС
Період будівництва				
Соціальна безпека та здоров'я населення, охорона праці				
Не дотримання вимог охорони праці	Територія субпроекту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, Голова ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Не належні умови праці	Територія субпроекту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно -Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, Голова ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Ризик виникнення аварійних ситуацій	Територія субпроекту	Здійснення контрольних перевірок заходів передбачених ПЕСМ та проведення відповідних навчань для учасників Проекту	Регулярно -Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, Голова ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Ризик нанесення ракетних ударів.	Територія субпроекту	Здійснення контрольних перевірок заходів передбачених ПЕСМом та проведення відповідних навчань для учасників Проекту	Регулярно -Підрядник, та періодично консультанти РП УФСІ Власник об'єкта перед початком будівництва	Підрядник, Голова ГУС, Власник об'єкта, консультанти РП УФСІ, МК
Ризик неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися	Територія субпроекту	Здійснення контрольних перевірок заходів передбачених ПЕСМом та	Регулярно -Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, Голова ГУС, консультанти РП УФСІ, МК

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

		проведення відповідних навчань для учасників Проекту		
Прямі чи побічні загрози для руху транспорту та пішоходів під час виконання будівельних робіт	Територія субпроекту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, Голова ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Відсутність належного реагування на скарги та звернення	Будівельний майданчик, Офіс РП УФСІ Офіс ЦО УФСІ Офіційний веб-сайт УФСІ Офіційний веб-сайт місцевої громади	Відповідно до ПЗЗС	Постійно	Підрядник, відповідальна особа ГУС, відповідальна особа РП УФСІ, відповідальна особа ЦО УФСІ, МК
Можливе незадоволення певних груп населення призначенням будівлі, мешканці можуть протестувати проти додаткового транспортного навантаження та постійного пересування людей, громадяни можуть поставити під сумнів потребу пропонованих інвестицій (на їхню думку, потреби можуть бути більш нагальні)	Територія субпроекту	Перевірка наявності ПЗЗС Моніторинг ПЗЗС	Регулярно -ПВСП та Робоча група, періодично консультанти РП УФСІ	ГУС, Робоча група,консультанти РП УФСІ, МК
Виникнення соціальної напруженості через брак інформації щодо проекту та відсутності загальновідомого та доступного каналу для подання скарг/звернень	Будівельний майданчик, Офіс РП УФСІ Офіс ЦО УФСІ Офіційний веб-сайт УФСІ Офіційний веб-сайт місцевої громади	Відповідно до ПЗЗС	Постійно	Підрядник, відповідальна особа ГУС, відповідальна особа РП УФСІ, відповідальна особа ЦО УФСІ, МК
Ризик можливих соціальних конфліктів/іміджевих втрат УФСІ через не введення об'єкта в експлуатацію або через затримку введення об'єкта в експлуатацію	Територія субпроекту	Моніторинг термінів будівництва Контроль підготовки дозвільних документів Перевірка отримання дозвільних документів щодо прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта	Після завершення будівництва і до початку експлуатації об'єкта	ГУС, Власник об'єкту, РП УФСІ, МК

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Ризик можливих соціальних конфліктів/іміджевих втрат через неякісне виконання /прийняття будівельних робіт	Територія субпроєкту	Моніторинг якості будівництва	Протягом будівництва і до його завершення	ГУС, Власник об'єкту, РП УФСІ, інженер з технічного нагляду, авторський нагляд за будівництвом, МК
Вплив на довкілля				
Забруднення повітря (Будівельні роботи можуть спричинити утворення газів і пилу у вигляді зважених частинок, викиди диму, вихлопних газів будівельної техніки)	Територія субпроєкту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Шум від будівництва та демонтажу	Територія субпроєкту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Пошкодження рослинності	Територія субпроєкту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Забруднення води, підземних вод і ґрунту	Територія субпроєкту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Не належне поводження з відходами	Територія субпроєкту	Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Не належне поводження із небезпечними відходами та з азбестом	Територія субпроєкту	Перевірка наявності Плану менеджменту АВМ та моніторинг його реалізації Здійснення контрольних перевірок	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно - Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, ГУС, консультанти РП УФСІ, МК Плану менеджменту АВМ: Консультант-координатор з питань охорони праці,

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

			Плану менеджменту АВМ: погодження до початку будівництва; моніторинг – протягом будівництва.	екологічних та соціальних заходів РП УФСІ – розробляє та здійснює моніторинг, Консультант з ESHS перевіряє. Керівник Проекту - погоджує
Ризик виникнення пожежі	Територія субпроекту	Здійснення контрольних перевірок протипожежних заходів.	Під час демонтажу та виконання будівельних робіт. Регулярно -Підрядник та періодично консультанти РП УФСІ	Підрядник, ГУС, консультанти РП УФСІ, МК
Період експлуатації				
Безпека та здоров'я населення, охорона праці				
Ризик нанесення ракетних ударів	Територія субпроекту	Підготовка та затвердження, організація та контроль за виконанням заходів Плану життєздатності	Після завершення будівництва і початку експлуатації.	Власник об'єкту
Ризик неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися	Територія субпроекту	Підготовка та затвердження, організація та контроль за виконанням заходів Плану життєздатності	Після завершення будівництва і початку експлуатації.	Власник об'єкту
Ризик не ефективного/конфліктного подальшого використання об'єктів, які фінансував УФСІ	Територія субпроекту	Підготовка та затвердження, організація та контроль за виконанням заходів Плану життєздатності	До рішення про фінансує СП. Підготовка Плану Моніторинг, -після завершення будівництва	ГУС – розробка Плану життєздатності Власник об'єкту -контроль виконання
Вплив на довкілля				
Поводження з відходами	Територія субпроекту	Організація та здійснення контролю за виконанням Плану управління відходами, включаючи всі види потенційних відходів, що утворюються в процесі експлуатації будівлі	Після завершення будівництва і початку експлуатації.	Власник об'єкту

Аналіз результатів оцінки та моніторингу потенційних впливів та наслідків

Параметр (моніторинг якого параметра буде здійснюватися?)	Результати фінальної оцінки СП	Результати моніторингу перед початком будівництва	Оновлений План (оновлені заходи, коли ризик не зменшився)	Результати моніторингу під час будівництва (виконання робіт приблизно 50%)	Оновлений План (оновлені заходи, коли ризик не зменшився)	Результати моніторингу при завершенні будівництва (виконання 100% робіт)
1	2	3	4	5	6	7
Період підготовки субпроекту						
Соціальна безпека та здоров'я населення, охорона праці						
Не врахування вимог до охорони праці, безпеки здоров'я та пожежної безпеки під час підготовки ПКД	3 (Середній ризик)					
Не врахування екологічних та соціальних аспектів під час підготовки ТД	2 (Низький ризик)					
Не врахування інтересів зацікавлених сторін у процесі підготовки СП до реалізації	2 (Низький ризик)					
Вплив на довкілля						
Не врахування екологічних аспектів під час підготовки ПКД	2 (Низький ризик)					
Не врахування екологічних та соціальних аспектів під час підготовки ТД	2 (Низький ризик)					
Не надання повідомлення та не отримання дозволів	2 (Низький ризик)					
Період будівництва						
Соціальна безпека та здоров'я населення, охорона праці						
Не дотримання вимог охорони праці	2 (Низький ризик)					
Не належні умови праці	2 (Низький ризик)					
Ризик виникнення аварійних ситуацій	2 (Низький ризик)					
Ризик нанесення ракетних ударів.	3 (Середній ризик)					

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Ризик неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися	3 (Середній ризик)					
Прямі чи побічні загрози для руху транспорту та пішоходів під час виконання будівельних робіт	2 (Низький ризик)					
Відсутність належного реагування на скарги та звернення	2 (Низький ризик)					
Можливе незадоволення певних груп населення призначенням будівлі, мешканці можуть протестувати проти додаткового транспортного навантаження та постійного пересування людей, громадяни можуть поставити під сумнів потребу пропонуваніх інвестицій (на їхню думку, потреби можуть бути більш нагальні)	2 (Низький ризик)					
Виникнення соціальної напруженості через брак інформації щодо проекту та відсутності загальновідомого та доступного каналу для подання скарг/звернень	2 (Низький ризик)					
Ризик можливих соціальних конфліктів/іміджевих втрат УФСІ через не введення об'єкта в експлуатацію або через затримку введення об'єкта в експлуатацію	2 (Низький ризик)					
Ризик можливих соціальних конфліктів/іміджевих втрат УФСІ через неякісне виконання /прийняття будівельних робіт	2 (Низький ризик)					
Вплив на довкілля						
Забруднення повітря (Будівельні роботи можуть спричиняти утворення газів і пилу у вигляді зважених частинок, викиди диму, вихлопних газів будівельної техніки)	2 (Низький ризик)					
Шум від будівництва та демонтажу	2 (Низький ризик)					
Пошкодження рослинності	2 (Низький ризик)					
Забруднення води, підземних вод і ґрунту	2 (Низький ризик)					
Не належне поводження з відходами	2 (Низький ризик)					

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Не належне поводження із небезпечними відходами та з азбестом	3 (Середній ризик)					
Ризик виникнення пожежі	3 (Середній ризик)					
Період експлуатації						
Безпека та здоров'я населення, охорона праці						
Ризик нанесення ракетних ударів	3 (Середній ризик)					
Ризик неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися	3 (Середній ризик)					
Ризик не ефективного/конфліктного подальшого використання об'єктів, які фінансував УФСІ	2 (Низький ризик)					
Вплив на довкілля						
Поводження з відходами	2 (Низький ризик)					

Частина 5: План залучення зацікавлених сторін конкретного СП.

KFW

ПЛАН ЗАЛУЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

**Субпроект № 34-73-2 «Чернівецький професійний
машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область
обл. /VETinEP II»**

Версія: 1

Дата: 08.06.2026 року

Контроль версій

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Автори документу:

Розроблено	Перевірено та схвалено:	Затвержено
Антон Кіркач OHSE	Виконавчий комітет УФСІ	Німецький банк KfW
Дата: 08.06.2026р.	Дата: 12.06.2026, протокол No 9	Дата: 03.07.2026р.

Історія версій документу:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 1	Дата: 08.06.2026р.	Початковий документ

ПЕРЕЛІК КОНТАКТІВ СУБПРОЄКТУ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОФІС УФСІ

Керівництво	Адреса	Телефон	Електронна пошта	Веб-сторінка
Координатор освітніх проєктів Мароха Володимир Миколайович	01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 24, корп. 3	Телефон офісу: +38 (044)-356-65-50	office@usif.ua	https://usif.ua

ДРУГЕ РЕГІОНАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УФСІ

Керівництво	Адреса	Телефон	Електронна пошта	Веб-сторінка
Бродзінський Артур Мар'янович Директор Другого регіонального представництва УФСІ	79018, м. Львів, вул. Залізнична, 7	Телефон офісу: +38 (096) 464-57-06	2@usif.ua	https://usif.ua

ГРУПА УПРАВЛІННЯ СУБПРОЄКТУ (ГУС)

Контактні особи на рівні СП (імена та контактна інформація)	Голова групи управління субпроєктом (ГУС) Калетник Руслан Вікторович	Телефон +38(037)-254-63-02 Електронна пошта: chpml@ukr.net
---	---	---

	Контактна особа з питань МРС Шкраба Тетяна Миколаївна	телефон для звернень – 0372546302 chpml@ukr.net пошта- м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Д
	Власник/Балансоутримувач закладу	Власник: Міністерство освіти і науки України Балансоутримувач: ДПТНЗ "Чернівецький професійний машинобудівний ліцей"

1. ВСТУП

Цей План залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) стосується проекту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» (далі Проект), який фінансується урядом Німеччини через Банк Розвитку KfW

Метою Проекту є створення центрів професійної досконалості професійної (професійно-технічної) освіти (ЦПД) шляхом відновлення та оснащення наявних закладів професійної (професійно-технічної) освіти, а також впровадження практико-орієнтованої й актуальної для ринку праці загальної концепції (професійно-технічної) освіти (ПТО).

У рамках цього Проекту планується створення ЦПД на базі двох ПТНЗ: Державний навчальний заклад «Львівське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту», м. Львів (Львівська область) та Державний професійно-технічний навчальний заклад "Чернівецький професійний машинобудівний ліцей", м. Чернівці (Чернівецька область)

УФСІ виконуватиме реалізацію Проекту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II», а також діяльність із залучення зацікавлених сторін відповідно до процедур Регламенту діяльності УФСІ та системи управління якістю УФСІ (ISO 9001)

Цей План залучення зацікавлених сторін розроблено відповідно до Екологічних та соціальних стандартів Групи Світового банку, належної міжнародної практики (GIP), з метою планування та керівництва процесом інформування зацікавлених сторін та громадськості, а також залучення їх до процесу прийняття рішень.

План залучення зацікавлених сторін включає:

- терміни та методи комунікації та взаємодії протягом життєвого циклу проекту;
- діапазон та терміни надання інформації, яку необхідно повідомити та отримати від зацікавлених сторін;
- заходи щодо усунення перешкод для участі у заходах субпроекту для членів громади, включаючи вразливі або неблагополучні групи населення;
- як буде відображено думки різних постраждалих груп;
- механізм розгляду скарг.

2. ОПИС ПРОЄКТУ ТА КОНТАКТНІ ДАНІ

Український фонд соціальних інвестицій, який діє відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 740 від 28 квітня 2000 р., реалізує проект «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II», що фінансується урядом Німеччини через Банк розвитку KfW. Термін реалізації проекту: 2024 – 2029 рр.

Цілі Проекту створення центрів професійної досконалості професійної (професійно-технічної) освіти (ЦПД) шляхом відновлення та оснащення наявних закладів професійної

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

(професійно-технічної) освіти, а також впровадження практико-орієнтованої й актуальної для ринку праці загальної концепції (професійно-технічної) освіти (ПТО).

В рамках Проекту будуть виконуватися будівельні роботи з реконструкції існуючих будівель.

СУБПРОЄКТ ТА КОНТАКТНІ ДАНІ

Назва субпроекту (СП)	№ 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область обл. /VETinEP II»
Перелік заходів СП	Проектом передбачається: У гуртожитку: - ремонт внутрішніх приміщень 7 (сьомого) поверху; - ремонт внутрішніх приміщень у вестибюлі на першому поверсі. Для головного (навчального) корпусу закладу та виробничих майстерень передбачається: - капітальний ремонт покрівлі; - виконання заходів з термомодернізації будівель; - внутрішнє оздоблення приміщень із заміною всіх інженерних мереж; - заміна вікон та дверей з влаштуванням укосів; - облаштування території та влаштування благоустрою; - облаштування майстерень з врахуванням вимог інклюзивності.
ОПИС ОБ'ЄКТУ	
Назва об'єкту	«Чернівецький професійний машинобудівний ліцей»
Дані щодо розміщення об'єкту	Об'єкт будівництва розташований за адресою: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47
Очікувані позитивні зміни від впровадження СП	Очікуваний вплив проекту має кілька вимірів. ЦПД матиме модельний характер з метою відтворення окремих аспектів або цілісних концепцій в інших частинах України і, таким чином, сприятиме покращенню іміджу та якості ПТО. Запропоновані заходи з обміну досвідом та обміну знаннями в рамках Східного партнерства з кількома країнами регіону в ідеалі призведуть до посилення регіонального співробітництва. На рівні ЦПД студенти отримають вигоду від підвищення якості ПТО, а також від більш тісних відносин з роботодавцями та найсучаснішого навчального обладнання та устаткування. Інвестиційні пропозиції також передбачають

	покращення умов для дозвілля та гуртожитків для створення привабливого та сприятливого навчального середовища.
--	--

3. ВІДПОВІДНІ СТАНДАРТИ

3.1. Законодавство України

Конституція України (1996 р.) гарантує громадянам України право на участь у громадських консультаціях, право на доступ до екологічної інформації та на оскарження рішень органів влади.

При проведенні консультацій із зацікавленими сторонами та участі громадськості в цьому Проекті УФСІ в Україні застосовуються такі закони та нормативні акти:

- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» (3038-VI від 17.02.2011). Стаття 21 Закону визначає порядок вирішення спорів, пов'язаних із консультаціями, та вимагає від органів влади оприлюднювати результати оцінки консультацій та пояснювати, як вони були розглянуті;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (№ 394/96-ВР від 02.10.96). У розділі II «Екологічні права громадян України» зазначено, що кожен громадянин України має право брати участь в обговоренні та внесенні пропозицій до проєктів нормативно-правових актів і матеріалів, пов'язаних з розміщенням, будівництвом та реконструкцією об'єктів, які можуть негативно впливають на навколишнє середовище;
- Законом України «Про звернення громадян» (№ 653-XIV від 13.05.1999 р.) визначено порядок розгляду публічних звернень, чітко визначені обов'язки органів державної влади та керівництва підприємств, які є суб'єктами такого звернення, а також гарантує, що всі звернення будуть розглянуті без винятку;
- Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (2059-VIII від 23.05.2017) Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки» внесено зміни до деяких Законів України,
- Закон України «Про управління відходами» набув чинності 9 липня 2023 року. Згідно із цим документом, в Україні впроваджується ієрархія управління відходами, пріоритетними напрямками якої є запобігання утворенню відходів, їхнє повторне використання та відновлення (рециклінг), і лише потім – видалення, у т.ч. захоронення на полігонах, які відповідають вимогам екологічної безпеки
- Закон України Про систему громадського здоров'я. Редакція від 11.02.2024

У технологічних процесах та під час здійснення будівельно-монтажних робіт на будь-яких об'єктах забороняється виробництво і використання азбесту незалежно від виду, а також азбестовмісних виробів і матеріалів. Заходи безпеки і захисту від шкідливого впливу азбесту та азбестовмісних виробів і матеріалів визначаються державними медико-санітарними правилами.

та відповідними постановами Кабінету Міністрів України нижче визначено порядок проведення ОВНС:

- Постанова від 13.12.2017 № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документів для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування проведення оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру оцінки впливу на довкілля».

- Постанова від 13.12.2017 р. № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованих видів діяльності, що не підлягають оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення продовжень та змін у діяльності та об'єктах, що не підлягають оцінці впливу на довкілля».

- Постанова № 989 «Про затвердження порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля» від 13.12.2017 р.

Нормативно-правові акти які стосуються місцевого самоуправління та передбачають право на інформацію та публічні збори:

- Стаття 140 Конституції України передбачає можливість «з ініціативи мешканців створювати будинкові, вуличні, районні комітети та інші органи самоорганізації та відносити їх до власної компетенції, фінансів та власності».
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (280/97-ВР від 21.05.1997 р.) гарантує інструменти прямої місцевої демократії, якими можуть користуватися члени громади. Серед них бюджет участі, місцева ініціатива, місцеві громадські збори, електронні петиції та інші.
- Закон України «Про доступ до публічної інформації» (2939-VI від 13.01.2011).
- Закон України «Про інформацію» (2657-XII від 02.10.1992).
- Закон України про звернення громадян (393/96-ВР від 02.10.1996).

Вимоги щодо інформування та врахування громадський інтересів встановлені також Державними будівельними нормами України ДБН А.2.2-1-2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд». Після ратифікації Конвенції Україною в 1999 році до цього стандарту було включено кілька положень Орхуської конвенції ¹, зокрема:

- доводити інформацію про запланований проєкт до громадськості через місцеву владу;
- визначити місце та порядок проведення громадських слухань;
- зібрати та врахувати зауваження та пропозиції громадськості; і
- опублікувати в засобах масової інформації «Заяву про наміри» та «Заяву про екологічні наслідки діяльності».

3.2. Вимоги Світового Банку щодо залучення зацікавлених сторін

Проект «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» впроваджуватиметься відповідно до вимог Керівництва KfW зі сталого розвитку ² та екологічних і соціальних стандартів Групи Світового банку, які включають СЕС10: Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації. Цей СЕС визнає важливість відкритої та прозорої взаємодії між Позичальником та зацікавленими сторонами проєкту як важливого елемента належної міжнародної практики. Ефективне залучення зацікавлених сторін може покращити

¹ Орхуська конвенція про доступ до інформації, участь громадськості у прийнятті рішень та доступ до правосуддя щодо екологічних питань (Орхус, Данія, 25 червня 1998 р.). Конвенція надає права громадськості щодо доступу до інформації, участі громадськості та доступу до правосуддя в процесах прийняття урядових рішень, питань, що стосуються місцевого, національного та трансграничного середовища. Вона зосереджена на взаємодії між громадськістю та державними органами. Це спосіб покращення мережі екологічного врядування, запровадження ефективних та надійних стосунків між громадянським суспільством та урядами та додавання нового механізму для розширення можливостей участі громадськості в процесі прийняття рішень і гарантування доступу до правосуддя шляхом: «управління шляхом розкриття інформації», що веде до переходу до екологічно відповідального суспільства.

² https://www.kfw-entwicklungsbank.de/PDF/Download-Center/PDF-Dokumente-Richtlinien/Nachhaltigkeitsrichtlinie_EN.pdf

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

екологічну та соціальну сталість проєктів, підвищити сприйняття проєкту та зробити значний внесок у успішне розробку та реалізацію проєкту.

Вимоги Світового банку здебільшого співвідносяться з вимогами законодавства України, однак у ряді аспектів вони все ж відрізняються. Ці відмінності можна підсумувати таким чином:

СЕС10 визначає залучення зацікавлених сторін як інклюзивний процес, який здійснюється протягом усього життєвого циклу проєкту. Якщо він належним чином розроблений і впроваджений, він підтримує розвиток міцних, конструктивних і відповідальних відносин, які важливі для успішного управління екологічними та соціальними ризиками проєкту. Залучення зацікавлених сторін є найефективнішим, якщо розпочинається на ранній стадії процесу розробки проєкту і є невід'ємною частиною ранніх проєктних рішень, а також оцінки, управління та моніторингу екологічних та соціальних ризиків та наслідків проєкту. УФСІ продовжуватиме взаємодіяти із зацікавленими сторонами відповідно до Плану залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) і буде спиратися на канали комунікації та взаємодії, які вже встановлені із зацікавленими сторонами. Зокрема, УФСІ здійснюватиме моніторинг каналів зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами, щодо екологічної та соціальної ефективності проєкту.

4. ВИЗНАЧЕННЯ ТА АНАЛІЗ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

Зацікавлені сторони Проєкту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» можуть бути представлені у двох групах: 1) Інші зацікавлені сторони та 2) Сторони, на які може вплинути впровадження субпроєкту (відповідно до класифікації СЕС 10).

УФСІ визначив групи зацікавлених сторін, які можуть бути зацікавлені в реалізації проєкту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» (Інші зацікавлені сторони), а також запропоновані методи комунікації для кожної групи, які представлені нижче.

Сторони, на які може впливати проєкт, специфічні для кожного СП, визначені ПВСП та УФСІ у Плані залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС).

Таблиця 1 Визначення та аналіз зацікавлених сторін

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив СП	Основні заходи для пом'якшення впливу	Тип комунікацій	Особливі занепокоєння/бажання зацікавлених сторін
Інші зацікавлені сторони				
Уряд України в особі Наглядової ради УФСІ, Донор: уряд Німеччини через Банк Розвитку KfW	Ризики, пов'язані з екологічною, соціальною безпекою та безпекою здоров'я, можуть призвести до: іміджевих та фінансових втрат, цілі Проєкту можуть бути не досягнуті, до затримка в реалізації Проєкту.	Дотримуватися екологічних та соціальних стандартів Світового банку та відповідного законодавства України.	Місячна, квартальна, піврічна та річна звітність	Особливі вимоги донора визначені в Окремій угоді до Проєкту: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»
Члени місцевих громад – бенефіціари субпроєкту	Екологічні, соціальні, ризики для здоров'я та впливи СП можуть безпосередньо вплинути на членів громади СП.	Дотримання положень ПЕСМ (включаючи ПЗЗС) та відповідного законодавства України.	Персональні регулярні комунікації місцевих консультантів УФСІ та інших членів команди УФСІ, консультації, тренінги, семінари, преса, соціальні мережі.	Вчасне та якісне виконання будівельних робіт, якісне та інтегроване в навчальний процес обладнання.
Місцева влада та місцеве самоврядування	Екологічні, соціальні, ризики для здоров'я та вплив СП можуть призвести до іміджевих втрат та	Дотримання положень ПЕСМ (включаючи ПЗЗС) та відповідного законодавства України.	Представники місцевої влади є членами Робочої групи і безпосередньо здійснюють впровадження СП.	Права та обов'язки Власника/Балансоутримувача визначені в Меморандумі про

	місцевих екологічних та/або соціальних проблем		Персональні регулярні комунікації місцевих консультантів УФСІ та інших членів команди УФСІ, консультації, тренінги, семінари, преса, соціальні мережі.	взаєморозуміння та Рамковій угоді з УФСІ.
Підрядники та субпідрядники	Ризики та впливи на довкілля, соціальне, здоров'я та безпеку праці на будівельному майданчику, можуть зупинити або затримати будівництво та мати наслідком фінансові та іміджеві втрати.	Дотримання положень ПЕСМ, ПЕСМ Підрядника, інших ESHS вимог контракту та відповідного законодавства України у сфері охорони довкілля, безпеки здоров'я та охорони праці.	Широке використання тендерних процедур, якісно та чітко підготовленої тендерної та договірної документації, оприлюднення тендерів у засобах масової інформації на загальнодержавному та місцевому рівнях, передтендерних конференцій, тренінгів та консультацій для персоналу Підрядника, які надаються УФСІ. Моніторинг та контроль виконання ПЕСМ Керівником проєкту (Інженером).	Особливості політики та стандартів ESHS Підрядника визначені в Специфікації ESHS у складі контрактної документації та ПЕСМ Підрядника. Спеціальні вимоги/побажання Підрядника будуть визначені під час затвердження ПЕСМ та моніторингу Керівником проєкту.
Організації, групи/особи на яких може впливати Субпроєкт: Субпроєкт № 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область обл. /VETinEP II»				

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Педагогічно - адміністративний склад закладу ПТО, учні, мешканці гуртожитку, Члени місцевої громади	Створює шум для мешканців будівель поряд	Забезпечити виконання робіт у визначені години.	Оголошення для членів місцевої громади про узгоджені години для виконання робіт	При розміщенні оголошення, бажано великі літери та без технічних термінів.
Педагогічно - адміністративний склад закладу ПТО, учні, мешканці гуртожитку, Члени місцевої громади	Пилоутворення при виконанні будівельних робіт	Забезпечити виконання згідно норм та правил та запровадити заходи, передбачені Програмою робіт	Оголошення для членів місцевої громади про участь у контролі впливу робіт з пилоутворенням , наприклад через механізм розгляду скарг	При розміщенні оголошення, бажано великі літери та без технічних термінів.
Педагогічно - адміністративний склад закладу ПТО, учні,	Відключення електроенергії, води	Повідомлення підрядника про те, що роботи, які плануються на об'єкті не потребують відключення електроенергії, води. Або узгодження годин для виконання робіт , які потребують відключення.	Повідомлення підрядника	

мешканці гуртожитку, Члени місцевої громади				
Педагогічно - адміністративний склад закладу ПТО, учні, мешканці	Тимчасова зміна/обмеження маршрутів пересування, у зв'язку із будівництвом	Мешканці були проінформовані про зміни/обмеження маршрутів пересування . Розмістити таблички з позначками руху і т.д.)	Оголошення, обговорення на зустрічі, розміщення інформації на сайті місцевої ради	При розміщенні оголошення, бажано великі літери та без технічних термінів.
* Приклади груп/осіб зацікавлених сторін субпроекту: мешканці територій, які можуть постраждати під час впровадження СП – сусідні житлові будинки, представники місцевої громади, місцеві НУО, місцеві ЗМІ і так далі.				

5. ПЛАНУВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН

Планування діяльності із залучення зацікавлених сторін

Зацікавлені сторони проекту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» можна розділити на дві групи відповідно до СЕС10: Сторони, на яких може вплинути субпроект, та Інші зацікавлені сторони.

Планування залучення зацікавлених сторін на рівні субпроекту та консультації із зацікавленими сторонами (фокус на сторонах, групах/особах, на яких може впливати проект)

УФСІ готує План залучення зацікавлених сторін на рівні субпроекту для конкретних груп зацікавлених сторін СП, на яких може впливати СП, і які визначені в Таблиці 1 як Організації, групи/особи на яких може впливати субпроект

Шаблон Планування залучення зацікавлених осіб на рівні субпроекту (Організацій, груп/осіб на яких може впливати субпроект) представлений нижче в Таблиці 2. Перед підготовкою Планування залучення зацікавлених осіб на рівні субпроекту рівня підпроекту УФСІ зазвичай проводить громадські консультації із зацікавленими сторонами, групами/особами (у будь-якій формі, придатній в умовах обмежень воєнного стану, включаючи письмові онлайн-консультації, громадські слухання, семінари, фокус-групи, інтерв'ю тощо).

ESHS ризики та вплив субпроекту мають бути включені до теми консультацій. Порухнені питання, запропоновані та узгоджені рішення, а також визначені відповідальні особи мають бути занесені до Таблиці 2.

Таблиця 2. Планування на рівні Субпроекту та консультації із зацікавленими сторонами

Тема консультацій	Організації, групи/особи на яких може впливати субпроект	Підняті питання/ пропонувані та погоджені рішення	Прийнята форма для консультацій	Дата та місце проведення консультацій	Відповідальна особа
1	2	3	4	5	6
Узгодження проектних рішень	Проектувальник, Власник об'єкту, ГУС, УФСІ	Обговорення проектних рішень із дотримання інклюзивних вимог та вимог	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена додатково, відповідно до готовності ПКД	Консультант з розвитку громад, голова ГУС
Шум під час будівництва	Мешканці, які проживають поруч	Обговорення робочих годин, коли працює електричний інструмент/Погодили, що відповідно до законодавства,	Зустріч на об'єкті, інформування	Дата буде визначена після	Консультант з розвитку громад,

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

		роботи, пов'язані із шумом, будуть проводитись у робочі дні з 8:00 год до 17:00 год., а у святкові та неробочі дні — не будуть проводитись. Підрядник попереджатиме мешканців заздалегідь (за день) про проведення таких робіт, шляхом розміщення оголошення.	зацікавлених сторін	відбору підрядника	голова ГУС, виконроб
Забруднення повітря, пошкодження рослинності, забруднення підземних вод та ґрунту, поводження з відходами	Мешканці, які проживають поруч	Обговорення питань щодо залучення членів громади до контролю якості повітря, пошкодження рослинності, забруднення підземних вод та ґрунту, поводження з відходами поряд із будівельним майданчиком. Підрядник попереджатиме мешканців заздалегідь (за день) про проведення таких робіт, шляхом розміщення оголошення у під'їздах будинків -тримати сміття від розібраних конструкцій в контрольованій зоні і збризкувати його водою, щоб зменшити пилоутворення -зменшувати пилоутворення під час роботи пневматичними інструментами, постійно розбризкуючи воду та/або шляхом використання протипилових екранів -тримати територію навколо об'єкта (тротуари, автошляхи) чистими, щоб уникнути пилоутворення	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена після відбору підрядника	Консультант з розвитку громад, голова ГУС, виконроб
Відключення електроенергії, води	Мешканці, які проживають поруч, персонал Підрядника	Підрядник повідомив, що роботи, які виконуватимуться на об'єкті не потребують відключення електроенергії, води в будинках, розташованих поруч	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена після відбору підрядника	Консультант з розвитку громад, голова ГУС, виконроб
Порушення рослинного покриву	Члени місцевої громади	Підрядник діятиме тільки згідно з відповідними рішеннями проектної документації та ПЕСМ.	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена після відбору підрядника	Консультант з розвитку громад, голова ГУС, виконроб
Можливий конфлікт через рух будівельного транспорту.	Члени місцевої громади	Місцеві мешканці були проінформовані про будівництво житла для ВПО, шляхи руху будівельного транспорту та	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена після відбору підрядника	Консультант з розвитку громад, голова ГУС

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

		прийнятті відповідні заходи безпеки.			
Планування заходів щодо контролю управління відходами	Члени місцевої громади	Обговорення заходів щодо організації контролю управління відходами	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена після відбору підрядника	Консультант з розвитку громад, голова ГУС, представник и підрядника
Пом'якшення ризику нанесення ракетних ударів	Члени місцевої громади, персонал Підрядника	Обговорення планів дій, включаючи плани евакуації працівників та відвідувачів до бомбосховищ/укриттів у разі ракетного удару, артилерійських обстрілів та бомбардувань, а також дій персоналу, відвідувачів, робітників щодо евакуації до та під час бойових дій з мінімальним рівнем загрози життю та здоров'ю працівників та відвідувачів;	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена після відбору підрядника	Консультант з розвитку громад, голова ГУС
Пом'якшення ризику неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися;	Члени місцевої громади, персонал Підрядника	Обговорення плану дій на випадок виявлення вибухонебезпечних предметів, зокрема, артилерійських снарядів та/або ракет, що не розірвалися; Та доцільності організувати тренінги від представників територіальних органів Державної служби України з надзвичайних ситуацій;	Зустріч на об'єкті, інформування зацікавлених сторін	Дата буде визначена після відбору підрядника	Консультант з розвитку громад, голова ГУС

Група управління субпроектом (ГУС) (з підтримки УФСІ) заповнює Таблицю 2 у наданому форматі. ГУС буде постійно контактувати з місцевими групами/особами зацікавлених сторін і періодично проводити консультації. Після кожної консультації Таблиця 2 має оновлюватися. За потреби ПЗЗС також буде оновлюватись.

Запланована діяльність на рівні проекту (фокус на Інших зацікавлених сторонах)

Планування залучення Інших зацікавлених сторін (виконується УФСІ) зазвичай однакове для різних СП і представлено в Таблиці 3.

Таблиця 3. Планування на рівні Проєкту (фокус на інших зацікавлених сторонах)

Зацікавлені сторони	Метод залучення	Документи	Місце знаходження	Відповідальна особа	Дата
Уряд України в особі Наглядової ради УФСІ	УФСІ готує та надає на регулярній основі аналітичні матеріали, бюджети, плани, звіти для розгляду та затвердження НР. Регулярні засідання НР.	Перелік СП, річний бюджет УФСІ, плани та звіти	Місце засідання Наглядової Ради УФСІ	УФСІ	У терміни, відповідно до вимог Регламенту діяльності УФСІ та інших керівних документів УФСІ.
Донор: уряд Німеччини через Банк Розвитку KfW	УФСІ готує та надає на регулярній основі аналітичні матеріали, бюджети, плани, звіти для розгляду KfW та одержання незаперечень УФСІ надає підтримку KfW щодо контролю за виконанням заходів ESHS.	У відповідності до Графіку Звітування визначеного вимогами Окремої Угоди до Проєктної та Фінансової Угоди.	Банк розвитку KfW Телефон: +49 69 7431-4260 Факс: +49 69 74 31-3796 info@kfw-entwicklungsbank.de Офіс KfW у Києві Офіс № 1 Велика Васильківська вул. 44 01004 Київ Україна Телефон: +38 04 45 81 19 55 Факс: +380 44 289 1125kfw.kiew@kfw.de	УФСІ	У відповідності до Графіку Звітування визначеного вимогами Окремої Угоди до Проєктної та Фінансової Угоди.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві II»

Бенефіціар проекту - МОН	УФСІ готує та надає на регулярній основі звіти з моніторингу впровадження проекту, а також на запит МОН.	Звіти, аналітичні довідки, презентації	Проспект Берестейський, 10, м. Київ, 01135 тел. (044) 481-47-57, факс (044) 481-47-96 mon@mon.gov.ua	УФСІ	У відповідності до вимог постанови КМ України № 153, за запитом МОН, за графіком засідань наглядового комітету проекту
--------------------------	--	--	---	------	--

6. МЕХАНІЗМ РОЗГЛЯДУ СКАРГ (MPC)

Закон України «Про звернення громадян» № 47 (1996) надає громадянам України право «звертатися до державних органів, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків» із зауваженнями, скаргами та пропозиціями щодо їх статутної діяльності, заявою чи клопотанням про реалізацію своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав та законних інтересів та скаргою на їх порушення».

У 2015 році Закон про звернення громадян посилено правом громадян подавати електронні петиції на відповідних порталах, створених з цією метою Адміністрацією Президента, Верховною Радою, Урядом («центральними органами»), сотнями місцевих органів самоврядування ("місцевою владою").

СЕС10 Світового банку стверджує, що проблеми слід вирішувати негайно, використовуючи чіткі та прозорі процедури, які є прийнятними та легкими для виконання. Вони також мають стосуватися всіх верств населення, які постраждали, бути безкоштовними та не передбачати жодних витрат для заявників.

Скарги можуть свідчити про зростання занепокоєння зацікавлених сторін (реальних і очікуваних) і можуть посилюватися, якщо їх не виявити та не вирішити. Таким чином, управління скаргами є надзвичайно важливою складовою взаємодії зацікавлених сторін і важливим аспектом управління ризиками Проекту.

Субпроекти можуть мати низку потенційних негативних локальних впливів на людей та на довкілля в цілому. Скарги можуть бути викликані, але не обмежуючись, такими факторами:

- негативний вплив на місцеві громади, включаючи, але не обмежуючись, фінансовими втратами, фізичними збитками, іншими незручностями від будівництва чи експлуатації;
- місцеві ризики для здоров'я та безпеки;
- негативний локальний вплив на довкілля;
- Неприйнятна поведінка осіб, залучених до процесу реалізації Проекту (включаючи, але не обмежуючись, персоналом Підрядника).

Таким чином, розгляд скарг та забезпечення своєчасного вирішення проблем, що містяться в них, є вкрай необхідними для впровадження механізму розгляду скарг проекту (MPC).

У проекті УФСІ «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» буде використовуватися MPC, який вже розроблено в рамках Системи управління якістю УФСІ (сертифікована відповідно до ISO 9001: 2015 для надання послуг державного управління, пов'язаних з реалізацією соціальних проектів, EAC 36, GmbH Deutsche Gesellschaft zur Zertifizierung von Managementsystemen August-Schanz-Str., 21, 60433 Frankfurt aM, Німеччина). Усі пропозиції та скарги щодо питань ESHS, пов'язаних з Проектом «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II», будуть оброблятися в рамках чинного MPC УФСІ. Цей MPC передбачає обробку скарг на рівні центрального офісу, регіонального офісу та рівні місцевих субпроектів (див. нижче Схему 1 проекту MPC «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»). MPC УФСІ на рівні Центрального офісу та Регіональних представництв вже впроваджено та використовується для кожного Проекту УФСІ. Місцеві MPC на рівні субпроекту будуть реалізовані для кожного СП.

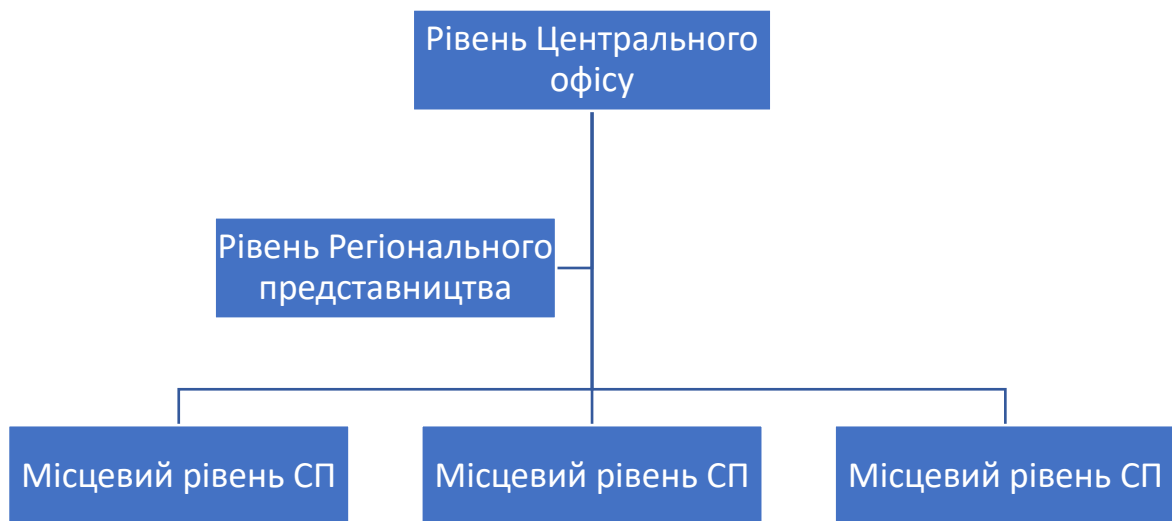
Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Схема проєкту МРС «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» представлена нижче (схема 1)

Очікується, що більшість скарг буде стосуватися безпосередньо діяльності СП, а не проєкту в цілому, і в більшості випадків їх можна буде вирішити безпосередньо в СП.

При цьому, незалежно від форми подання скарги, у тому числі в разі усного, телефонного звернення, проєкт відповіді готується на місцевому рівні протягом трьох робочих днів і надсилається до Головного офісу УФСІ для погодження, підписання, реєстрації та подальшого надсилання скаржнику.

Схема 1. МРС Проєкту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Головний офіс УФСІ протягом трьох робочих днів розглядає проєкт відповіді, затверджує його або повертає на доопрацювання.

Керівник Регіонального представництва УФСІ протягом двох робочих днів доопрацьовує проєкт відповіді та повторно надсилає його до Головного офісу УФСІ для затвердження, підписання, реєстрації та надсилання скаржнику.

Якщо скарга є більш складною і не може бути вирішена на рівні СП, вона протягом трьох робочих днів з моменту реєстрації надсилається до Головного офісу УФСІ з обґрунтуванням неможливості прийняття такого рішення та переліком заходів, вжитих для вирішення такого питання. скарга.

Головний офіс УФСІ розглядає скаргу протягом трьох робочих днів, готує відповідь, підписує та надсилає її на адресу скаржника. Копія такої відповіді надсилається Керівнику Регіонального представництва УФСІ для ознайомлення та зберігання.

Скарга, що надійшла безпосередньо на адресу Головного офісу УФСІ, реєструється консультантом з адміністративних питань Головного офісу УФСІ та за рішенням керівництва передається для підготовки відповіді відповідним особам. Проєкт відповіді готується не більше семи робочих днів. У разі потреби до реагування залучаються інші зацікавлені особи.

Загальний термін надання відповіді скаржнику не повинен перевищувати 15 днів.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Надіслані відповіді зберігаються в Головному офісі УФСІ. Головний офіс УФСІ щомісяця готує інформацію про отримані скарги та заходи, вжиті для їх вирішення для подальшої звітності до KfW.

Цей МРС не перешкоджає доступу до адміністративних або судових засобів правового захисту.

МРС на рівні місцевих субпроектів включає Публікацію каналів скарг, Прийом та запис скарг, Розслідування справи, Рішення про реагування, Реєстр скарг, Моніторинг дотримання процедур.

ГУС обирає комітет МРС СП. Комітет МРС, відповідальний за всі питання належного реагування на скарги на рівні СП (включно із скаргами від ВПО та вразливих груп).. Місцевий консультант РП УФСІ надає підтримку діяльності комітету МРС.

Процедура МРС рівня СП додатково включатиме:

- Інформація про кожне реагування відповідного керівника на подані зауваження/скарги буде розміщена на сайті органів місцевої влади або місцевого самоврядування.
- Голова комітету МРС відповідатиме за управління поданими коментарями та комунікацію з громадськістю.

Підрядники/субпідрядники, які беруть участь у процесі будівництва, будуть залучені для впровадження МРС на будівельному майданчику відповідно до положень Тендерної та Контрактної документації.

КОНТАКТИ ДЛЯ ГРОМАДСЬКИХ ЗВЕРЕНЬ, ВІДПОВІДАЛЬНИХ ОСІБ МРС

Усі заявки, скарги чи пропозиції щодо Проекту можна надсилати за наступними контактами Проекту: ГОЛОВНИЙ ОФІС УФСІ, ДРУГЕ РЕГІОНАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УФСІ, ЗАКЛАД ПТО.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ОСІБ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ЗА МРС

Особа відповідальна за МРС	Ім'я	Контактна інформація
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОФІС УФСІ		Консультант з адміністративних питань та питань доброчесності Центральний офіс Українського фонду соціальних інвестицій +38 (044) 356-65-50
ДРУГЕ РЕГІОНАЛЬНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УФСІ	Світлана Круглова	Консультант з розвитку потенціалу громад +38 093 82 10 375 s.kruhlova@gmail.com
ГРУПА УПРАВЛІННЯ СУБПРОЕКТОМ (Особа відповідальна за МРС)	Калетник Руслан	В.о. директора ДПТНЗ Чернівецький професійний машинобудівний ліцей"

KFW

План управління відходами

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Субпроект № 34-73-2 «Чернівецький професійний
машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область
обл. /VETinEP II»

Версія: 1

Дата: 08.06.2026 року

Контроль версій

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Автори документу:

Розроблено	Перевірено та схвалено:	Затвержено
Антон Кіркач OHSE	Виконавчий комітет УФСІ	Німецький банк KfW
Дата: 08.06.2026р.	Дата: 12.06.2026, протокол No 9	Дата: 03.07.2026р.

Історія версій документу:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 1	Дата: 08.06.2026р.	Початковий документ

МЕТА ПЛАНУ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

План управління відходами (ПУВ) розроблено з метою визначення процедур і розподілу відповідальності щодо належного поводження, зберігання, транспортування та видалення відходів, що утворюються під час реалізації субпроєкту. Документ забезпечує ідентифікацію, мінімізацію та належне управління впливами, пов'язаними з відходами, відповідно до екологічних стандартів і вимог законодавства. План також враховує специфічні ризики та види діяльності субпроєкту й доповнює інші інструменти екологічних і соціальних гарантій.

Основними цілями цього Плану управління відходами є:

- Збільшення обсягів повторного використання, перероблення та відновлення відходів, зменшення кількості відходів, що спрямовуються на захоронення, а також підвищення ефективності використання ресурсів.
- Оптимізація можливостей запобігання утворенню та мінімізації обсягів відходів.
- Зменшення ризиків негативного впливу на здоров'я населення та довкілля шляхом впровадження практик управління відходами, що відповідають принципам ієрархії управління відходами та найкращим міжнародним практикам.

Цей План управління відходами визначає основні національні та міжнародні нормативно-правові акти у сфері управління відходами, встановлює ролі та відповідальність сторін, а також охоплює питання збирання, роздільного збирання та зберігання відходів, можливості їх повторного використання та перероблення, а також передачу відходів спеціалізованим компаніям.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

ОПИС ПРОЄКТУ

Український фонд соціальних інвестицій, який діє відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 740 від 28 квітня 2000 р., реалізує проєкт «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II», що фінансується урядом Німеччини через Банк розвитку KfW. Термін реалізації проєкту: 2024 – 2029 рр.

Цілі Проєкту створення центрів професійної досконалості професійної (професійно-технічної) освіти (ЦПД) шляхом відновлення та оснащення наявних закладів професійної (професійно-технічної) освіти, а також впровадження практико-орієнтованої й актуальної для ринку праці загальної концепції (професійно-технічної) освіти (ПТО).

В рамках Проєкту будуть виконуватися будівельні роботи з реконструкції існуючих будівель.

Назва субпроєкту (СП)	№ 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область обл. /VETinEP II»
Перелік заходів СП	Проєктом передбачається: У гуртожитку: - ремонт внутрішніх приміщень 7 (сьомого) поверху; - ремонт внутрішніх приміщень у вестибюлі на першому поверсі. Для головного (навчального) корпусу закладу та виробничих майстерень передбачається: - капітальний ремонт покрівлі; - виконання заходів з термомодернізації будівель; - внутрішнє оздоблення приміщень із заміною всіх інженерних мереж; - заміна вікон та дверей з влаштуванням укосів; - облаштування території та влаштування благоустрою; - облаштування майстерень з врахуванням вимог інклюзивності.
ОПИС ОБ'ЄКТУ	
Назва об'єкту	«Чернівецький професійний машинобудівний ліцей»
Дані щодо розміщення об'єкту	Об'єкт будівництва розташований за адресою: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47
Очікувані позитивні зміни від впровадження СП	Очікуваний вплив проєкту має кілька вимірів. ЦПД матиме модельний характер з метою відтворення окремих аспектів або цілісних концепцій в інших частинах України і, таким чином, сприятиме покращенню іміджу та якості ПТО. Запропоновані заходи з обміну досвідом та обміну

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

	знаннями в рамках Східного партнерства з кількома країнами регіону в ідеалі призведуть до посилення регіонального співробітництва. На рівні ЦПД студенти отримають вигоду від підвищення якості ПТО, а також від більш тісних відносин з роботодавцями та найсучаснішого навчального обладнання та устаткування. Інвестиційні пропозиції також передбачають покращення умов для дозвілля та гуртожитків для створення привабливого та сприятливого навчального середовища.
--	--

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Усі заходи, що здійснюються відповідно до цього ПУВ, повинні щонайменше відповідати таким вимогам національного законодавства.

<i>Закон «Про управління відходами»</i>	Закон про управління відходами регулює питання розроблення планів і програм у сфері управління відходами; визначає права та обов'язки юридичних і фізичних осіб у сфері поводження з відходами; встановлює ієрархію управління та операції з відходами; порядок і умови збирання, перевезення, оброблення, перероблення, зберігання та видалення відходів; питання імпорту, експорту та транзиту відходів; здійснення моніторингу; функціонування інформаційної системи та фінансування у сфері управління відходами. Метою цього Закону є: запобігання утворенню відходів та максимальне зменшення їх обсягів; повторне використання придатних компонентів відходів; забезпечення сталого розвитку шляхом охорони та раціонального використання природних ресурсів; запобігання негативному впливу відходів на довкілля, життя і здоров'я людини; екологічно безпечне видалення відходів; а також забезпечення високого рівня захисту довкілля, життя і здоров'я людини.
<i>Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів”</i>	Постанова встановлює правові та процедурні засади ідентифікації, класифікації та обліку утворених відходів. Вона визначає стандартизовану методологію встановлення виду, походження та небезпечних властивостей відходів відповідно до європейських і національних екологічних вимог.
<i>Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України “Про затвердження Порядку ведення державного обліку відходів та</i>	Наказ встановлює уніфіковані вимоги до ведення обліку та подання звітності у сфері управління відходами. Відповідно до наказу, всі суб'єкти, які утворюють або здійснюють операції з відходами, зобов'язані систематично документувати інформацію про види відходів, їх обсяги, джерела утворення та подальші операції з оброблення чи видалення.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

<i>подання звітності і Типової форми обліку відходів”</i>	Зібрані дані подаються в електронній формі через платформу «ЕкоСистема» з використанням типової форми звітності, що забезпечує уніфікацію інформації, можливість її комплексного аналізу, ефективний моніторинг потоків відходів та сприяє впровадженню принципів сталого управління відходами.
<i>Закон “Про систему громадського здоров’я”</i>	Закон визначає правові та організаційні засади запобігання та реагування на ризики для здоров’я населення, зокрема пов’язані з впливом небезпечних відходів. Він передбачає встановлення відповідних стандартів, вимог до ліцензування, здійснення державного нагляду (контролю), інформування населення, а також міжсекторальну взаємодію з метою мінімізації ризиків для здоров’я людини.
<i>Наказ Міністерства охорони здоров’я України “Про затвердження Державних санітарних норм і правил “Про безпеку та захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест””</i>	Наказ запроваджує комплексну заборону на виробництво та використання всіх видів азбесту й азбестовмісних матеріалів (АВМ) у технологічних процесах і будівельній діяльності. Винятки допускаються виключно для робіт, пов’язаних з обробленням та вилученням (демонтажем) уже наявних АВМ. Матеріали, що перебувають в експлуатації, можуть використовуватися до моменту їх заміни або видалення; при цьому низькощільні АВМ (менше 1 г/см ³) підлягають пріоритетному видаленню через підвищений ризик вивільнення волокон. Вимоги поширюються на всі види робіт із потенційним впливом азбесту, зокрема на реконструкцію, ремонт або знесення будівель, що містять АВМ, а також на поводження з такими матеріалами під час збирання, транспортування, зберігання та видалення. Роботодавці зобов’язані проводити оцінку ризиків, впроваджувати заходи безпеки та забезпечувати працівників належними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ)
<i>Закон “Про оцінку впливу на довкілля”</i>	Закон встановлює порядок проведення процедури оцінки впливу на довкілля для діяльності з оброблення небезпечних відходів і відходів, що не є небезпечними. Проходження цієї процедури є обов’язковою умовою для отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.
<i>Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління</i>	Постанова встановлює ліцензійні умови здійснення господарської діяльності у сфері управління небезпечними відходами. Вона визначає порядок отримання ліцензій на здійснення таких видів діяльності, як збирання, зберігання, оброблення та видалення небезпечних відходів.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

<i>небезпечними відходами”</i>	
<i>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі, відмови у видачі та анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів»</i>	Постанова встановлює офіційну процедуру видачі, відмови у видачі та анулювання дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів. Відповідно до цієї постанови, будь-який суб'єкт господарювання - юридична особа або фізична особа-підприємець, який має намір здійснювати діяльність з оброблення відходів, у тому числі небезпечних, зобов'язаний отримати відповідний дозвіл
<i>Постанова Кабінету Міністрів України “Про Єдину екологічну</i>	Постанова визначає нормативні засади функціонування централізованої державної цифрової системи екологічного управління - «ЕкоСистема». Система інтегрує різні
<i>платформу “ЕкоСистема””</i>	екологічних даних, зокрема реєстри суб'єктів господарювання, які отримують ліцензії та дозволи на здійснення операцій з небезпечними відходами та відходами, що не є небезпечними.
<i>Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами”</i>	Постанова визначає правові та організаційні засади створення і функціонування національної інформаційної системи у сфері управління відходами. Документ встановлює порядок обміну даними щодо утворення відходів, їх оброблення, транспортування та видалення. Система спрямована на підвищення ефективності моніторингу, підтримку управлінських рішень і звітності відповідно до практик ЄС

Підрядник зобов'язаний визначити та дотримуватися відповідних стандартів і норм, що безпосередньо застосовуються до проектування та технічних рішень у сфері управління відходами в межах Проекту, а також взаємодіяти з відповідними органами державної влади та установами відповідно до вимог будівельного законодавства та нормативних актів.

МІЖНАРОДНІ ВИМОГИ

План управління відходами (ПУВ) також ґрунтується на Керівних принципах сталого розвитку KfW, Екологічних та соціальних стандартах Групи Світового банку та принципах Найкращої галузевої практики (BIP), які сприяють впровадженню високих стандартів виконання робіт та відповідних заходів, а також доповнюють національне законодавство у сфері запобігання забрудненню та контролю за ним.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

У разі наявності розбіжностей між вимогами національного законодавства та міжнародними стандартами, в межах субпроєкту застосовуються більш суворі та екологічно доцільні вимоги.

Відповідні екологічні принципи та стандарти ЄС наведені нижче:

Директива 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради про відходи (Рамкова директива про відходи)

Рамкова директива ЄС про відходи встановлює правову основу для управління відходами в країнах Європейського Союзу. Вона визначає базові принципи управління відходами, зокрема обов'язок здійснювати поводження з відходами таким чином, щоб не створювати загрози для здоров'я людини та довкілля, зокрема без ризику для води, повітря, ґрунту та біорізноманіття.

Директива запроваджує такі ключові принципи:

- принцип ієрархії управління відходами (описаний вище в цьому розділі);
- принцип «забруднювач платить»;
- принцип розширеної відповідальності виробника.

Регламент (ЄС) No 1272/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо класифікації, маркування та пакування речовин і сумішей

Щодо кожної небезпечної речовини, що використовується, Підрядник повинен впроваджувати рекомендації Глобальної гармонізованої системи класифікації та маркування хімічних речовин (GHS), розробленої Організацією Об'єднаних Націй для небезпечних хімічних речовин.

Директива 2011/65/EU Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 року про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні (RoHS)

Ця директива ЄС регулює, зокрема, використання ламп та освітлювальних пристроїв, що працюють при напрузі до 1000 В змінного струму або 1500 В постійного струму. Починаючи з відповідної дати, визначеної Директивою, електричні та електронні вироби, що вводяться в обіг, включаючи кабелі та запасні частини, не повинні містити такі речовини: свинець (0,1 %), ртуть (0,1 %), кадмій (0,01 %), шестивалентний хром (0,1 %). Допустимі граничні концентрації в однорідних матеріалах (які не можуть бути розібрані механічним способом) визначаються у відсотках від маси.

Директива 2009/148/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 року про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на робочому місці

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Директива 2009/148/ЄС забороняє всі види діяльності, у межах яких працівники можуть зазнавати впливу азбестових волокон під час видобутку азбесту або виробництва/оброблення азбестовмісної продукції.

Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи

Ця Директива встановлює цілі щодо якості атмосферного повітря, спрямовані на запобігання або зменшення шкідливого впливу на здоров'я людини та довкілля (зокрема щодо дрібнодисперсних часток PM_{2.5}). Вона визначає заходи з оцінки якості повітря в державах-членах, а також порядок отримання та поширення інформації про якість повітря для боротьби із забрудненням та зменшення негативного впливу. Директива також спрямована на посилення співпраці між державами-членами у сфері скорочення забруднення повітря.

КЛАСИФІКАЦІЯ ВІДХОДІВ

Українська система класифікації відходів має подібну структуру та логіку категоризації до Європейського каталогу відходів (EWC). Код відходів складається з шести цифр і згрупований у 20 розділів, що відповідають окремим галузям або видам відходів, з виділенням небезпечних відходів та відходів, які містять небезпечні речовини. Група № 17 охоплює будівельні відходи та відходи від демонтажу (з відповідними підгрупами), а група № 20 - комунальні відходи.

Відповідно до законодавства, виробник відходів (Підрядник) несе відповідальність за управління відходами та зобов'язаний після їх утворення забезпечити їх належне сортування, збирання, тимчасове зберігання, транспортування та видалення з оформленням повного комплексу документів, що підтверджують здійснення всіх етапів цього процесу. Зазначена процедура застосовується до таких видів відходів:

- **Управління комунальними відходами:** під час виконання будівельних робіт виробник відходів (Підрядник) зобов'язаний забезпечити збирання, сортування та зберігання відходів і організувати їх кінцеве видалення на полігоні або передати їх місцевому ліцензованому суб'єкту господарювання для подальшого поводження
- **Управління будівельними відходами:** на стадії проєктування Проєктувальник зобов'язаний розробити вимоги щодо збирання, зберігання, транспортування та видалення будівельних відходів відповідно до чинного законодавства.
- **Управління ртутними лампами:** ртутні лампи під час демонтажу або знесення підлягають збиранню окремо як небезпечні відходи.
- **Управління азбестовмісними відходами:** АВМ підпадають під дію чітко визначених процедур поводження з небезпечними відходами. Вони можуть

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

бути у вигляді азбестовмісних ізоляційних матеріалів, відходів із щільно зв'язаним азбестом з об'ємною щільністю понад 1000 кг/м³ або відходів із слабо зв'язаним азбестом з об'ємною щільністю менше 1000 кг/м³.

Азбестовмісні матеріали під час демонтажу повинні оброблятися відповідно до встановлених вимог, а також підлягають обережному зберіганню, транспортуванню та видаленню на уповноваженому (ліцензованому) полігоні. Видалення АВМ повинно здійснюватися навченим і компетентним персоналом відповідно до процедур, затверджених УФСІ, та вимог Плану виконання робіт з видалення азбесту. Процес має бути детально описаний і включати нормативну базу, покрокову процедуру поводження з АВМ, заходи з мінімізації впливів на довкілля, громаду та персонал, порядок моніторингу, а також підтверджувальну документацію.

АГЕНЦІЯ З ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТУ (АВП)

УФСІ забезпечує багаторівневу участь зацікавлених сторін та несе загальну відповідальність за реалізацію Проєкту, включаючи дотримання вимог у сфері управління відходами.

УФСІ забезпечує повне дотримання Підрядниками субпроєкту вимог ПУВ, зокрема щодо належного поводження, зберігання, транспортування та видалення всіх потоків відходів. План управління відходами повинен за потреби регулярно оновлюватися.

РІВЕНЬ РЕГІОНАЛЬНОГО ОФІСУ

На регіональному рівні практики управління відходами Підрядника підлягають безпосередньому моніторингу на об'єкті.

Менеджер проєкту (РМ/Інженер) відповідає за:

- здійснення нагляду за управлінням відходами на будівельному майданчику;
- контроль дотримання вимог Плану управління відходами (WMP) та положень договору щодо поводження з відходами;
- вимогу щодо негайного усунення порушень у разі виявлення невідповідностей.

Менеджер проєкту взаємодіє з:

- **Консультантом з екологічної безпеки будівництва**, відповідальним за контроль поводження з азбестовмісними відходами та перевірку їх належного видалення;
- **Консультантом з розвитку спроможності на місцевому рівні**, який здійснює моніторинг питань екології, соціальної сфери, охорони праці та безпеки (ESHS) у частині управління відходами для кількох субпроєктів, проводить виїзні перевірки та готує звіти щодо дотримання вимог у сфері управління відходами.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

ПІДРЯДНИКИ

Підрядник відповідає за безпосереднє виконання будівельних робіт та повне впровадження заходів з управління відходами відповідно до Вимог Замовника.

Підрядник зобов'язаний:

- розробити та реалізувати заходи з управління відходами, передбачені його Планом управління екологічними та соціальними аспектами;
- забезпечити повне та своєчасне виконання вимог ПУВ;
- за потреби ініціювати зміни до ПУВ та подавати їх на погодження Менеджеру проекту/Інженеру;
- забезпечити проведення робіт з видалення азбестовмісних матеріалів виключно за наявності затвердженого Плану виконання робіт з видалення азбесту (ARPW);
- вести актуальний облік із використанням стандартних форм та вносити необхідну інформацію до державної електронної системи управління відходами;
- регулярно звітувати щодо виконання заходів з управління відходами та повідомляти про випадки невідповідності;
- виконувати всі законодавчі вимоги щодо поводження з відходами, у тому числі в частині діяльності субпідрядників;
- за необхідності взаємодіяти з ліцензованими компаніями з видалення відходів та відповідними органами влади.

ЕКСПЕРТ З АВМ (СУПЕРВАЙЗЕР З НЕБЕЗПЕЧНИХ ВІДХОДІВ)

З огляду на можливу наявність азбестовмісних матеріалів (АВМ) та інших небезпечних відходів, за необхідності призначається експерт з АВМ.

Експерт з АВМ відповідає за:

- перегляд та, за потреби, оновлення Плану управління відходами;
- нагляд за виконанням Підрядником робіт з видалення небезпечних відходів, зокрема робіт з демонтажу АВМ (розбирання, очищення, пакування, тимчасове зберігання, транспортування та видалення);
- перевірку кожного випадку транспортування небезпечних відходів з об'єкта на полігон;
- підготовку спеціалізованої документації щодо АВМ (фотоматеріали, опис виконаних робіт, орієнтовні обсяги відходів тощо).

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ПІДПРИЄМСТВА З ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ

Відповідно до Закону України «Про управління відходами», поводження з небезпечними відходами (включаючи азбестовмісні відходи) може здійснюватися виключно суб'єктами господарювання, які мають відповідні ліцензії.

Підприємства, що здійснюють поводження з відходами, повинні:

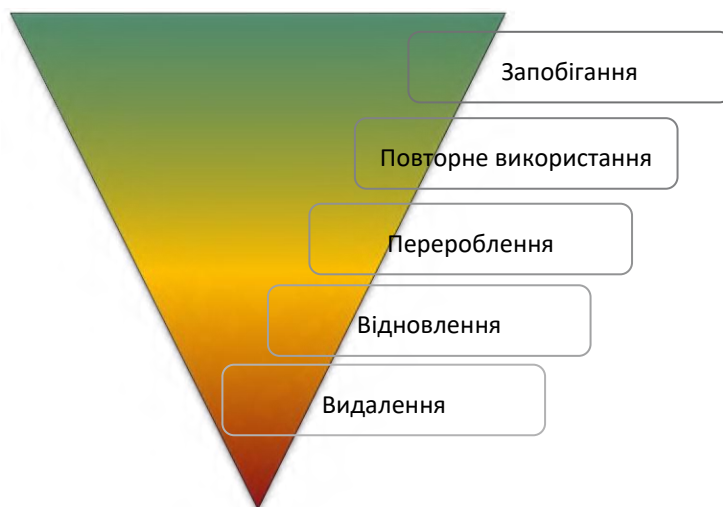
- мати дозвіл на здійснення операцій з відповідним видом відходів, а також належну матеріально-технічну базу та засоби транспортування;
- володіти чинними ліцензіями та дозволами на оброблення, перевезення та видалення небезпечних відходів;
- вести актуальний облік та вносити дані до державної електронної системи управління відходами;
- дотримуватися принципів Найкращої галузевої практики (BIP) у сфері управління небезпечними відходами;
- здійснювати діяльність під наглядом експерта з АВМ та в межах системи проектного контролю.

ПРИНЦИП ІЄРАРХІЇ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Сталий підхід до управління відходами розглядається як невід'ємна складова стратегії реалізації проекту та ґрунтується на концепції ієрархії управління відходами, передбаченій як національним законодавством (Закон України «Про управління відходами»), так і міжнародними вимогами (Рамкова директива про відходи, Стандарти з екології, охорони праці та безпеки).

Ієрархія управління відходами, від найбільш пріоритетного методу (запобігання утворенню відходів) до найменш пріоритетного (видалення відходів), наведена на Рисунку 3 нижче.

Рисунок 3: Ієрархія управління відходами

(i) Запобігання утворенню та мінімізація відходів

Утворенню відходів слід запобігати шляхом застосування таких підходів:

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

- детальне та коректне проектування для зменшення потреби у додаткових матеріалах;
- ретельний розрахунок потреби в матеріалах і замовлення лише необхідної кількості;
- організація повернення постачальнику невикористаних/нерозпакованих матеріалів;
- замовлення матеріалів у більшій тарі/упаковці для зменшення кількості пакувальних відходів;
- використання багаторазової упаковки, де це можливо.

(ii) Підготовка відходів до повторного використання

Окремі види відходів можуть бути придатними для повторного використання без попереднього оброблення або з мінімальними операціями підготовки. Якщо такі матеріали та відходи визначені у Формі обліку відходів, яку заповнює Підрядник, слід вживати заходів для запобігання їх пошкодженню та забезпечити обережний демонтаж і належне зберігання. Такі відходи повинні, за можливості, повторно використовуватися на об'єкті або передаватися компаніям, які можуть забезпечити їх повторне використання.

Основні правила збирання та зберігання відходів повинні застосовуватися на всіх етапах реалізації субпроєкту для будівельних відходів та відходів від демонтажу:

- різні види відходів слід збирати роздільно;
- місце зберігання відходів має бути організоване так, щоб забезпечувати їх роздільне збирання;
- зони зберігання відходів повинні бути обладнані вторинним захистом (піддонами, лотками) для запобігання розливам;
- місця зберігання та контейнери для відходів повинні мати належне маркування;
- ємності з рідкими відходами розміщуються у герметичних піддонах (лотках) для збору можливих витоків. Об'єм піддона має дорівнювати більшому з таких значень:
 - 10% сумарного об'єму всіх ємностей, розміщених у цьому піддоні; або
 - 100% об'єму найбільшої ємності, розміщеної у піддоні;
- контейнери повинні бути захищені від дощу навісами або іншими засобами, що запобігають потраплянню опадів у відходи та у піддон;
- зони зберігання небезпечних відходів мають бути достатньо відокремлені від зон зберігання відходів, що не є небезпечними, з метою недопущення їх забруднення;
- відходи зберігаються у контейнерах достатньої кількості та місткості; при цьому не допускається переповнення контейнерів. Контейнери повинні перебувати у справному стані та бути придатними до використання.

(iii) Перероблення відходів

Перероблення будівельних відходів розглядається як їх повторне використання у вигляді вторинної сировини або як добавки до первинних матеріалів. Матеріали, призначені для перероблення, не вважаються відходами та повинні зберігатися на будівельному майданчику належним чином до моменту їх передачі спеціалізованій компанії для перероблення. До потоків відходів із високим потенціалом перероблення належать:

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

- бетонні конструкції (наприклад, для отримання вторинних мінеральних будівельних матеріалів);
- чорний і кольоровий металобрухт;
- кераміка;
- деревина та дерев'яні вироби (за умови відсутності забруднення);
- целюлоза;
- папір;
- скло.

(iv) Відновлення відходів

Відповідно до ієрархії управління відходами, відновлення включає інші способи утилізації відходів, насамперед енергетичне відновлення. Це може бути доцільним, зокрема, для паперу та деревини, що не підлягають переробленню, для пластику та ПВХ, а також для асфальту.

Для окремих видів небезпечних матеріалів (наприклад, дьогтьового асфальту з високим вмістом поліциклічних ароматичних вуглеводнів (ПАВ) або пінополістирольних плит, що містять Н-СFC), високотемпературне спалювання на спеціалізованих сміттєспалювальних установках може бути єдиним технологічним рішенням. У разі відсутності таких установок небезпечні матеріали підлягають тимчасовому розміщенню на спеціально призначених полігонах.

(v) Захоронення на полігоні

Усі види відходів, які не можуть бути оброблені одним із зазначених вище способів або для яких перероблення є економічно та/або екологічно недоцільним, підлягають остаточному видаленню на керованому та інженерно облаштованому санітарному полігоні.

Полігони повинні проектуватися та експлуатуватися відповідно до стандартів ЄС з урахуванням різних категорій небезпеки з метою мінімізації негативного впливу на довкілля (включаючи якість повітря, ґрунтів, підземних і поверхневих вод, флору, фауну та харчовий ланцюг), а також на прилеглі населені території.

Керований полігон повинен здійснювати облік усіх потоків відходів, що надходять на захоронення, відповідно до Найкращої галузевої практики (BIP), що у перспективі може створити передумови для їх подальшого вилучення та перероблення (технологія «landfill mining») за наявності економічно та технічно доцільних рішень.

Відповідно до Закону України «Про управління відходами», вибір полігону має здійснюватися з урахуванням принципів регіонального планування. Для потреб видалення відходів Підрядник зобов'язаний визначити найближчий легальний полігон, розташований поблизу будівельного або виробничого майданчика.

Усі відходи, що утворюються в межах цього субпроєкту, повинні передаватися на зареєстрований полігон, який має чинний дозвіл на приймання відповідного виду відходів.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Якщо на момент виконання робіт відсутній полігон або об'єкт оброблення для певного виду відходів, Підрядник повинен передбачити в проєктній документації рішення щодо тимчасового зберігання таких відходів відповідно до вимог законодавства та правил місцевих органів державної влади щодо поводження з такими видами відходів.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА РОЗДІЛЬНЕ ЗБИРАННЯ ВІДХОДІВ

Роздільне збирання різних видів відходів є передумовою досягнення зазначених вище цілей управління відходами, а також необхідною умовою мінімізації ризиків для здоров'я та безпеки працівників і третіх осіб.

Усі відходи на будівельному майданчику підлягають розділенню за видами та розміщуються в окремих контейнерах для кожного типу матеріалу. Контейнери маркуються відповідно до класифікації відходів і розташовуються таким чином, щоб запобігти змішуванню відходів та забрудненню довкілля.

Підрядник зобов'язаний ознайомитися з обсягом робіт і вимогами Плану управління екологічними та соціальними аспектами (ESMP), зокрема з переліком матеріалів, що підлягають демонтажу на кожному об'єкті, та передбачити роздільне збирання основних потоків відходів під час виконання робіт з реконструкції.

Це означає, що під час демонтажу та реконструкції на етапі будівельних робіт Підрядник повинен впровадити ефективну процедуру розбирання, збирання та зберігання основних видів відходів окремо, не допускаючи їх змішування на будь-якому етапі виконання робіт.

Наприклад, декілька невеликих змінних контейнерів (бункерів) для сортування відходів можуть бути зручно розміщені у центральній зоні тимчасового збирання відходів на майданчику. Контейнери повинні бути чітко промарковані та утримуватися в належному стані, щоб запобігти неправильному викиданню відходів.

Кожен працівник повинен збирати відходи, що утворюються на його робочому місці, у відповідні контейнери поблизу зони виконання робіт щонайменше наприкінці кожного робочого дня. Вміст цих невеликих контейнерів, розділених за видами відходів, щоденно переміщується до центральної зони тимчасового збирання відходів та розміщується у відповідних бункерах.

ВІДХОДИ, ЩО УТВОРЮЮТЬСЯ ПІД ЧАС ДЕМОНТАЖНИХ РОБІТ

Під час виконання демонтажних робіт на етапі будівництва в межах субпроєкту можуть утворюватися такі основні види відходів:

- дерева та папір;
- ПВХ-профілі;
- скло;
- бітумні матеріали та/або асфальт;
- кераміка;
- металобрухт;

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

- теплоізоляційні матеріали, мінеральна вата;
 - кладка, цегла та плитка;
 - змішані інертні матеріали (кладка, бетон);
 - лампи: компактні люмінесцентні (CFL), трубчасті люмінесцентні (TFL), люмінесцентні, лампи розжарювання, галогенні, ртутні високого тиску (за наявності).
- * Під час обстеження об'єкта виявлені азбестовмісні матеріали у зонах (приміщеннях будівлі), де виконання робіт Підрядником не передбачається. У такому випадку будь-яке втручання в зазначені конструкції або матеріали в межах цього субпроєкту не здійснюється.

ВІДХОДИ, ЩО УТВОРЮЮТЬСЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РЕМОНТНО-ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ РОБІТ

У процесі виконання ремонтно-відновлювальних робіт на етапі будівництва очікується утворення таких основних потоків відходів:

- Залишки будівельних матеріалів:
 - залишки бетону;
 - деревина та тирса;
 - уламки цегли;
 - залишки теплоізоляційних матеріалів (панелі, мінеральна вата);
 - металеві стружки, у тому числі цвяхи, скоби;
 - пластикові обрізки;
 - залишки електричних кабелів.
- Пакування будівельних матеріалів:
 - картон;
 - пластикові стрічки; –
 - поліетиленова плівка;
 - дерев'яні європіддони.
- Відходи від земляних робіт (за наявності):
 - дерновий шар разом із верхнім шаром ґрунту;
 - антропогенно насипний ґрунт (включаючи уламки цегли та інші вclusions); – природний ґрунт.
- Побутові відходи, що утворюються працівниками.

У період експлуатації об'єкта утворення будівельних відходів не очікується.

ТИМЧАСОВА ЗОНА ЗБИРАННЯ ВІДХОДІВ

На будівельному/ремонтно-відновлювальному майданчику субпроєкту Підрядник повинен передбачити одну центральну тимчасову зону збирання відходів для кожного виду відходів, що утворюються. За потреби така зона може бути спільною для групи розташованих поруч об'єктів.

Ця зона має бути визначена після ретельного аналізу та відображена в будівельному генеральному плані Підрядника. При її розміщенні необхідно врахувати можливість

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

доступу вантажного транспорту, а також оптимальне розташування з урахуванням потреб працівників, мешканців прилеглих територій тощо. Ділянка повинна бути захищена від несприятливих погодних умов.

У межах цієї зони мають бути передбачені окремі місця для кожного виду відходів. Достатня кількість контейнерів для матеріалів, що не підлягають переробленню, повинна бути забезпечена та розміщена поруч із контейнерами для відходів, призначених для перероблення.

Тип ємностей (змінні контейнери, бункери, ящики, UN-контейнери тощо) має відповідати виду відходів та вимогам охорони праці й безпеки. Усі контейнери повинні бути промарковані відповідно до класифікації відходів; за можливості на маркуванні можуть бути розміщені ілюстрації матеріалів, що підлягають збиранню.

Контейнери повинні бути надійно закриті за відсутності нагляду. Вживаються заходи для запобігання доступу сторонніх осіб та потраплянню сторонніх домішок.

Підрядник повинен призначити компетентну відповідальну особу з управління відходами або визначити спеціалізованого субпідрядника для впровадження та експлуатації місця зберігання відходів. До його обов'язків належить недопущення неправильного викидання відходів, сторонніх домішок, розсипання, розливів чи розвіювання матеріалів, а також організація регулярного вивезення кожного виду відходів через компанію-перевізника або приймаючу організацію.

Небезпечні відходи повинні бути відокремлені та зберігатися у спеціально визначеній зоні на майданчику з подальшим видаленням відповідно до вимог місцевого законодавства. Вони підлягають окремому обліку та не можуть змішуватися із загальними відходами субпроєкту.

Підрядник зобов'язаний провести навчання для всіх працівників на майданчику щодо належного розділення та збирання різних видів відходів і забезпечити суворе дотримання правил роздільного збирання.

ПОВОДЖЕННЯ З БУДІВЕЛЬНИМИ ВІДХОДАМИ ТА РОЗЛИВАМИ

Загальною вимогою є виконання будівельних робіт (утеплення, заміна стін, покрівлі, вікон, демонтаж фасадів, розбирання конструкцій тощо) з дотриманням обережності та з мінімізацією надмірного виділення пилу. Будівельні відходи повинні сортуватися, організовано видалятися та передаватися на дозволений полігон.

Усі матеріали, що мають цінність (двері, вікна, сантехнічні прилади тощо), повинні демонтуватися обережно та транспортуватися до визначеного для цього місця зберігання.

Цінні матеріали мають повторно використовуватися в межах субпроєкту або реалізовуватися.

Обсяг утворення відходів повинен бути мінімізований, при цьому відходи мають бути розділені та оброблятися відповідним чином. Розділення відходів підвищує керованість

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

потоків. Деякі матеріали, такі як двері або вікна, можуть бути повторно використані безпосередньо на об'єкті.

Матеріали, що не підлягають повторному використанню, повинні збиратися та передаватися у відповідні пункти перероблення. Відходи, які не підлягають переробленню, за погодженням з УФСІ, підлягають захороненню на визначеному полігоні.

Відкрите спалювання та несанкціоноване скидання будь-яких відходів суворо забороняються.

Окрім твердих відходів, на майданчику можуть утворюватися небезпечні відходи, зокрема залишки фарб, емалей, мастил, матеріали, забруднені нафтопродуктами, теплоізоляційні матеріали, азбестовмісні матеріали тощо.

Відповідно до положень Закону України «Про управління відходами», усі відходи повинні збиратися та зберігатися у затверджених місцях тимчасового зберігання небезпечних відходів або передаватися зареєстрованій компанії з управління відходами для видалення на відповідних спеціалізованих полігонах.

УПРАВЛІННЯ НЕБЕЗПЕЧНИМИ ВІДХОДАМИ

Загальні положення

Особлива увага повинна приділятися відходам, класифікованим як небезпечні в межах реалізації субпроєкту. Поводження з небезпечними відходами має здійснюватися з дотриманням принципів запобігання та мінімізації ризиків негативного впливу на довкілля та здоров'я людини.

До небезпечних відходів, що можуть утворюватися під час демонтажних робіт на етапі будівництва, належать:

- ртутні лампи високого тиску;
- відпрацьовані компактні люмінесцентні лампи (CFL);
- люмінесцентні лампи;
- пускорегулювальні пристрої (що можуть містити ПХБ);
- матеріали, що містять дьоготь.

Загальні принципи утворення та управління небезпечними відходами в межах субпроєкту:

- за можливості застосовуються безпечні альтернативи замість небезпечних матеріалів;
- мінімізація утворення небезпечних відходів є пріоритетом;
- проводиться профілактичне технічне обслуговування обладнання для запобігання розливам;
- забороняється змішування небезпечних відходів і відходів, що не є небезпечними;
- місця зберігання обладнуються вторинними бар'єрами (лотками для утримання розливів);

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

- за жодних обставин відходи не утилізуються безпосередньо на майданчику;
- персонал, залучений до поводження з небезпечними відходами, проходить відповідне навчання;
- кожна ємність з небезпечними відходами повинна бути чітко промаркована (назва відходу та знак небезпеки);
- обов'язкове використання засобів індивідуального захисту (рукавички, маски, захисні окуляри тощо).
- У випадку виявлення в процесі будівництва АБМ, які не були виявлені раніше, слід взяти до уваги, що азбестовмісні матеріали (АБМ), які в Україні віднесені до небезпечних відходів, підлягають таким вимогам:
 - заборонено використання будь-яких АБМ під час будівельних і монтажних робіт;
 - демонтаж у приміщеннях здійснюється з облаштуванням трикамерного шлюзу;
 - роботи виконуються з використанням засобів захисту органів дихання;
 - матеріал зволожується або обробляється фіксуючими волокна засобами для запобігання розповсюдженню волокон;
 - зберігається у герметичних мішках (або у подвійному пакуванні для попередження пошкодження мішків);
 - тимчасове зберігання здійснюється з дотриманням вимог, аналогічних до небезпечних відходів;
 - передача на спеціалізований полігон здійснюється без відкриття пакування.
- Матеріали з дьогтем та допоміжні матеріали, значно забруднені азбестом (ПВХ, деревина, метал тощо), також підлягають поводженню як небезпечні відходи;
- Транспортування, оброблення та видалення небезпечних відходів здійснюється виключно ліцензованими організаціями, що мають необхідне обладнання, персонал і дозволи.

У разі виявлення небезпечних відходів, не передбачених документацією, застосовуються наступні процедури:

- Підрядник зобов'язаний негайно зупинити роботи у відповідній зоні:
 - доступ до будівельного майданчика забороняється для працівників та громадськості;
 - встановлюються попереджувальні знаки та фізичні бар'єри;
 - за можливості матеріал необхідно накрити (наприклад, поліетиленом) для зменшення виділення пилу та викидів забруднювальних речовин;
 - необхідно негайно повідомити Консультанта з екологічної безпеки будівництва;
- Консультант з екологічної безпеки будівництва повинен:
 - залучити експерта з АБМ (наглядача) для визначення ймовірного виду відходів та пов'язаних із ними ризиків;
 - за потреби залучити акредитовані лабораторії для проведення досліджень (наприклад, аналіз волокон азбесту, визначення вмісту ртуті);

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

- на підставі проведеної оцінки розробити спеціальний план управління для конкретного майданчика з детальним описом безпечного поводження, зберігання, транспортування та шляхів видалення;
- усі випадкові виявлення повинні бути зафіксовані у звітах Проекту з питань ESHS із зазначенням фотоматеріалів, місця виявлення, виду відходів, вжитих заходів поводження та документів, що підтверджують утилізацію.
- експерт з АВМ здійснює нагляд за демонтажем, пакуванням, зберіганням і транспортуванням виявлених небезпечних відходів;
- до видалення, транспортування та утилізації виявлених небезпечних відходів можуть залучатися лише професійні ліцензовані компанії з управління відходами;
- Підрядник може відновити роботи у відповідній зоні лише після погодження з експертом з АВМ;
- Консультант з екологічної безпеки будівництва повинен проводити навчання персоналу щодо розпізнавання типових форм небезпечних відходів (азбестовмісні матеріали, ртутні лампи, хімічні ємності, залишки мастил тощо).

Транспортування та видалення АВМ

У випадку, якщо в процесі будівництва будуть виявлені АВМ, які раніше не були виявлені, Підрядники повинні взаємодіяти з відповідними органами влади щодо варіантів остаточного видалення та оброблення, вимог до ліцензування та застосовних місцевих нормативних актів з цього питання.

Відповідне міністерство або підпорядковані йому органи повинні надати перелік зареєстрованих полігонів, що мають окремі секції для приймання небезпечних АВМ.

Наразі в Україні відсутня офіційно визнана система оброблення та/або видалення АВМ, яка б повністю відповідала міжнародним стандартам поводження з азбестом.

Відповідно до національного законодавства, використання, повторне використання та перероблення АВМ, а також спалювання відходів, що містять азбест, заборонені. Зібрані азбестовмісні відходи повинні бути герметично запаковані з метою запобігання вивільненню волокон у навколишнє середовище та транспортуватися для безпечного захоронення на ліцензованих полігонах.

Як правило, захоронення небезпечних відходів на полігоні повинно підтверджуватися зважуванням та офіційним документом про приймання (із зазначенням дати, маси, назви та місця розташування полігону).

Підрядник повинен здійснювати всі перевезення у повній відповідності до міжнародних Правил перевезення небезпечних вантажів (ADR) та/або відповідних національних норм. Відповідно до цих вимог, транспортні контейнери та обладнання повинні мати маркування, що відповідає виду перевезених матеріалів.

Транспортні засоби та їх водії повинні мати відповідне схвалення або ліцензію ADR.

Кожен водій повинен мати при собі документи із зазначенням місця походження, пункту призначення, маси та виду відходів.

У загальному випадку концепція транспортування та видалення відходів повинна бути частиною Плану виконання робіт з видалення азбесту (ARPW), який буде розробляти

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Підрядник у випадку, коли при виконанні робіт за контрактом, будуть виявлені АВМ, як не були виявлені до початку будівництва. В такому випадку, уей план допоможе організувати роботи з небезпечними матеріалами на професійному рівні відповідно до наявних найкращих галузевих практик (BIP) та має включати, на підставі погодження з відповідними органами влади, підписане підтвердження щодо найближчого відповідного затвердженого полігону, який може приймати АВМ.

Видалення відпрацьованих компактних люмінесцентних ламп (CFL)

Відповідно до Національного переліку відходів, усі відходи, включаючи відпрацьовані CFL, що містять невелику кількість ртуті та інших небезпечних речовин, які можуть потрапляти в атмосферу, воду або ґрунт, підлягають окремому збиранню та поводженню як небезпечні відходи.

Для забезпечення безпечного збирання та транспортування без пошкодження CFL повинні зберігатися у спеціальних ґратчастих картонних контейнерах на європіддонах, обгорнутих стрейчплівкою. Енергозберігаючі лампи (які рідко трапляються під час виконання робіт з енергоефективності) повинні зберігатися у герметичних контейнерах типу UN з відкритим верхом (об'ємом 200 літрів). Усі такі матеріали повинні передаватися спеціалізованій компанії з перероблення..

Комунікація, навчання та моніторинг

На будівельному майданчику буде проведено нараду з Підрядниками з метою розгляду цілей та процедур управління відходами в межах субпроєкту. Участь ключового польового персоналу Підрядника є обов'язковою. Метою наради є посилення зобов'язань учасників щодо досягнення цілей і виконання вимог субпроєкту.

Крім того, протягом будівельної фази Підрядник повинен щоквартально проводити внутрішні аудити. Результати перевірок і моніторингу надаються Агенції з впровадження проєкту та KfW у межах щомісячної/квартальної звітності (звіти про хід виконання, інциденти тощо).

Питання запобігання утворенню відходів і їх перероблення регулярно обговорюються. У разі невиконання цілей Плану управління відходами розробляються та впроваджуються коригувальні заходи. Виконання таких заходів також підлягає моніторингу та звітуванню.

Кожному Підряднику та субпідряднику надається копія ПУВ та відповідні інструкції щодо правил роздільного збирання та поводження з відходами. Також проводиться ознайомлення із зонами сортування та зберігання відходів. Кожен субпідрядник повинен забезпечити, щоб його працівники розуміли вимоги ПУВ та дотримувалися їх.

Навчання

План управління відходами та основні принципи управління відходами повинні бути своєчасно доведені до відома всього персоналу Підрядника, включаючи субпідрядників. Усі залучені субпідрядники повинні бути поінформовані про вимоги Підрядника щодо управління відходами як на майданчику, так і поза ним.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Керівник проекту Підрядника забезпечує проведення достатнього навчання для всього персоналу (включаючи працівників субпідрядників) та несе відповідальність за організацію навчального процесу.

Програма навчання розробляється з метою забезпечення того, щоб усі працівники будівельної фази та персонал етапу експлуатації знали:

- свої обов'язки у сфері управління відходами;
- основні положення WMP;
- базові принципи управління відходами, включаючи ієрархію відходів;
- вимоги щодо збирання, роздільного збирання та зберігання відходів;
- принципи поводження з небезпечними відходами, включаючи АВМ.

Підрядник повинен вести облік проведених навчань.

Моніторинг та звітність

Усі відходи демонтажу та будівництва, що вивозяться з майданчика, повинні відстежуватися. Для документування використовуються звіти перевізників. Оціночна маса матеріалів, повторно використаних на об'єкті або переданих для повторного використання на інших субпроектах, повинна бути зафіксована. Види відходів, обсяги утворення, повторного використання та передачі фіксуються щоденно та узагальнюються у щомісячних звітах.

Під час демонтажних та ремонтно-відновлювальних робіт щоденно проводяться інспекції з питань управління відходами (менеджером будівництва Підрядника). Підрядник повинен надати підсумковий звіт з управління відходами за субпроектом (щомісячно або відповідно до вимог контрактної звітності). Звіт повинен містити щонайменше таку інформацію:

- загальний обсяг будівельних і демонтажних відходів, утворених у межах субпроекту;
- види відходів та кількість кожного виду;
- загальний обсяг відходів, відведених від захоронення, та коефіцієнт відведення;
- відходи від розчищення території та небезпечні відходи - окремо;
- будівельні матеріали, що використовуються як альтернативне щоденне покриття полігону (, включаються до загального обсягу будівельних і демонтажних відходів при розрахунку коефіцієнта відведення).

Плани управління відходами для процесів демонтажу та ремонтно-відновлювальних робіт

Відповідно до принципів, викладених у попередніх розділах, орієнтовні потоки відходів, варіанти їх зберігання та управління для об'єкта субпроекту наведені в окремому плані управління відходами для процесу демонтажу та для ремонтно-відновлювального процесу (Таблиця 1).

Ці плани повинні бути переглянуті Підрядником після завершення стадії проєктування та підтвердження остаточного обсягу робіт і кількості матеріалів. Якщо під час детального проєктування, перед демонтажного обстеження або в процесі реалізації будуть виявлені

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

додаткові потоки відходів, вони мають бути оперативно включені до відповідних планів із визначенням способів зберігання, поводження, транспортування та видалення/перероблення.

Підрядник повинен забезпечити, щоб ці плани мали статус «живого документа» та оновлювалися за необхідності з урахуванням нововиявлених видів відходів, змін обсягів або специфічних умов майданчика.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Таблиця 1: План управління відходами для процесу демонтажу та ремонтно-відновлювальних робіт

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Деревина	17 02 01	ННВ		Контейнер для деревини			
Папір / Картон	15 01 01	ННВ		Контейнер для паперу			
ПВХ профілі та інший пластик	17 02 03	ННВ		Контейнер для пластику			
Скло	17 02 02	ННВ		Контейнер для скла			
Бітумні матеріали та асфальт	17 03 02	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			
Кераміка	17 01 07	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			
Металобрухт	17 04 07	ННВ		Контейнер для металу			

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Ізоляційні матеріали, мінеральна вата	17 06 04	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			
Кладка, цегла та плитка	17 01 03	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			
Змішані інертні матеріали, кладка та бетон	17 01 07	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			
Лампи розжарювання	20 01 36	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			
Галогенні лампи	20 01 36	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Ртутні лампи високого тиску	20 01 21*	НВ		Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів			
Компактні люмінесцентні лампи (CFL)	20 01 21*	НВ		Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів			

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Люмінесцентні лампи	20 01 21*	НВ		Зберігання у неушкоджені герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів			

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (ННВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Деревина / пиломатеріали та тирса	03 01 05	ННВ		Контейнер для деревини			
Папір / картон	15 01 01	ННВ		Контейнер для паперу			
Пластик та поліетиленова плівка	15 01 02	ННВ		Контейнер для пластику			
Електричні кабелі	17 04 11	ННВ		Контейнер для відходів кабелю			
Ізоляційні матеріали, мінеральна вата	17 06 04	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Змішані інертні матеріали. Кладка та бетон	17 01 07	ННВ		Контейнер для інертних матеріалів			
Метал	17 04	ННВ		Контейнер для металу			
Металева стружка	12 01 01	ННВ		Контейнер для металу			
Пластикова стружка	12 01 05	ННВ		Контейнер для пластику			
Побутові відходи, що утворюються під час виконання робіт	20 01 (30 subgroups)	ННВ		Контейнер для змішаних побутових відходів			

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Грунт від земляних робіт	17 05 06	НВ		Тимчасове складування у спеціально відведеній зоні на майданчику із забезпеченням захисту від ерозії та змиву поверхневими водами.			

**ЧАСТИНА 7: План екологічного та соціального менеджменту
Підрядника (шаблон)**

Затверджено
Директор _____

ПБ

**План екологічного та соціального
менеджменту будівельної компанії
(ПЕСМ – П)**

Назва Підрядника

Проект:
Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»»

Субпроект № _____

Контракт No.: _____ від _____

Закупівля No.: _____

Адреса: _____,

Тел./ф: (____) _____

Ел. адреса: _____

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Розробники документа:

Розроблено	Перевірено та рекомендовано:	Погоджено:
_____ інженер з охорони праці	_____ Консультант з екологічних та соціальних безпекових політик УФСІ	_____ Керівник проекту за контрактом _____ від _____ 202_ року
Дата: _____	Дата: _____	Дата: _____

Передмова

План екологічного та соціального менеджменту будівельної компанії є частиною 5 ПЕСМ. ПЕСМ-П заповнюється переможцем торгів та подається Інженеру відповідно до Договору для його затвердження відповідно до Особливих умов Договору.

ПЕСМ-П має бути адаптований до потреб і вимог, що застосовуються до будівельних та відновлювальних робіт конкретного СП.

Підручний шаблон ПЕСМ-П допоможе будівельній компанії в підготовці конкретного об'єкту ПЕСМ-П. Компанія перегляне та, якщо необхідно, оновить існуючу екологічну та соціальну оцінку. За результатами оновлення Будівельна компанія може прийняти існуючу редакцію або підготувати пропозиції щодо внесення будь-яких змін відповідно до специфіки будівельного майданчика.

Розробник _____

Підпис _____

Список скорочень

ГО	Громадська організація
ПЕСМ	План екологічного та соціального менеджменту
СЕСМ	Система екологічного та соціального моніторингу
СЕБОП	Соціально-екологічна безпека та охорона праці
МФК	Міжнародна фінансова корпорація (Група Світового банку)
АНВ	Акт про невідповідність вимогам
НУО	Неурядова організація
ОПТБ	Охорона праці та техніка безпеки
ПЕСМ-П	План екологічного та соціального менеджменту будівельної компанії, який становить частину ПЕСМ
ЗІЗ	Засоби індивідуального захисту
СЕС	Соціально-екологічний стандарт

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Вступ

Підрядна компанія зобов'язується впровадити та дотримуватися стандартів СБ із соціальної та екологічної стійкості, а також загальних рекомендацій з охорони навколишнього середовища, здоров'я та безпеки, викладені в Посібнику зі сталого розвитку KfW для Проекту³.

Однак через невеликий розмір, місцезнаходження та низький вплив цього будівельного Проекту на навколишнє середовище та соціальну сферу не всі стандарти СБ застосовні до поточного Проекту.

В цьому поточному проекті робота складається переважно з

переобладнання та відновлення існуючих конструкцій, нового будівництва (зазначити потрібне)

Таблиця соціально-екологічних стандартів СБ та їх застосування у ПЕСМ-П

Стандарт діяльності СЕС	Застосовується?	Примітки
СЕС1: Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливами	A	
СЕС2: Робочий персонал і умови праці	A	
СЕС3: Управління і раціональне використання ресурсів, запобігання забрудненню довкілля	A	
СЕС4: Охорона здоров'я та забезпечення безпеки населення	A	
СЕС5: Придбання землі, обмеження права землекористування і примусове переселення	NA	
СЕС6: Збереження біорізноманіття та збалансоване управління живими природними ресурсами	NA	
СЕС7: Корінні народи	NA	
СЕС8: Культурна спадщина	NA	
СЕС9: Фінансові посередники	NA	
СЕС10: Взаємодія із зацікавленими сторонами та розкриття інформації	A	

A = Застосовується; NA = Не застосовується

Цей документ розроблено на основі наведених нижче політик будівельної компанії: _____

- охорона навколишнього середовища [так]
- охорона праці та соціальні умови праці [так]

³ https://www.kfw-entwicklungsbank.de/PDF/Download-Center/PDF-Dokumente-Richtlinien/Nachhaltigkeitsrichtlinie_EN.pdf

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

- громадська безпека та стосунки з громадою [так]

КОМІТЕТ З МОНІОРИНГУ ПЕСМ-П

Члени ПВСП, представники УФСІ та відповідальна особа/особи Підрядника щодо питань СЕБОП сформулюють моніторинговий комітет Плану екологічного та соціального менеджменту Підрядника.

Роль комітету полягатиме в тому, щоб:

- контролювати належну роботу та управління ПЕСМ-П, включаючи відповідність нормативним актам, всім відповідним правилам та нормам,
- звітувати про результати моніторингу та про виявлені невідповідності Керівнику проекту

СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ

Відповідно до положень Контрактної документації, Компанія встановить і підтримуватиме ефективну систему управління питаннями соціально-екологічної безпеки та охорони праці, яка відповідає характеру та масштабу проекту та відповідає рівню його ризиків для навколишнього середовища та здоров'я та безпеки праці і впливи. Це означає, що УФСІ заохочуватиме Підрядників впроваджувати /використовувати на місці Систему управління питаннями соціально-екологічної безпеки та охорони праці (СЕБОП). Система управління СЕБОП означає систему управління питаннями соціально-екологічної безпеки та охорони праці Компанії, яка дозволяє їй постійно виявляти, оцінювати та керувати ризиками щодо своєї діяльності. Система управління СЕБОП включає цикл «Плануй – Виконуй – Перевірй – Дій» (PDCA), який є основою всіх стандартів системи управління ISO.

План – Планування включає надання Підрядником Кодексу поведінки, що включає: а) політику захисту навколишнього середовища; б) політику охорони праці та безпеки на робочому місці; в) політику щодо соціальних умов праці; d) політику щодо громадської безпеки та відносин з громадою) як частину тендерної документації та підготовку Плану екологічного та соціального менеджменту будівельної компанії (ПЕСМ-П) після підписання Контракту.

Виконуй – впровадження ПЕСМ-П під час будівництва

Перевірй – проведення моніторингу, аудитів, оцінювання та звітування про ефективність СЕБОП

Дій – використання та підтримка системи управління СЕБОП шляхом постійного вдосконалення

Цей ПЕСМ-П є одним із основних компонентів системи управління СЕБОП, яка буде діяти на будівельному майданчику.

ПЕСМ-П включає планування заходів СЕБОП: управління навколишнім середовищем, управління охороною праці та безпекою на робочому місці, соціальні умови праці, громадську безпеку та зв'язки з громадою, реагування на надзвичайні ситуації (включно із заходами воєнного стану) та пандемію, роботи з видалення азбесту, а також відповідні вимоги до звітності.

Підрядник звітуватиме Керівнику проекту про результати та подальші дії щодо впровадження ПЕСМ-П.

Відповідальність

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Головна відповідальна особа –Інженер з охорони праці _____

№п/п	Завдання	Відповідальна особа
1	Перевірити та, якщо необхідно, оновити існуючу екологічну та соціальну оцінку.	_____
2	Розробити та надати ПЕСМ-П керівництву будівельної компанії для затвердження та Керівнику проекту для отримання незаперечення	_____.

ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Політика захисту довкілля

Планування управління навколишнім середовищем конкретного будівельного майданчика, здійснюється для того, щоб проект реалізовувався у екологічно сталий спосіб, коли всі підрядники та субпідрядники, включаючи консультантів, розуміють потенційні екологічні ризики, пов'язані з запропонованим проектом, і вживають відповідних заходів для управління ними.

Керівництво забезпечуватиме та впроваджуватиме заходи з управління навколишнім середовищем, які включають питання, пов'язані з ризиками та впливами на навколишнє середовище, зазначені у Частині 2 та Частині 3 поточного ПЕСМ та в положеннях договірної документації.

Також, під час виконання, завершення робіт і усунення будь-яких недоліків компанія буде:

- Повністю дбати про безпеку всіх осіб, які мають право перебувати на об'єкті, і утримувати об'єкт (оскільки він знаходиться під контролем будівельної компанії) і виконувати роботи (поки вони не завершені або не прийняті Замовником) у належному та відповідному стані для уникнення небезпеки для таких осіб.
- Забезпечувати та підтримувати за власний кошт освітлення, охорону, огорожу, попереджувальні знаки та забезпечувати засоби спостереження, коли це необхідно або вимагає Керівник проекту або будь-який належним чином утворений орган, для захисту безпеки об'єкту та забезпечення зручності для громадськості або інші.
- Вживає всіх розумних заходів для захисту довкілля на будівельному майданчику та за його межами, а також для уникнення шкоди чи неприємностей для людей чи майна громадськості чи інших осіб у результаті забруднення, шуму чи інших причин, які є наслідком методів роботи, які застосовує будівельна компанія.
- Переконайтеся, що будь-які схили насипів або виємки ґрунту якомога швидше засаджені травою чи іншим рослинним покривом, щоб захистити їх від ерозії.
- Будь-який бруд або матеріал, вилучений із стоків, слід утилізувати в попередньо визначених для тимчасового складування відповідно до вказівок Керівника проекту
- Не використовувати паливну деревину як засіб опалення під час обробки або підготовки будь-яких матеріалів, які є частиною робіт.
- Керівник проекту (Інженер) має право забороняти будь-яку робочу практику або діяльність Підрядника або вказувати, щоб такі практики чи діяльність повинні бути змінені (за рішенням Інженера, на вказівку відповідних урядових відомств), якщо такі практики чи дії будуть шкідливими для довкілля.

h) Запровадити на будівельному майданчику такий безпековий механізм реагування нещасні випадки, який може бути доречним, а також відповідне й легкодоступне спорядження для надання першої допомоги або таке спорядження, яке може вимагатися

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

будь-яким урядовим розпорядженням, наказом керівника підприємства тощо, які згодом публікуються та час від часу змінюються.

Цей План екологічного менеджменту призначений для конкретного об'єкта, розроблений для забезпечення реалізації проекту екологічно сталим способом, коли всі підрядники та субпідрядники, включаючи консультантів, розуміють потенційні екологічні ризики, що виникають із запропонованого субпроекту, та вживають відповідних дій для управління ними.

Керівництво забезпечить та впровадить План екологічного менеджменту, який включає всі питання, пов'язані з повітрям, водою, землею та шумом.

Відповідальність

Особами, відповідальними у підрядній компанії за виконання та моніторинг цього Плану екологічного менеджменту є:

Головна відповідальна особа – інженер з охорони праці _____

№	Завдання	Відповідальна особа	Застосовується так/ні?
1	Отримання та підтримка екологічних дозволів, якщо це застосовується	-	ні
2	Нагляд за діяльністю щодо поводження з відходами, захисту повітря та ґрунту та контролю забруднення	_____	так
3	Здійснення моніторингу актуальних вимог до якості повітря, води та поводження із відходами	_____	так
4	Оцінка потенційних екологічних ризиків та розроблення планів пом'якшення	_____	так
5	Виконання регулярного обстеження території на предмет відповідності екологічним вимогам	_____	так

МЕНЕДЖМЕНТ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ

Керівництво підприємства несе відповідальність за безпеку всіх робітників та інших осіб, які заходять на будівельний майданчик, і за свій рахунок; якщо не зазначено інше, вжити всіх заходів, за умови схвалення Керівника проекту (Інженера), необхідних для забезпечення їх безпеки.

Керівництво забезпечуватиме та впроваджуватиме заходи з управління здоров'ям та безпекою на робочому місці, які включають питання, пов'язані з гігієною та безпекою праці, ризиками та впливами на умови праці, які згадуються у Частині 2 та Частині 3 поточного ESMP та положеннях договірної документація.

Крім того, протягом усього виконання та завершення робіт і усунення будь-яких дефектів компанія буде забезпечувати:

- Забезпечувати та підтримувати за власний рахунок усі ліхтарі, охорону, огорожі, попереджувальні знаки та спостереження, якщо це необхідно або вимагається Інженером або будь-яким належним чином уповноваженим органом, для захисту робіт для безпеки та зручності громадськості або інші.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

- Надання правил техніки безпеки та надзвичайних ситуацій для запобігання ураженню пожежами, газом та електричним струмом разом із планом аварійних дій
- Безпечний контроль проточної води
- Забезпечення та підтримка належного освітлення для забезпечення адекватного освітлення на робочому місці з відповідними запасними частинами та резервним блоком
- Надання та технічне обслуговування безпечних, міцних строп, шківів, канатів та інших підйомних пристроїв
- Забезпечення безпечного доступу до будь-якої частини робіт
- Надання повідомлень на місцевому діалекті/мові тимчасово або постійно під час будівництва в місцях, які, ймовірно, будуть використовуватися громадськістю. Розміщення таких повідомлень залежить від наявності поблизу роботи. Ці повідомлення повинні бути доповненням до будь-яких інших законодавчих вимог, які вимагаються від Підрядника. Компанія подбає про те, щоб усі співробітники були повністю обізнані з правилами, а також процедурами аварійних і рятувальних заходів. Компанія запровадить правило про миттєве звільнення будь-якого працівника, який серйозно порушить ці правила. Компанія вживатиме заходів для запобігання нещасним випадкам, травмам і захворюванням, які виникають, пов'язані з або відбуваються під час роботи, зводячи до мінімуму, наскільки це можливо, причини небезпеки. Компанія займатиметься такими сферами, як:
- визначення потенційних небезпек для працівників, особливо тих, які можуть становити загрозу для життя.
- забезпечення профілактичних і захисних заходів, включаючи модифікацію, заміну або усунення небезпечних умов або речовин
- навчання робітників
- документування та звітність про нещасні випадки на виробництві, професійні захворювання та нещасні випадки; та інші дані, пов'язані зі здоров'ям і безпекою
- заходи щодо попередження надзвичайних ситуацій, готовності та реагування.

Відповідальність

Особи, відповідальні на підприємстві за виконання та моніторинг цього Плану управління охороною праці на робочому місці:

Відповідальний головний керівник: інженер з охорони праці _____.

Призначений **представник з питань охорони праці** відповідатиме за забезпечення безпеки та захист від нещасних випадків.

Ця особа буде кваліфікованою для виконання цієї відповідальності і матиме повноваження давати інструкції та вживати захисних заходів для запобігання нещасним випадкам. За запитом компанія надасть підтвердження цієї кваліфікації.

Під час виконання робіт компанія надаватиме все, що потрібно цій особі для виконання цієї відповідальності та повноважень.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

#	Завдання	Відповідальний керівник
1	Виявлення потенційних небезпек і ризиків для працівників (включно із ризиками воєнного стану) і розробка планів пом'якшення коригуючих і превентивних дій	
2	Розробка та оновлення Плану управління охороною праці	
3	Бути в курсі змін/оновлень законодавства з охорони праці	
4	Здійснення профілактичних і захисних заходів, включаючи модифікацію, заміну або усунення небезпечних умов або речовин, включаючи дотримання правил безпеки на робочому місці, включаючи правильне використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ)	
5	Розробка плану навчання робітників та його виконання	
6	Отримання та контроль наявності дозволів на роботу	
7	Виконання регулярних перевірок будмайданчику для моніторингу відповідності	
8	Повідомлення керівникам та зовнішнім інституціям про ситуацію з охорони праці та скарги	
9	Підготовка та ведення документації з охорони праці та безпеки, включаючи звіти про нещасні випадки та коригувальні та запобіжні дії	

Моніторинг та звітування щодо охорони праці на робочому місці та умов праці

Здоров'я та безпека на робочому місці та соціальні умови праці контролюватимуться щоденно всіма керівниками Підрядників.

Офіційний короткий звіт буде заповнений особою, відповідальною за Охорону праці на регулярній основі та у випадку надзвичайної ситуації, і надісланий Керівнику проекту та керівництву компанії.

Керівництво компанії підтверджує отримання звіту та приймає рішення про необхідні подальші дії для виконання.

Ці звіти включатимуть моніторинг соціальних умов праці (див. розділи нижче). Усі невідповідності, скарги та дії будуть перераховані в надзвичайних і регулярних звітах.

Вимоги до Підрядника щодо звітності з питань СЕБОП стосовно в надзвичайних ситуацій

Стосовно екологічних та соціальних питань, включаючи питання охорони праці та безпеки громади, а також впливи на мешканців, які проживають поряд, Підрядник повинен негайно (не пізніше 24 годин) повідомити УФСІ про будь-яку подію, інцидент або аварію, пов'язану з виконання Проекту та щодо деталей

(і) будь-якого інциденту

- екологічної природи;

- охорони праці;

- громадської безпеки (включно із ризиками воєнного стану)

(зокрема, але не обмежуючись ними, про будь-який вибух, розлив або нещасний випадок на робочому місці, що призводить до смерті, серйозних або множинних травм або матеріального забруднення навколишнього середовища, нещасних випадків представників громадськості/місцевих громад, що призвели до смерті або серйозних або множинних травм, сексуальних домагань та насильства за участю робочої сили проекту);

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

(ii) будь-який інцидент соціального характеру (включаючи без обмеження будь-які насильницькі заворушення чи суперечки з місцевими громадами);
(iii) будь-який інший інцидент екологічного або соціального характеру, що стався на або поблизу будь-якого будмайданчика, щодо використання інструментів, обладнання або щодо об'єкта УФСІ (інциденти, згадані в (i) - (iii), у перелічених "Інцидентах")
який

- має або може мати суттєвий негативний вплив; або
- привернув або може викликати значну негативну увагу сторонніх сторін або створити значні негативні повідомлення в ЗМІ/пресі; або
- дає або може призвести до суттєвих потенційних зобов'язань.

Підрядник також інформує УФСІ (Керівника проекту) про деталі будь-яких заходів, вжитих для пом'якшення або усунення наслідків або причин таких подій.

Щомісячна звітність

Шаблон щомісячного звіту з питань СЕБОП

Показники	Кількість випадків	Опис Ключових питань	Коригувальні дії
Аварії*			
Інциденти*			
Скарги			
- робітників			
- громади			
Суперечки/незгода:			
- робітників			
- громади			

* Аварії/інциденти:

(i) екологічні; з охорони праці; громадського здоров'я та безпеки (зокрема, але не обмежуючись ними, будь-який вибух, розлив або нещасний випадок на робочому місці, що призводить до смерті, серйозних або множинних травм або матеріального забруднення навколишнього середовища, нещасних випадків представників громадськості/місцевих громад, що призводять до смерті або серйозних наслідків або множинних травм, сексуальних домагань та насильства за участю робочої сили проекту);

(ii) будь-який інцидент соціального характеру (включаючи без обмежень будь-які насильницькі заворушення чи суперечки з місцевими громадами);

(iii) будь-який інший інцидент екологічного або соціального/безпекового характеру, що стався на або поблизу будь-якого будівельного майданчику, стосовно використання інструментів, обладнання або об'єкта УФСІ (інциденти, згадані в (i) - (iii), у перелічених "Інцидентах")

(iv) що має або може мати суттєвий негативний вплив; або привернув або може викликати значну негативну увагу сторонніх сторін або створити значні негативні

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

повідомлення в ЗМІ/пресі; або дає, або може призвести до істотних потенційних зобов'язань.

Регулярна квартальна, піврічна/річна звітність щодо соціально-екологічних питань та охорони праці (СЕБОП)

Перелік показників для квартальної, піврічної/річної СЕБОП звітності

- Наявність отриманих місцевих дозволів
- Стан виконання пунктів Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ/ESMP)
- Прогрес у виправленні невідповідностей щодо СЕБОП, виявлених у попередніх звітах.
- Аварії та інциденти
- Результати роботи з охорони праці (статистика: місяць, кількість робітників (за підрядниками), кількість персоналу з охорони праці на місці, кількість/вид інструктажів з охорони праці; кількість пропусків, випадків надання першої допомоги, інцидентів з відсутністю понад три дні, смертельні випадки; підсумок усіх нещасних випадків, які стали результатом відсутності понад три дні);
- Інциденти третіх осіб (наприклад, члени громади, дорожній рух тощо)
- заворушення або страйк робітників; протест громади;
- Скарги та суперечки
- скарги працівників (наприклад, пов'язані з умовами праці/житла);
- скарги громади/третіх осіб, будь-які юридичні позови/суди проти проекту, пов'язані з проблемами СЕБОП.
- Результати / подальші дії інспекцій місцевими органами влади – якщо такі є (щодо охорони здоров'я / праці / навколишнього середовища / безпечного використання обладнання) або будь-яких аудитів третьої сторони.

УМОВИ ПРАЦІ

Політика щодо умов праці

Компанія відповідатиме вимогам щодо соціальних умов праці, зазначеним у Частині 2 та Частині 3 поточного ПЕСМ та положеннях договірної документації щодо СЕБОП, включаючи наступні стандарти щодо своєї діяльності в цілому:

- При наданні послуг дотримуватиметься всіх чинних законів, правил, норм і вимог
- Не використовуватиме дитячу працю, як визначено місцевим законодавством.
- Не використовуватиме примусову чи обов'язкову працю
- Не допускати фізичного насилля над працівниками
- Поважатиме права працівників вибирати, чи бути представленими третіми сторонами, і вести колективні переговори відповідно до місцевого законодавства
- Заробітна плата та пільги відповідатимуть місцевому законодавству. Воно буде платити робітникам вчасно і регулярно
- Робочий час та понаднормовий час на об'єктах компанії будуть відповідати місцевим законам
- Компанія відповідатиме місцевим нормам і гарним міжнародним стандартам щодо умов охорони праці
- Компанія відповідатиме всім чинним екологічним законам

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Компанія продемонструє свою відповідність цим вимогам на прохання і до задоволення вимог Керівника проекту.

Компанія не буде застосовувати примусову працю, яка складається з будь-якої роботи або послуги, виконаної не добровільно, яка вимагається від особи під загрозою застосування сили або покарання, і включає будь-який вид примусової або обов'язкової праці, наприклад, кабальну працю, підневільну працю або подібні умови трудового договору.

Відповідальність

Відповідальними за виконання та моніторинг цього Плану управління умовами праці є:

Відповідальний головний керівник _____

№	Завдання	Відповідальний керівник
1	Контроль за дотриманням соціальних умов праці, навчання всіх будівельних робітників з основних питань санітарії та охорони праці	_____
2	Доступність до пункту надання першої медичної допомоги на будівельних майданчиках : на робочому місці має бути аптечка першої медичної допомоги	_____
3	Засоби індивідуального захисту для робітників ,такі як захисні чоботи, шоломи, рукавички, захисний одяг ,захисні окуляри і навушники відповідно до законодавства	_____
4	Для робітників мають бути забезпечені: достатня кількість чистої питної води; туалети та місця вмивання для всіх робітників ;-вбиральні відповідають санітарним вимогам і сміттєві контейнери підлягають регулярному очищенню	_____

Моніторинг умов праці

Умови праці контролюватимуть усі керівники Підрядника.

Аспекти умов праці та статус їх впровадження будуть включені до щотижневого звіту про умови праці (див. вище).

ПЛАН ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА КОМУНАКАЦІЇ ІЗ ГРОМАДОЮ

Політика громадської безпеки та стосунків із громадою⁴

Компанія прагне захистити співробітників і громаду від будь-якої шкоди, яка може спричинити будівельну діяльність.

Відповідальність

Особи, відповідальні у Компанії за виконання та моніторинг цього Плану громадської безпеки та стосунків із громадою:

⁴ Відповідно до СЕС 4, СЕС 10

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Відповідальний головний керівник: _____

№	Завдання	Відповідальний керівник
1	Завчасне інформування членів місцевої громади про перебіг будівництва та можливі негативні впливи	_____
2	Підтримання постійних контактів з лідерами громадської думки	_____
3	Вчасне реагування на звернення громадян та опрацювання скарг та пропозицій	_____
4	Створення умов безпеки для членів громади під час будівництва	_____

РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА РИЗИКИ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ВІЙНОЮ

Компанія визначить елементи, аспекти та засоби, які можуть спричинити серйозні впливи та ризики. Ця надзвичайна відповідь включатиме заходи щодо безпеки виконання робіт в умовах воєнного стану.

Відповідальність

Особи, відповідальні на підприємстві за виконання та моніторинг цих вимог щодо

РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА РИЗИКИ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ВІЙНОЮ:

Відповідальний старший менеджер: _____

Ризики пов'язані з війною включають:

1. Ризик нанесення ракетних ударів. Ракетні удари можуть мати наслідком:
 - травмування персоналу УФСІ, робітників підрядника, персоналу, учнів, відвідувачів закладу ПТО;
 - пошкодження приміщень, майна або обладнання;
 - переривання водо-/електропостачання;
 - екологічні та епідеміологічні наслідки низької якості водопідготовки або неконтрольованих скидів внаслідок аварій, спричинених ракетними ударами;
2. Ризик неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися;
 - травмування персоналу УФСІ, робітників підрядника, персоналу, учнів, відвідувачів закладу ПТО;
 - пошкодження приміщень, майна або обладнання;
 - переривання водо-/електропостачання;
 - екологічні та епідеміологічні наслідки низької якості водопідготовки або неконтрольованих скидів внаслідок аварій, спричинених вибухом боєприпасів/ракет, що не розірвалися.

№№	Завдання	Відповідальний керівник
1	Визначення територій, де можуть статися аварії та надзвичайні ситуації, громад та окремих осіб, які можуть постраждати	_____

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

2	Визначення процедур реагування, забезпечення обладнанням та ресурсами, визначення відповідальності, спілкування, в тому числі з потенційно постраждалими громадами та періодичне навчання для забезпечення ефективного реагування	
3	Створення та обслуговування системи готовності та реагування на надзвичайні ситуації	
4	Співпраця з потенційно постраждалими та органами місцевого самоврядування	
5	Документація щодо готовності до надзвичайних ситуацій та заходів з реагування на надзвичайні ситуації, ресурсів та обов'язків, а також інформація для потенційно постраждалих громад та відповідних державних установ.	
6	Періодичний перегляд та перегляд плану реагування на надзвичайні ситуації	

Відповідальний старший менеджер повинен:

- Забезпечити наявність на будівельному майданчику відповідного рятувального обладнання та адекватного та легкодоступного спорядження для надання першої допомоги або таке спорядження, яке може вимагатися будь-якою постановою уряду, галузевим нормативним актом тощо, що згодом публікується та час від часу змінюється.
- Розробити плани дій, включаючи плани евакуації працівників до бомбосховищ /укриттів у разі ракетного удару, артилерійських обстрілів та бомбардувань, а також дій щодо евакуації до та під час бойових дій з мінімальним рівнем загрози життю та здоров'ю працівників.
- Забезпечити на будівельному майданчику на видних місцях схеми, які вказують шлях до бомбосховищ/укриттів.
- Проконтролювати, чи всі колеги вчасно перейшли в укриття, або чи всі залишили укриття після того, як минула загроза.
- Забезпечити роботу пристроїв або програмного забезпечення, які дублюють/підсилюють звук повітряної тривоги. Це слід робити у випадках, коли внаслідок особливостей робіт на будівельному майданчику неможливо або важко почути звукові сигнали тривоги в цьому місці.
- Укомплектувати будівельний майданчик аптечками з усіма необхідними засобами надання домедичної допомоги. Періодично перевіряти комплектність аптечок та їх вміст на відповідність вимогам законодавства України.
- Забезпечити інструктаж усіх працівників на будівельному майданчику щодо плану дій на випадок виявлення вибухонебезпечних предметів, зокрема, артилерійських снарядів та/або ракет, що не розірвалися.

Моніторинг реагування на надзвичайні ситуації

Призначений відповідальний старший менеджер буде відповідати за звітування керівництву та Керівнику проекту про реалізацію та моніторинг цього ПЛАНУ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА РИЗИКИ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ВІЙНОЮ

У наступних таблицях наведено огляд:

- Заходів збільшення вигоди та
- Заходів з пом'якшення негативного впливу.

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

ТАБЛИЦЯ 1: ОСНОВИ ПЛАНУ УПРАВЛІННЯ ДОВКІЛЛЯМ (ЕМР) З МЕТОЮ ПОСИЛЕННЯ ВИГОДИ ВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТУ

Вплив на довкілля	Заходи щодо посилення вигоди від проекту	Вартість заходів (NRs)	Територія моніторингу	Метод моніторингу	Періодичність моніторингу ґ	Відповідальні особи	
						За впровадження	За моніторинг
Етап будівництва							
Підвищені спроможності персоналу	Працівники підрядника отримають довід роботи за вимогами, які висувають міжнародні фінансові інституції.	Відомість робіт/ вимоги контракту	В межах території Проекту	Обстеження та спостереження та письмове підтвердження від Підрядника	6 місяців	Директор	Керівник проєкту
Підвищення технічних навичок і ноу-хау	Місцеві наймані працівники можуть отримати нові навички, працюючи з іншими висококваліфікованими працівниками	--	В межах території Проекту	Обстеження та спостереження	6 місяців	Директор	Керівник проєкту

ТАБЛИЦЯ 2: ФОРМА ПЛАНУ УПРАВЛІННЯ ДОВКІЛЛЯМ (ЕМР) ЩОДО ЗАХОДІВ ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ

Вплив на довкілля	Заходи щодо пом'якшення негативного впливу	Вартість заходів (NRs)	Територія моніторингу	Метод моніторингу	Періодичність моніторингу	Відповідальні особи	
						За впровадження	За моніторинг
Етап будівництва (Соціальна комунікація, безпекове середовище та охорона праці)							
Небезпека нанесення ракетних ударів	а)Всі працівники, які допущені до роботи на будівельному майданчику та відвідувачі, повинні бути проінструктовані щодо плану дій на випадок повітряної тривоги та Плану дій у випадку травми. б) На видних місцях будмайданчиків мають бути передбачені чіткі та лаконічні інструкції щодо того, як реагувати на ракетний удар; с)Будівельні майданчики повинні передбачити на видних місцях перелік контактних телефонів служб екстреної допомоги та допоміжних служб (див. Перелік телефонів служб екстреної допомоги та допоміжних служб нижче). д) У разі повітряної тривоги необхідно здійснити організований перехід в укриття, не залишаючи інструментів, обладнання та техніки в робочому стані, і допомогти тим, кому важко самостійно дістатися безпечного місця; е) Укриття, якими користуються будівельники повинні бути забезпечені всім необхідним для ізольованого перебування людей протягом декількох днів. ж) Всі працівники, яких планується допустити до робіт на будівельному майданчику, повинні пройти інструктаж з надання домедичної допомоги. Така підготовка (інструктаж) повинна включати надання домедичної допомоги у	Відомість р обіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Опитування та спостереження та заповнені контрольні переліки	щотижня	Підрядник	Керівник проекту, МК

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

	випадках, пов'язаних з різними видами травм та іншими проблемами зі здоров'ям (в тому числі накладання джгута/турнікета). Всі працівники (персонал) повинні знати місцезнаходження аптечок, засобів індивідуального захисту та вогнегасників.						
Небезпека неправильних дій при випадковому виявленні боєприпасів/ракет, що не розірвалися	У разі виявлення вибухонебезпечних предметів забороняється: • торкатися їх (в жодному разі цього не робити); • переміщати, перекочувати їх з одного місця на інше; • збирати і зберігати, нагрівати і бити по них; • намагатися розрядити й розібрати; • виготовляти різні предмети; • використовувати заряди для розведення вогню та освітлення; • заносити до приміщення, закопувати в землю, кидати в колодязь або річку. Виявивши вибухонебезпечні предмети, необхідно вжити заходів щодо їх позначення, огороження та охорони знайдених предметів на місці виявлення. Територіальні органи Державної служби з надзвичайних ситуацій та Міністерства внутрішніх справ слід негайно поінформувати за телефонами «101» та «102».	Відомість про об'єкт/ вимоги контракту	Територія проекту	Опитування та спостереження та заповнені контрольні переліки	щотижня	Підрядник	Керівник проекту, МК
Охорона праці	Обізнаність щодо безпечного порядку виконання робіт перед початком роботи. Будівельні майданчики високого ризику будуть управлятися для запобігання нещасним випадкам Буде наданий захисний одяг, ремені безпеки, рукавички, маски, шоломи, чоботи та навушники, їх використання буде забезпечено та контролюватися. Забезпечення аптечками в кожному підрозділі робочих місць.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Опитування та спостереження та заповнені контрольні переліки	щотижня	Підрядник	Керівник проекту, МК
Питання умов праці та заробітної плати	Підрядник забезпечить рівні можливості для роботи і для всіх відповідно до їх навичок і здібностей. Рівень праці буде заплановано заздалегідь. Розподіл заробітної плати буде здійснюватися відповідно до обсягів та термінів виконаної роботи. Рівна заробітна плата буде надаватися за однаковий вид роботи та незалежно від статі.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Опитування та спостереження та заповнені контрольні переліки	Щомісяця	Підрядник	Керівник проекту, МК
Прийом працівників на роботу	Підрядник прийом немісцевих робітників, зробивши акцент на працевлаштуванні місцевих жителів за умов наявності належних досвіду, знань та кваліфікації.	----	Територія проекту	Обстеження та трудові книжки; & письмове підтвердження від Підрядника	Щомісяця	Підрядник	Керівник проекту, МК
Конфлікт між місцевими та не місцевими працівниками	Для зменшення інтенсивності та частоти конфліктів перевага надаватиметься місцевим кадрам для працевлаштування. Працівникам буде заборонено брати участь у будь-якій незаконній діяльності, як-от азартні ігри, алкоголізм тощо.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Протокол опитування та інформація поліції та	щоквартально	Підрядник	Керівник проекту, МК

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

	Підрядник буде дотримуватись трудового законодавства.			письмове підтвердження від Підрядника			
Питання санітарії та здоров'я	Для робітників будуть забезпечені туалети та душові. Буде забезпечена чиста питна вода. Тверді відходи збиратимуть за допомогою сміттєвих баків різного кольору. На робочому місці буде надано аптечку.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Опитування та спостереження та заповнені контрольні переліки	Щомісяця	Підрядник	Керівник проекту, МК
Контроль незаконної діяльності	Діяльність кожного працівника буде ретельно перевірена. Алкоголізм, проституція та азартні ігри будуть обмежені кодексом поведінки.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Опитування та спостереження	Щомісяця	Підрядник	Керівник проекту, МК
Втрата землі при розчищенні території	Компанія буде діяти відповідно до чинного законодавства	Не застосовується	-	-	-	-	-
Збільшення заторів на дорогах	Матеріали на буд майданчик будуть доставлятися не в години пік..	---	Межі території проекту	Опитування та спостереження	Щотижня	Підрядник	Керівник проекту, МК
Культурно-естетичні цінності	Працівникам дозволено святкувати свої свята, а фестивалі та вихідні дні будуть виділені, але не дозволено порушувати культуру інших і втягувати в алкоголізм, азартні ігри тощо.	----	Територія проекту	Опитування та книга обліку	Щомісяця	Підрядник	Керівник проекту, МК
Етап будівництва (Довкілля. Вплив на флору.)							
Втрата сільськогосподарської продукції	Немає жодного сільськогосподарського продукту, який можна втратити на території проекту.	Не застосовується	---	--	---	--	--
Втрата рослинності	Незважаючи на відсутність рослинності яка підлягає охороні , проект планує облаштувати зелену зону на відкритому просторі перед будинком.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Відвідування об'єкта	Щорічно	Підрядник	Керівник проекту, МК
Етап будівництва (Довкілля. Хімічний та фізичний вплив.)							
Зміна схеми землекористування	Замовник будівництва (ПВСП) буде дотримуватися національних правил планування та положень, а також затвердженого плану .	Не застосовується	---	--	--	--	--
Виймка ґрунту та землі відвали	Земляні матеріали та земля з відвалів будуть використані для засипання землі в межах проекту або як зазначено у Відомості робіт	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту та периметр проекту	Опитування та спостереження	Щотижня	Підрядник	Керівник проекту, МК

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Запаси будівельних матеріалів	Будівельні матеріали будуть зберігатися в межах будівельного майданчика. Будівельні матеріали будуть зберігатися подалі від природних і штучних стоків, щоб мінімізувати вимивання із дощовою водою. Мішки з цементом зберігатимуться всередині тимчасового накриття та будуть накриті.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту та периметр проекту	Опитування та спостереження	Щотижня	Підрядник	Керівник проекту, МК
Забруднення повітря, води та шум від будівництва	Вода буде постійно розприскуватися, щоб уникнути викидів пилу, який утворюється від запасів цегли, заповнювачів та від прилеглої під'їзної дороги. Під час транспортування матеріалів (цементу, ґрунту, піску тощо) будуть використовуватися поліетиленові плівки для покриття. Управління стічними водами здійснюватиметься шляхом створення дренажу за погодженням з вповноваженим органом. Такі транспортні засоби, як бульдозери, екскаватори, міксери, вібратори тощо, працюватимуть у денний час. Відповідно до потреби, буде надаватись для схвалення додатковий час для роботи транспортних засобів. Будівельні та транспортні роботи пізно вночі проводитись не будуть. У разі потреби буде подано запит на схвалення такої діяльності. Працівникам, які використовують у роботі обладнання, будуть забезпечені навушники. Їхнє використання відмагатиметься та контролюватиметься. Акцент буде приділено закритому та безшумному типу обладнання та генераторів.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту та периметр проекту	Спостереження та заповнені форми моніторингу ESMP (контрольні переліки)	Щомісяця	Підрядник	Керівник проекту, МК
Управління твердими побутовими відходами	Безсистемне розміщення будівельних матеріалів та твердих побутових відходів, що утворюються працівниками, на відкритих місцях буде суворо заборонено. Усередині будівельного майданчика будуть передбачені окремі контейнери для збору небезпечних (I-III класів небезпеки) відходів. Будівельні відходи будуть використані для рекультивациі (за потреби).	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту та периметр проекту	Спостереження та заповнені форми моніторингу ESMP (контрольні переліки)	Щомісяця	Підрядник	Керівник проекту, МК
Управління небезпечними відходами, у т.ч. АВМ	Якщо на місці ведення робіт будуть тимчасово зберігатися небезпечні або токсичні матеріали, вони будуть поміщені в безпечні контейнери та чітко позначені як небезпечний матеріал з інформацією про склад, властивості; контейнери з небезпечними матеріалами поміщають у герметичний контейнер для запобігання впливу на навколишнє середовище (протіття, викиди, тощо). 2. Небезпечні відходи мають бути вивезені та видалені спеціалізованою ліцензованою організацією. 3. Використання АВМ в проєктах УФСІ заборонено.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту та периметр проекту	Спостереження та заповнені форми моніторингу ESMP (контрольні переліки), звіти	Невідкладно протягом поводження	Підрядник	Керівник проекту, МК
Пошкодження під'їзної дороги	Перевага буде надаватися транспортним засобам середнього розміру для перевезення .	---	Територія проекту	Опитування та спостереження	Щоквартально	Підрядник	Керівник проекту, МК

Проект: «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II»

Розміщення відходів демонтажу	Для реалізації проекту підлягають знесенню старі стіни.	Відомість робіт/ вимоги контракту	Територія проекту	Опитування та спостереження	До початку будівельних робіт	Підрядник	Керівник проекту, МК
Зберігання нафтопродуктів, фарб та інших хімічних речовин	З жирами, фарбами та олією поводитися будуть обережно, щоб уникнути нанесенню шкоди довкіллю. Автомобілі будуть регулярно ремонтуватися тільки в відповідних авто сервісах/уповноваженими техніками/механіками підрядника.	----	Територія проекту та периметр проекту	Спостереження та заповнені форми моніторингу ESMP (контрольні переліки)	Щоквартальн о	Підрядник	Керівник проекту, МК

ЗВІТ ЩОДО ОБСТЕЖЕННЯ БУДІВЛІ ГУРТОЖИТКУ НА НАЯВНІСТЬ МАТЕРІАЛІВ, ЩО МІСТЯТЬ АЗБЕСТ

Об'єкт:

Чернівецький професійний машинобудівний ліцей

Адреса: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47

Проект: 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область / VETinEP II»

management4health AG

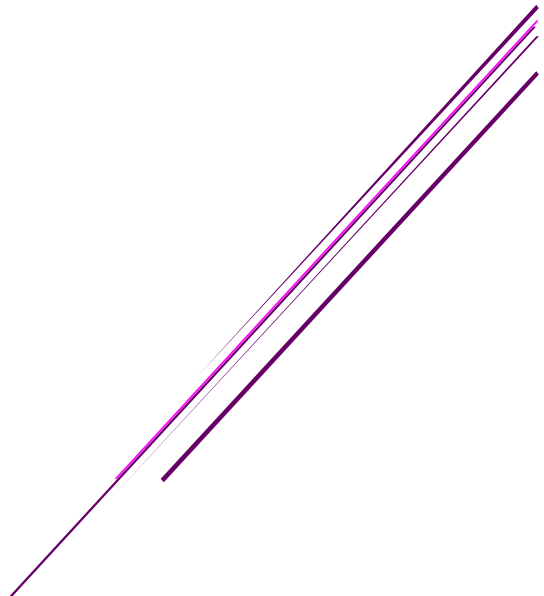

Дата підготовки:

13 травня 2026

Розробник:

Олена Дрозд

ЗМІСТ

1 Вступ	2
2 Мета, завдання та обсяг обстеження	2
3 Нормативна база	2
4 Інформація про об'єкт обстеження	3
5 Методологія обстеження	5
6 Обмеження обстеження	5
7 Результати обстеження	6
8 Відомості про відбір зразків	6
9 Оцінка матеріалів і ризиків	6
10 Порядок дій у разі виявлення підозрілих матеріалів	7
11 Висновки	8
12 Рекомендації	9

1 Вступ

У межах реалізації Українським фондом соціальних інвестицій проекту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» передбачається проведення реконструкції, оновлення або ремонтних робіт у будівлях закладів професійної освіти. Будівлі, зведені або реконструйовані у періоди широкого застосування азбестовмісних матеріалів, можуть містити матеріали, у складі яких наявний азбест.

Азбестовмісні матеріали потребують особливої уваги під час планування та виконання будівельних, ремонтних і демонтажних робіт, оскільки їх пошкодження, різання, свердління, руйнування або інше механічне порушення може призводити до вивільнення азбестових волокон у повітря робочої зони. Належне управління такими матеріалами передбачає їх попередню ідентифікацію, оцінку стану, визначення потенційних ризиків і планування безпечних рішень щодо подальшого поводження.

Цей звіт підготовлено за результатами обстеження будівлі гуртожитку Чернівецького професійного машинобудівного ліцею. Звіт призначений для використання замовником, проектною командою, підрядними організаціями та іншими відповідальними сторонами під час планування і виконання робіт на об'єкті.

2 МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОБСЯГ ОБСТЕЖЕННЯ

Метою обстеження було виявлення у доступних ділянках будівлі гуртожитку матеріалів, які можуть містити азбест, а також визначення необхідності подальших дій щодо їх оцінки, лабораторного підтвердження або управління.

Основними завданнями обстеження були:

1. візуальна ідентифікація матеріалів, які потенційно можуть містити азбест;
2. фіксація місця розташування таких матеріалів у разі їх виявлення;
3. попередня оцінка стану підозрілих матеріалів у разі їх виявлення;
4. визначення потреби у відборі зразків для лабораторного аналізу;
5. формування рекомендацій щодо дій у разі виявлення підозрілих матеріалів під час подальших ремонтних або демонтажних робіт.

Обстеження мало характер візуального обстеження доступних ділянок будівлі з можливістю відбору зразків потенційно азбестовмісних матеріалів

3 НОРМАТИВНА БАЗА

Під час підготовки звіту враховано загальні вимоги та підходи, передбачені чинними нормативними й методичними документами щодо безпеки працівників, ідентифікації азбестовмісних матеріалів і управління ризиками, пов'язаними з можливим впливом азбесту, зокрема:

- Державні санітарні норми і правила щодо безпеки та захисту працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 1013 від 05.06.2023;
- Директива 2009/148/ЕС Європейського Парламенту і Ради щодо захисту працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі, з урахуванням подальших змін;
- ISO 22262-1 Air quality - Bulk materials - Part 1: Sampling and qualitative determination of asbestos in commercial bulk materials;
- ISO 22262-2 Air quality - Bulk materials - Part 2: Quantitative determination of asbestos by gravimetric and microscopical methods;
- HSG264 Asbestos: The survey guide, як методичний орієнтир щодо планування, проведення та документування обстежень на наявність азбестовмісних матеріалів.

Зазначені документи використано як нормативно-методичну основу для формування підходу до візуального обстеження, визначення обмежень, оцінки необхідності відбору зразків і формулювання рекомендацій щодо дій у разі виявлення підозрілих матеріалів.

4 ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТ ОБСТЕЖЕННЯ

Об'єктом обстеження є будівля гуртожитку Чернівецького професійного машинобудівного ліцею, розташована за адресою: Чернівецька область, м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Г (А - відповідно до технічного паспорту БТІ). Навколишня територія представлена навчальними корпусами та іншими будівлями закладу, внутрішніми проїздами, пішохідними зв'язками, зеленими ділянками та прилеглою міською забудовою (рис. 1)

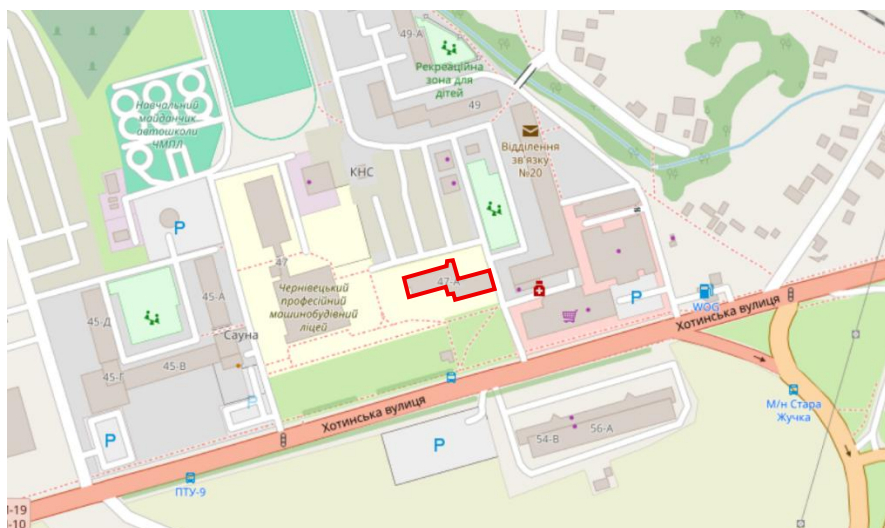

Рис. 1 – Місце розташування гуртожитку (Джерело: Дані карти © учасники OpenStreetMap. (Ліцензія ODbL)

Будівля використовується за функціональним призначенням як гуртожиток. Рік прийняття будівлі в експлуатацію - 1986. За наданою інформацією, реконструкція будівлі з моменту введення в експлуатацію не проводилася.

Будівля має дев'ять поверхів, технічний поверх і підвал. Загальна площа будівлі відповідно до технічного паспорта БТІ становить 3658,9 м². Орієнтовна площа приміщень, які підлягають капітальному ремонту, становить 413,4 м².

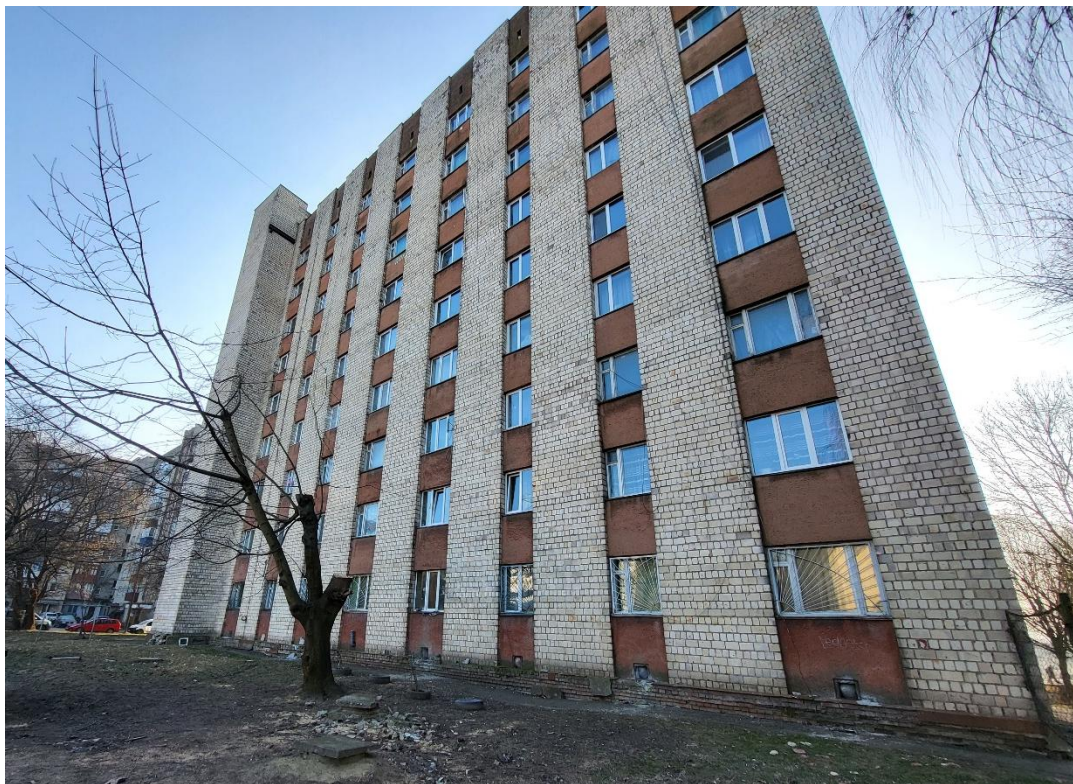

Рис. 2 – Зовнішній вигляд будівлі

За об'ємно-планувальним рішенням будівля є безкаркасною, з несучими поздовжніми та поперечними стінами. Основний матеріал стін - цегла. Матеріал перекриття - залізо-бетонні плити.

На момент проведення обстеження будівля експлуатувалася. Обстеження проводилося у межах доступних приміщень і ділянок, які могли бути пов'язані з планованими роботами в межах проєкту.

Попередньо будівля обстежувалась консультантом з екологічної безпеки будівництва у лютому 2025 року (надано звіт № 34-73-2А). За результатами попереднього обстеження АВМ не виявлено. Висновки цього звіту базуються на результатах вказаного звіту та візуального обстеження доступних ділянок будівлі.

Попередній обсяг робіт передбачає:

- ремонт внутрішніх приміщень сьомого поверху, у тому числі ремонт санітарно-технічних приміщень.
- ремонт внутрішніх приміщень у вестибюлі першого поверху, включаючи облаштування санітарного вузла, доступного для осіб з обмеженими можливостями, відповідно до чинних будівельних норм
- часткова заміна інженерних мереж, зокрема систем водопостачання, водовідведення та електропостачання.
- часткова заміна сантехнічних приладів.

5 МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ

Обстеження будівлі гуртожитку проводилося шляхом візуального огляду доступних приміщень, будівельних елементів, інженерних систем та оздоблювальних матеріалів, які могли входити до зони майбутніх ремонтних робіт.

Під час обстеження увага приділялася таким групам матеріалів і елементів:

- покрівельні та гідроізоляційні матеріали;
- фасадні елементи, зовнішні та внутрішні підвіконня;
- підлогові покриття, плінтуси, оздоблення стін і стель;
- перегородки, панелі, листові матеріали та облицювання;
- інженерні мережі, зокрема труби, вентиляційні канали, теплоізоляція трубопроводів;
- технічні приміщення, горище, підвал або інші допоміжні простори у разі доступності;
- залишки матеріалів, будівельні вироби або фрагменти, що зберігалися на об'єкті.

Підозрілими вважалися матеріали, які мають ознаки або типові сфери застосування, характерні для азбестовмісних матеріалів, зокрема волокнисту структуру, цементну матрицю з характерною текстурою, листові або плитні матеріали старого типу, бітумні або вінілові покриття старого зразка, теплоізоляційні матеріали на трубопроводах, прокладки, шнури, текстильні або картоноподібні матеріали технічного призначення.

У разі виявлення матеріалів, які за візуальними ознаками могли б містити азбест, передбачалося проведення фотофіксації, опис місця розташування, попередня оцінка стану матеріалу та відбір репрезентативного зразка для лабораторного аналізу. Відбір зразків мав виконуватися з мінімальним пошкодженням матеріалу, переважно з уже пошкоджених ділянок, за наявності таких.

6 ОБМЕЖЕННЯ ОБСТЕЖЕННЯ

Під час огляду не виконувалися демонтажні роботи, розкриття конструкцій, зняття шарів оздоблення, порушення цілісності підлогових покриттів, стін, стель, закритих порожнин або інженерних шахт.

До потенційно недоступних або частково недоступних ділянок, де теоретично можуть бути приховані матеріали, що не були оглянуті без розкриття конструкцій, належать:

- внутрішні шари стін, перегородок і перекриттів;
- порожнини за облицюванням;
- закриті інженерні шахти та канали;

- ділянки трубопроводів або вентиляційних систем, приховані в конструкціях;
- матеріали під наявними підлоговими покриттями;
- закриті або недоступні зони технічних приміщень, якщо такі були наявні.

У зв'язку з цим результати цього звіту не слід розглядати як абсолютне підтвердження повної відсутності азбестовмісних матеріалів у всій будівлі. Вони підтверджують, що під час візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку підозрілих матеріалів не виявлено.

7 РЕЗУЛЬТАТИ ОБСТЕЖЕННЯ

За результатами візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку, у яких передбачається виконання ремонтних робіт, виявлено сміттепровід, який за візуальними ознаками та характером матеріалу ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів.

Лабораторне підтвердження складу матеріалу не проводилося. Водночас, з огляду на типові застосування азбестоцементних виробів для таких елементів будівель, у межах цього звіту сміттепровід приймається як азбестовмісний матеріал для цілей управління ризиками під час подальших ремонтних робіт.

Інших матеріалів, які мають очевидні ознаки азбестовмісних матеріалів або потребують відбору зразків для лабораторного підтвердження, у доступних для огляду ділянках будівлі гуртожитку не виявлено.

8 ВІДОМОСТІ ПРО ВІДБІР ЗРАЗКІВ

Під час обстеження будівлі гуртожитку матеріалів, які потребували б лабораторного аналізу, не виявлено. У зв'язку з цим зразки матеріалів не відбиралися.

У разі виявлення підозрілих матеріалів під час подальших ремонтних або демонтажних робіт такі матеріали мають розглядатися як потенційно азбестовмісні до моменту підтвердження їх складу компетентною особою або лабораторним аналізом.

9 ОЦІНКА МАТЕРІАЛІВ І РИЗИКІВ

Під час візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку було виявлено сміттепровід, який за результатами візуального огляду ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів. Азбестоцементні вироби належать до зв'язаних азбестовмісних матеріалів, у яких азбестові волокна зазвичай утримуються в цементній матриці.

Лабораторне підтвердження складу матеріалу не проводилося. Разом з тим, з огляду на характер матеріалу, типові застосування азбестоцементних виробів для таких елементів будівель та результати візуального огляду, сміттепровід у межах цього звіту розглядається як азбестовмісний матеріал. Такий підхід відповідає принципу обережності та дозволяє визначити необхідні обмеження для подальшого виконання ремонтних робіт.

Для азбестоцементних матеріалів основним фактором ризику є їх механічне пошкодження, демонтаж, різання, свердління, ламання, шліфування або інші дії, що можуть

порушити цементну матрицю і спричинити утворення пилу. За умови збереження цілісності матеріалу та відсутності механічного впливу потенціал вивільнення азбестових волокон є відносно низьким порівняно зі слабкозв'язаними або незв'язаними азбестовмісними матеріалами.

Попередня оцінка ризиків видалення азбестовмісних матеріалів не проводилася, оскільки демонтаж сміттєпроводу в межах запланованих робіт не передбачається. З огляду на обмежений обсяг ремонтних робіт та конструктивну цілісність сміттєпроводу по вертикалі будівлі, його частковий неруйнівний демонтаж у межах окремих поверхів не розглядається як доцільний. Пріоритетним підходом є залишення матеріалу на місці за умови збереження його цілісності, недопущення механічного впливу, документування місця розташування та інформування підрядника.

У разі зміни проєктних рішень і виникнення потреби у демонтажі або механічному втручанні у сміттєпровід має бути проведена окрема оцінка ризиків і розроблений спеціальний порядок виконання робіт.

Під час виконання ремонтних або демонтажних робіт підрядник також має враховувати можливість випадкового виявлення інших прихованих матеріалів, які можуть містити азбест, зокрема у закритих конструкціях, шарах оздоблення, інженерних шахтах, ізоляції трубопроводів або інших елементах, що не були доступні під час візуального огляду. У разі виявлення таких матеріалів роботи у відповідній зоні мають бути призупинені до проведення додаткової оцінки.

10 ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ВІЯВЛЕННЯ ПІДОЗРІЛИХ МАТЕРІАЛІВ

Під час виконання ремонтних, демонтажних або підготовчих робіт підрядник має враховувати можливість виявлення матеріалів, які не були доступні для огляду під час обстеження і можуть потенційно містити азбест. До таких матеріалів можуть належати старі листові, ізоляційні, цементні, бітумні, текстильні або ущільнювальні матеріали, а також ізоляція трубопроводів, вентиляційних елементів чи обладнання.

У разі виявлення матеріалу, який має ознаки можливого вмісту азбесту або викликає сумнів щодо безпечного складу, підрядник зобов'язаний:

1. Негайно припинити роботи у відповідній зоні.
2. Не пошкоджувати, не демонтувати, не різати, не свердлити, не ламати, не шліфувати і не переміщувати підозрілий матеріал.
3. Обмежити доступ до місця виявлення матеріалу, щоб запобігти його випадковому пошкодженню працівниками або іншими особами.
4. Повідомити про виявлення підозрілого матеріалу:
 - загального керівника робіт на об'єкті;
 - представника УФСІ (технічний консультант, консультант з екологічної безпеки будівництва);
 - відповідальну особу з охорони праці, екологічного та соціального управління на об'єкті;

- спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів або іншого компетентного фахівця.
- 5. Зафіксувати місце виявлення матеріалу: зробити фото, зазначити приміщення, ділянку, орієнтовну кількість або площу матеріалу, його стан і характер можливого пошкодження.
- 6. До прийняття рішення компетентною особою розглядати такий матеріал як потенційно азбестовмісний.
- 7. Подальші роботи у цій зоні відновлювати лише після прийняття одного з рішень:
 - проведення додаткового обстеження і, за потреби, лабораторного аналізу;
 - підтвердження, що матеріал не містить азбесту;
 - або організації робіт із цим матеріалом як з потенційно азбестовмісним із застосуванням відповідних заходів безпеки.

Підрядник не має права самостійно приймати рішення про демонтаж або видалення підозрілого матеріалу без погодження із замовником та відповідальними фахівцями. Усі рішення щодо підозрілих матеріалів мають бути задокументовані та враховані у подальшій організації робіт, плані охорони праці, плані управління відходами та, за потреби, у плані робіт з видалення азбестовмісних матеріалів.

11 Висновки

1. У період з лютого 2025 р. по травень 2026 р. було проведено візуальне обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку Чернівецького професійного машинобудівного ліцею, розташованого за адресою: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Г.
2. За результатами обстеження у будівлі гуртожитку виявлено сміттєпровід, який за результатами візуального огляду ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів. У межах цього звіту сміттєпровід розглядається як азбестовмісний матеріал.
3. Лабораторне підтвердження складу матеріалу не проводилося. Водночас, з огляду на характер матеріалу, типове застосування азбестоцементних виробів для таких елементів будівель та результати візуального огляду, відбір зразків не вважався необхідним для прийняття управлінських рішень щодо подальшого поводження з цим елементом.
4. Азбестоцементний сміттєпровід належить до зв'язаних азбестовмісних матеріалів. За умови збереження цілісності матеріалу та відсутності механічного впливу потенціал вивільнення азбестових волокон є обмеженим. Основні ризики можуть виникати у разі пошкодження, демонтажу, різання, свердління, ламання, шліфування або іншого механічного порушення матеріалу.
5. Демонтаж сміттєпроводу в межах запланованих робіт не передбачається. Рекомендованим підходом є залишення сміттєпроводу на місці за умови недопущення його пошкодження, документування місця розташування, інформування підрядника та врахування наявності цього матеріалу під час планування і виконання ремонтних робіт.

6. Інших матеріалів, які мають очевидні ознаки азбестовмісних матеріалів або потребують відбору зразків для лабораторного підтвердження, у доступних для огляду ділянках будівлі гуртожитку не виявлено.
7. Висновки цього звіту поширюються на доступні для огляду ділянки будівлі гуртожитку та не виключають можливості наявності прихованих азбестовмісних матеріалів у закритих конструкціях, інженерних шахтах, порожнинах, шарах оздоблення або інших елементах, які не розкривалися під час обстеження.
8. У разі виявлення під час ремонтних або демонтажних робіт інших підозрілих матеріалів роботи у відповідній зоні мають бути призупинені до проведення додаткової оцінки і прийняття рішення щодо подальшого безпечного поводження з такими матеріалами.

12 РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час планування і виконання ремонтних або демонтажних робіт у будівлі гуртожитку рекомендується:

1. Ознайомити підрядника та відповідальних осіб з висновками цього звіту до початку виконання робіт.
2. Якщо під час ремонту виникає необхідність виконання робіт у безпосередній близькості до сміттєпроводу, такі роботи мають плануватися таким чином, щоб не пошкодити азбестоцементний матеріал. Не допускається свердління, різання, ламання, шліфування, демонтаж або інше механічне порушення сміттєпроводу без попереднього визначення спеціального порядку виконання робіт.
3. Для закриття сміттєпроводу, який ідентифіковано як виконаний з азбестовмісних матеріалів, може бути розглянуто його конструктивне відокремлення від ремонтованих приміщень шляхом улаштування захисної облицювальної конструкції, наприклад гіпсокартонної зашивки. Таке рішення має виконуватися без порушення цілісності азбестоцементного матеріалу, без кріплення безпосередньо до сміттєпроводу, якщо це може призвести до його пошкодження, та з урахуванням необхідності збереження інформації про розташування АВМ у документації об'єкта. Місце розташування закритого сміттєпроводу має бути промарковане та відображене у документації об'єкта для недопущення його випадкового пошкодження під час майбутніх ремонтних, демонтажних або експлуатаційних робіт.
4. Детальні технічні рішення щодо конструктивного відокремлення сміттєпроводу, способу кріплення облицювальної конструкції, заходів із недопущення пошкодження азбестоцементного матеріалу, інформування працівників і контролю стану АВМ доцільно визначити в окремому плані управління азбестовмісними матеріалами або в методичному рішенні / плані виконання робіт до початку відповідних ремонтних робіт.
5. Включити до проєктної та будівельної документації вимогу щодо дій у разі випадкового виявлення матеріалів, які можуть містити азбест.
6. У разі виявлення підозрілих матеріалів під час робіт:
 - негайно припинити роботи у відповідній зоні;

- не порушувати, не демонтувати і не переміщувати матеріал до проведення додаткової оцінки;
 - обмежити доступ до ділянки;
 - повідомити відповідальних осіб замовника, проєктної команди та підрядника;
 - організувати додаткове обстеження компетентною особою;
 - за потреби забезпечити відбір зразків і лабораторне підтвердження складу матеріалу;
 - оновити відповідні документи з екологічного та соціального управління, охорони праці й управління з відходами, розробити план видалення азбестовмісних матеріалів.
7. Не виконувати свердління, різання, шліфування, ламання або інше механічне порушення невідомих старих будівельних матеріалів до підтвердження їх безпечного складу.
8. У разі зміни обсягу проєктних або ремонтних робіт, розглянути необхідність додаткового цільового обстеження відповідних ділянок.

ЗВІТ ЩОДО ОБСТЕЖЕННЯ БУДІВЕЛЬ НА НАЯВНІСТЬ МАТЕРІАЛІВ, ЩО МІСТЯТЬ АЗБЕСТ

Об'єкт:

Чернівецький професійний машинобудівний ліцей (майстерні)

Адреса: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47

Проект: 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область / VETinEP II»

management4health AG

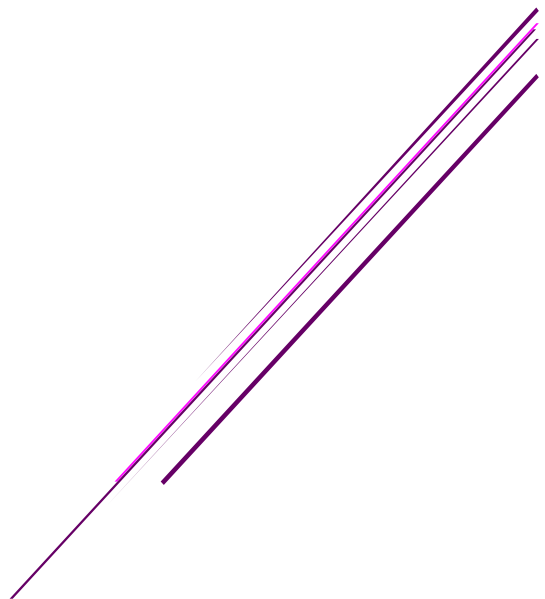

Дата підготовки:

13 травня 2026

Розробник:

Олена Дрозд

ЗМІСТ

1 Вступ	2
2 Мета, завдання та обсяг обстеження	2
3 Нормативна база	2
4 Інформація про об'єкт обстеження	3
5 Методологія обстеження	5
6 Обмеження обстеження	5
7 Результати обстеження	6
8 Відомості про відбір зразків	7
9 Оцінка матеріалів і ризиків	7
10 Порядок дій у разі виявлення підозрілих матеріалів	7
11 Висновки	8
12 Рекомендації	9

1 Вступ

У межах реалізації Українським фондом соціальних інвестицій проекту «Професійна освіта у Східному партнерстві, фаза II» передбачається проведення реконструкції, оновлення або ремонтних робіт у будівлях закладів професійної освіти. Будівлі майстерень та навчально-виробничих приміщень можуть містити будівельні, ізоляційні, оздоблювальні або технічні матеріали, у складі яких історично міг застосовуватися азбест.

Особливість будівель майстерень полягає у можливій наявності не лише загальнобудівельних матеріалів, а й технічних елементів, пов'язаних з обладнанням, вентиляцією, опаленням, ізоляцією трубопроводів, прокладками, ущільнювачами, електротехнічними елементами тощо. Такі матеріали потребують уваги під час підготовки до ремонтних або демонтажних робіт. Належне управління такими матеріалами передбачає їх попередню ідентифікацію, оцінку стану, визначення потенційних ризиків і планування безпечних рішень щодо подальшого поводження.

Цей звіт підготовлено за результатами обстеження будівель майстерень та навчальних корпусів Чернівецького професійного машинобудівного ліцею. Звіт призначений для використання замовником, проєктною командою, підрядними організаціями та іншими відповідальними сторонами під час планування і виконання робіт на об'єкті.

2 Мета, завдання та обсяг обстеження

Метою обстеження було виявлення у доступних ділянках будівель майстерень та навчальних корпусів матеріалів, які можуть містити азбест, а також визначення необхідності подальших дій щодо їх оцінки, лабораторного підтвердження або управління.

Основними завданнями обстеження були:

1. візуальна ідентифікація матеріалів, які потенційно можуть містити азбест;
2. фіксація місця розташування таких матеріалів у разі їх виявлення;
3. попередня оцінка стану підозрілих матеріалів у разі їх виявлення;
4. визначення потреби у відборі зразків для лабораторного аналізу;
5. формування рекомендацій щодо дій у разі виявлення підозрілих матеріалів під час подальших ремонтних або демонтажних робіт.

Обстеження мало характер візуального обстеження доступних ділянок будівлі з можливістю відбору зразків потенційно азбестовмісних матеріалів

3 НОРМАТИВНА БАЗА

Під час підготовки звіту враховано загальні вимоги та підходи, передбачені чинними нормативними й методичними документами щодо безпеки працівників, ідентифікації

азбестовмісних матеріалів і управління ризиками, пов'язаними з можливим впливом азбесту, зокрема:

- Державні санітарні норми і правила щодо безпеки та захисту працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 1013 від 05.06.2023;
- Директива 2009/148/ЕС Європейського Парламенту і Ради щодо захисту працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на роботі, з урахуванням подальших змін;
- ISO 22262-1 Air quality - Bulk materials - Part 1: Sampling and qualitative determination of asbestos in commercial bulk materials;
- ISO 22262-2 Air quality - Bulk materials - Part 2: Quantitative determination of asbestos by gravimetric and microscopical methods;
- HSG264 Asbestos: The survey guide, як методичний орієнтир щодо планування, проведення та документування обстежень на наявність азбестовмісних матеріалів.

Зазначені документи використано як нормативно-методичну основу для формування підходу до візуального обстеження, визначення обмежень, оцінки необхідності відбору зразків і формулювання рекомендацій щодо дій у разі виявлення підозрілих матеріалів.

4 ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТ ОБСТЕЖЕННЯ

Об'єктом обстеження є будівлі учбових корпусів та майстерні Чернівецького професійного машинобудівного ліцею, розташовані за адресою: Чернівецька область, м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Д (рис. 1)

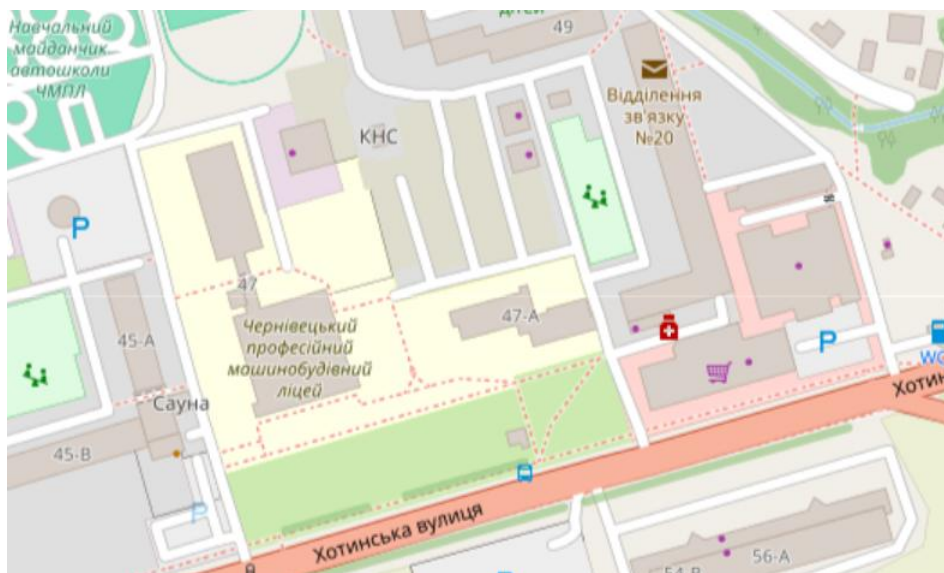

Рис. 1 – Місце розташування корпусів Чернівецького професійного машинобудівного ліцею (Джерело: Дані карти © учасники OpenStreetMap. (Ліцензія ODbL)

Будівлі прийняті в експлуатацію у 1988 році. За наданою інформацією, реконструкція будівель з моменту введення в експлуатацію не проводилася.

Будівля учбового корпусу літера А є триповерховою, має технічний поверх, підвал відсутній. Загальна площа будівлі відповідно до технічного паспорта БТІ становить 4650,7 м². Орієнтовна площа приміщень, які підлягають капітальному ремонту, становить 485,0 м². За об'ємно-планувальним рішенням будівля є безкаркасною, з несучими поздовжніми та поперечними стінами. Основний матеріал стін – цегла, матеріал перекриття — залізобетонні плити.

Будівля учбового корпусу літера Б є двоповерховою, має технічний поверх, підвал відсутній. Загальна площа будівлі відповідно до технічного паспорта БТІ становить 1855,7 м². Орієнтовна площа приміщень, які підлягають капітальному ремонту, становить 1855,7 м². Будівля також є безкаркасною, з несучими поздовжніми та поперечними стінами. Матеріал стін – цегла, матеріал перекриття – залізобетонні плити.

Будівля майстерні літера В є одноповерховою, має технічний поверх, підвал відсутній. Загальна площа будівлі відповідно до технічного паспорта БТІ становить 212,5 м². Орієнтовна площа приміщень, які підлягають капітальному ремонту, становить 212,5 м². За об'ємно-планувальним рішенням будівля є безкаркасною, з несучими поздовжніми та поперечними стінами. Основний матеріал стін – цегла, матеріал перекриття – залізобетонні плити.

З огляду на функціональне призначення будівель, рік їх введення в експлуатацію та відсутність реконструкції з моменту спорудження, під час обстеження особлива увага приділялася доступним будівельним і оздоблювальним матеріалам, інженерним мережам, технічним приміщенням, елементам вентиляції, опалення, підлоговим і стельовим покриттям, а також матеріалам і виробам, які могли бути пов'язані з експлуатацією навчально-виробничих приміщень та майстерні.

Попередньо будівля обстежувалась консультантом з екологічної безпеки будівництва УФСІ у лютому 2025 року (надано звіт № 34-73-2А). За результатами попереднього обстеження АВМ не виявлено. Висновки цього звіту базуються на результатах вказаного звіту та візуального обстеження доступних ділянок будівлі.

Попередній обсяг робіт передбачає:

- Ремонт зовнішніх конструкцій існуючої будівлі за потреби
- Влаштування навісів над вхідними групами та приямками (за потреби)
- Утеплення огорожувальних конструкцій будівлі (зовнішні стіни) та покрівлі
- Утеплення цоколю будівлі із влаштуванням вимощення з бетонних фігурних елементів мощення
- Заміна вікон і зовнішніх дверей на енергозберігаючі, влаштування внутрішніх укосів
- Заміна пласкої покрівлі будівлі та водовідведення з покрівлі
- Влаштування блискавкозахисту будівлі
- Заходи із забезпечення доступності для маломобільних груп населення
- Ремонт внутрішніх приміщень із врахуванням потреб навчальних процесів

- Модернізації внутрішніх інженерних систем, тощо.

5 МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ

Обстеження будівель майстерень та навчальних корпусів проводилося шляхом візуального огляду доступних приміщень, будівельних елементів, інженерних систем та оздоблювальних матеріалів, які могли входити до зони майбутніх ремонтних робіт.

Під час обстеження увага приділялася таким групам матеріалів і елементів:

- покрівельні та гідроізоляційні матеріали;
- фасадні елементи, зовнішні та внутрішні підвіконня;
- підлогові покриття, плінтуси, оздоблення стін і стель;
- перегородки, панелі, листові матеріали та облицювання;
- інженерні мережі, зокрема труби, вентиляційні канали, теплоізоляція трубопроводів;
- технічні приміщення, горище, підвал або інші допоміжні простори у разі доступності;
- залишки матеріалів, будівельні вироби або фрагменти, що зберігалися на об'єкті.

Підозрілими вважалися матеріали, які мають ознаки або типові сфери застосування, характерні для азбестовмісних матеріалів, зокрема волокнисту структуру, цементну матрицю з характерною текстурою, листові або плитні матеріали старого типу, бітумні або вінілові покриття старого зразка, теплоізоляційні матеріали на трубопроводах, прокладки, шнури, текстильні або картоноподібні матеріали технічного призначення.

У разі виявлення матеріалів, які за візуальними ознаками могли б містити азбест, передбачалося проведення фотофіксації, опис місця розташування, попередня оцінка стану матеріалу та відбір репрезентативного зразка для лабораторного аналізу. Відбір зразків мав виконуватися з мінімальним пошкодженням матеріалу, переважно з уже пошкоджених ділянок, за наявності таких.

6 ОБМЕЖЕННЯ ОБСТЕЖЕННЯ

Під час огляду не виконувалися демонтажні роботи, повне розкриття конструкцій, зняття шарів оздоблення, порушення цілісності підлогових покриттів, стін, стель, закритих порожнин або інженерних шахт.

До потенційно недоступних або частково недоступних ділянок, де теоретично можуть бути приховані матеріали, що не були оглянуті без розкриття конструкцій, належать:

- внутрішні шари стін, перегородок і перекриттів;
- порожнини за облицюванням;
- закриті інженерні шахти та канали;

- ділянки трубопроводів або вентиляційних систем, приховані в конструкціях;
- матеріали під наявними підлоговими покриттями;
- закриті або недоступні зони технічних приміщень, якщо такі були наявні.

У зв'язку з цим результати цього звіту не слід розглядати як абсолютне підтвердження повної відсутності азбестовмісних матеріалів у всій будівлі.

7 РЕЗУЛЬТАТИ ОБСТЕЖЕННЯ

За результатами візуального обстеження доступних ділянок будівлі виявлено підозрілий матеріал (рис. 3) – ізоляція трубопроводу опалення в зоні розкриття будівельної конструкції. На трубі наявні залишки старої ізоляції, частково пошкоджені та фрагментовані. Матеріал має ознаки зношення, локального руйнування та відшарування. У зоні розкриття також наявні будівельний пил, уламки та залишки матеріалів.

Рисунок 3 - Виявлена ділянка трубопроводу із залишками старого пошкодженого ізоляційного матеріалу

За відсутності на цьому етапі результатів лабораторного дослідження він має розглядатися як потенційно азбестовмісний.

Стан матеріалу оцінюється як незадовільний / пошкоджений, оскільки ізоляційний або обмазувальний шар частково зруйнований, відкритий і може зазнати подальшого механічного порушення під час ремонтних або демонтажних робіт

8 ВІДОМОСТІ ПРО ВІДБІР ЗРАЗКІВ

Під час обстеження будівель встановлено наявність підозрілих матеріалів, відібрано зразок залишків ізоляційного матеріалу на трубі опалення.

У разі виявлення підозрілих матеріалів під час подальших ремонтних або демонтажних робіт такі матеріали мають розглядатися як потенційно азбестовмісні до моменту підтвердження їх складу компетентною особою або лабораторним аналізом.

9 ОЦІНКА МАТЕРІАЛІВ І РИЗИКІВ

Оцінка стану азбестовмісних матеріалів і потенціалу вивільнення волокон має бути проведена після підтвердження вмісту АВМ в матеріалах та їх стану.

Разом з тим під час виконання ремонтних або демонтажних робіт підрядник має враховувати можливість випадкового виявлення прихованих матеріалів, які можуть містити азбест, особливо у закритих конструкціях, шарах оздоблення, інженерних шахтах, ізоляції трубопроводів або інших елементах, що не були доступні під час візуального огляду.

10 ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ВІЯВЛЕННЯ ПІДОЗРІЛИХ МАТЕРІАЛІВ

Під час виконання ремонтних, демонтажних або підготовчих робіт підрядник має враховувати можливість виявлення матеріалів, які не були доступні для огляду під час обстеження і можуть потенційно містити азбест. До таких матеріалів можуть належати старі листові, ізоляційні, цементні, бітумні, текстильні або ущільнювальні матеріали, а також ізоляція трубопроводів, вентиляційних елементів чи обладнання.

У разі виявлення матеріалу, який має ознаки можливого вмісту азбесту або викликає сумнів щодо безпечного складу, підрядник зобов'язаний:

1. Негайно припинити роботи у відповідній зоні.
2. Не пошкоджувати, не демонтувати, не різати, не свердлити, не ламати, не шліфувати і не переміщувати підозрілий матеріал.
3. Обмежити доступ до місця виявлення матеріалу, щоб запобігти його випадковому пошкодженню працівниками або іншими особами.
4. Повідомити про виявлення підозрілого матеріалу:
 - загального керівника робіт на об'єкті;
 - представника УФСІ (технічний консультант, консультант з екологічної безпеки будівництва);
 - відповідальну особу з охорони праці, екологічного та соціального управління на об'єкті;

- спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів або іншого компетентного фахівця.
- 5. Зафіксувати місце виявлення матеріалу: зробити фото, зазначити приміщення, ділянку, орієнтовну кількість або площу матеріалу, його стан і характер можливого пошкодження.
- 6. До прийняття рішення компетентною особою розглядати такий матеріал як потенційно азбестовмісний.
- 7. Подальші роботи у цій зоні відновлювати лише після прийняття одного з рішень:
 - проведення додаткового обстеження і, за потреби, лабораторного аналізу;
 - підтвердження, що матеріал не містить азбесту;
 - або організації робіт із цим матеріалом як з потенційно азбестовмісним із застосуванням відповідних заходів безпеки.

Підрядник не має права самостійно приймати рішення про демонтаж або видалення підозрілого матеріалу без погодження із замовником та відповідальними фахівцями. Усі рішення щодо підозрілих матеріалів мають бути задокументовані та враховані у подальшій організації робіт, плані охорони праці, плані управління відходами та, за потреби, у плані робіт з видалення азбестовмісних матеріалів.

11 Висновки

1. У період з лютого 2025 р. по травень 2026 р. було проведено візуальне обстеження доступних ділянок будівель майстерень та навчальних корпусів Чернівецького професійного машинобудівного ліцею, розташованого за адресою: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47.
2. За результатами обстеження виявлено матеріал, який за зовнішніми ознаками та/або характером застосування визначено як підозрілий щодо можливого вмісту азбесту. До отримання результатів лабораторного аналізу або прийняття іншого обґрунтованого управлінського рішення підозрілий матеріал має розглядатися як потенційно азбестовмісний. Його механічне порушення, демонтаж, різання, свердління, ламання, шліфування або переміщення без попереднього визначення безпечного порядку виконання робіт не допускається.
3. Інші матеріали з очевидними ознаками можливого вмісту азбесту в доступних для огляду ділянках будівлі майстерень під час обстеження не встановлені.
4. Висновки цього звіту поширюються на доступні для огляду ділянки будівлі майстерень та не виключають можливості наявності прихованих азбестовмісних матеріалів у закритих конструкціях, інженерних шахтах, порожнинах, шарах оздоблення, вентиляційних каналах, внутрішніх частинах обладнання або інших елементів, які не розкривалися під час обстеження.
5. У разі виявлення під час ремонтних або демонтажних робіт додаткових підозрілих матеріалів роботи у відповідній зоні мають бути призупинені до проведення

додаткової оцінки і прийняття рішення щодо подальшого безпечного поводження з такими матеріалами.

12 РЕКОМЕНДАЦІЇ

Під час планування і виконання ремонтних або демонтажних робіт у будівлі майстерень та навчальних корпусів рекомендується:

1. Ознайомити підрядника та відповідальних осіб з висновками цього звіту до початку виконання робіт.
2. Чітко позначити у робочій документації місце розташування підозрілого матеріалу, зафіксованого під час обстеження, та забезпечити, щоб персонал і підрядник були поінформовані про заборону його механічного порушення без попередньої оцінки.
3. До початку робіт, які можуть вплинути на підозрілий матеріал, прийняти одне з таких рішень:
 - провести відбір зразка компетентною особою та лабораторний аналіз на наявність азбесту;
 - або розглядати матеріал як азбестовмісний і передбачити відповідні заходи контролю, безпеки, демонтажу, пакування, транспортування та управління відходами.
4. У разі виявлення підозрілих матеріалів під час робіт:
 - негайно припинити роботи у відповідній зоні;
 - не порушувати, не демонтувати і не переміщувати матеріал до проведення додаткової оцінки;
 - обмежити доступ до ділянки;
 - повідомити відповідальних осіб замовника, проєктної команди та підрядника;
 - організувати додаткове обстеження компетентною особою;
 - за потреби забезпечити відбір зразків і лабораторне підтвердження складу матеріалу;
 - оновити відповідні документи з екологічного та соціального управління, охорони праці й управління з відходами, розробити план видалення азбестовмісних матеріалів.
5. Не виконувати свердління, різання, шліфування, ламання або інше механічне порушення невідомих старих будівельних матеріалів до підтвердження їх безпечного складу.
6. У разі зміни обсягу проєктних або ремонтних робіт, розглянути необхідність додаткового цільового обстеження відповідних ділянок.

План управління азбестовмісними матеріалами

(Asbestos Management Plan, AMP)

для будівлі гуртожитку Чернівецького професійного машинобудівного ліцею

Об'єкт:

Чернівецький професійний машинобудівний ліцей

Адреса: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47

Проект: 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область / VETinEP II»

management4health AG

Дата підготовки:

28 травня 2026

Розробник:

Олена Дрозд

Об'єкт	Будівля гуртожитку Чернівецького професійного машинобудівного ліцею
Адреса	м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Г
Проект	34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область / VETinEP II»
Підстава	Звіт щодо обстеження будівлі гуртожитку на наявність матеріалів, що містять азбест; проєктні рішення щодо ремонту приміщень гуртожитку
Виявлений АВМ	Сміттєпровід, який за результатами візуального огляду приймається як виконаний з азбестоцементних матеріалів
Ключове рішення	Демонтаж сміттєпроводу в межах запланованих робіт не передбачається; передбачається управління матеріалом на місці та конструктивне відокремлення без пошкодження АВМ
Статус документа	Проект. Підлягає уточненню та деталізації Підрядником після затвердження технології робіт, робочих креслень і плану організації будівництва
Версія	v.1.0 - проєкт для подальшого уточнення Підрядником
Призначення	Встановити принципи, ролі, обмеження і процедури управління азбестоцементними матеріалами в межах запланованих робіт
Коли переглядати документ	Перед початком робіт; після затвердження робочої документації; після обстеження Підрядником; після будь-якого випадкового пошкодження/виявлення нових підозрілих матеріалів; у разі зміни обсягу робіт
Відомості, що підлягають уточненню Підрядником	Детальна схема розташування АВМ на поверхах; фактичний стан доступних ділянок; спосіб конструктивного відокремлення; вузли кріплення; перелік працівників і відповідальних осіб; графік робіт; потреба у додаткових заходах контролю пилу; порядок аварійного реагування на конкретному майданчику

Примітка.

Цей документ є планом управління АВМ, а не планом видалення азбестовмісних матеріалів. Якщо на будь-якому етапі виникне потреба у демонтажі, різанні, свердлінні або іншому механічному втручанні у сміттєпровід, Підрядник має розробити окремий план виконання робіт з демонтажу АВМ та погодити його до початку таких робіт

ЗМІСТ

1 Вступ і цілі Плану	2
2 Підстава, вихідні дані та межі застосування	2
3 Відомості про об'єкт і заплановані роботи	3
4 Ідентифіковані АВМ	3
5 Методологія управління АВМ	4
6 Розподіл ролей і відповідальності	4
6.1 Агенція з впровадження проєкту (АВП).....	4
6.2 Балансоутримувач, адміністрація закладу.....	5
6.3 Проєктувальник.....	5
6.4 Підрядник	6
6.5 Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління.....	7
6.6 Технічний нагляд / загальний керівник робіт на об'єкті.....	8
6.7 Компетентний фахівець з АВМ / спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів	8
6.8 Працівники та субпідрядники.....	9
6.9 Транспортна організація та об'єкт приймання відходів	9
6.10 Схема повідомлення у разі виявлення або пошкодження АВМ.....	10
7 Результати обстеження	10
8 Рішення щодо управління АВМ	11
9 Технічні вимоги до конструктивного відокремлення сміттєпроводу	11
9.1 Принципова конструкція.....	11
9.2 Послідовність робіт з улаштування захисної конструкції	12
9.3 Маркування та збереження інформації.....	12
10 Вимоги до організації робіт у зоні АВМ	13
11 Порядок дій у разі випадкового виявлення або пошкодження АВМ	13
12 Навчання, інформування та комунікація	14
13 Умови, за яких потрібен окремий План робіт з демонтажу АВМ	14
14 Нормативні документи та практичні настанови	15

1 Вступ і цілі Плану

Цей План управління азбестовмісними матеріалами (далі – План) підготовлено для будівлі гуртожитку Чернівецького професійного машинобудівного ліцею в межах проєкту VETinEP II. План визначає організаційні, технічні та процедурні заходи щодо управління виявленим азбестоцементним сміттєпроводом, який не підлягає демонтажу в межах запланованих ремонтних робіт.

Основна мета Плану – забезпечити безпечне управління виявленим азбестовмісним матеріалом під час підготовки та виконання ремонтних робіт, недопущення впливу азбестових волокон на працівників, користувачів будівлі та інших осіб, а також запобігання неконтрольованому пошкодженню азбестоцементного сміттєпроводу. Для досягнення цієї мети План визначає порядок документування місця розташування АВМ, інформування залучених сторін, конструктивного відокремлення сміттєпроводу від ремонтованих приміщень, контролю за недопущенням механічного пошкодження матеріалу та дій у разі виявлення або випадкового пошкодження АВМ.

Якщо проєктні рішення зміняться і виникне потреба у демонтажі, різанні, свердлінні, ламанні, шліфуванні або іншому механічному втручанні у сміттєпровід, має бути підготовлений окремий план виконання робіт з АВМ, погоджений відповідальними сторонами до початку робіт.

2 ПІДСТАВА, ВИХІДНІ ДАНІ ТА МЕЖІ ЗАСТОСУВАННЯ

План розроблено з урахуванням результатів звіту щодо обстеження будівлі гуртожитку на наявність матеріалів, що містять азбест, процедур управління АВМ, прийнятих УФСІ, а також належної міжнародної практики у сфері управління азбестовмісними матеріалами. Зокрема, враховано принципи мінімізації вивільнення азбестових волокон, обмеження доступу до зон потенційного ризику, залучення компетентного персоналу, використання відповідних засобів індивідуального захисту, документування рішень та належного поводження з відходами у разі їх утворення під час робіт з АВМ. Для цього об'єкта зазначені принципи адаптовано до сценарію управління АВМ на місці без демонтажу сміттєпроводу.

План застосовується до всіх робіт у будівлі гуртожитку, які можуть проводитися в безпосередній близькості до сміттєпроводу або можуть створити ризик його випадкового пошкодження. До таких робіт належать ремонт внутрішніх приміщень, санітарно-технічних вузлів, прокладання або заміна інженерних мереж, улаштування облицювальних конструкцій, монтажні роботи, свердління, кріплення, прокладання кабелів або труб у суміжних конструкціях.

***Примітка.** Підрядник має перевірити фактичний обсяг робіт, зони доступу до сміттєпроводу, поверхи, на яких роботи виконуються, наявність діючих або закритих ревізійних/завантажувальних люків, а також технічну можливість улашту-*

вання захисної облицювальної конструкції без контакту та без кріплення до азбестоцементного сміттєпроводу.

3 ВІДОМОСТІ ПРО ОБ'ЄКТ І ЗАПЛАНОВАНІ РОБОТИ

Об'єктом є будівля гуртожитку Чернівецького професійного машинобудівного ліцею, розташована за адресою: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Г. Будівля використовується за функціональним призначенням як гуртожиток. За наданою інформацією, рік прийняття будівлі в експлуатацію – 1986; реконструкція з моменту введення в експлуатацію не проводилася. Будівля має дев'ять поверхів, технічний поверх і підвал; загальна площа становить 3658,9 м²; орієнтовна площа приміщень, які підлягають капітальному ремонту, становить 413,4 м².

Попередній обсяг робіт передбачає ремонт внутрішніх приміщень сьомого поверху, у тому числі санітарно-технічних приміщень; ремонт внутрішніх приміщень у вестибюлі першого поверху з облаштуванням доступного санітарного вузла; часткову заміну інженерних мереж водопостачання, водовідведення та електропостачання; часткову заміну сантехнічних приладів.

Роботи, релевантні для управління ризиками АБМ, включають будь-які втручання у зонах проходження сміттєпроводу, у суміжних стінах, шахтах, коробах, санітарних вузлах, підлозі, стелі, перегородках, а також будь-які роботи з кріпленням нових конструкцій поблизу сміттєпроводу.

4 ІДЕНТИФІКОВАНІ АБМ

За результатами візуального обстеження в будівлі гуртожитку виявлено сміттєпровід, який за візуальними ознаками та характером матеріалу ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів. Лабораторне підтвердження складу не проводилося.

Азбестоцемент належить до зв'язаних азбестовмісних матеріалів, у яких волокна утримуються в цементній матриці. За умови збереження цілісності матеріалу і відсутності механічного впливу потенціал вивільнення волокон є нижчим порівняно зі слабкозв'язаними або незв'язаними АБМ. Основний ризик виникає у разі пошкодження, демонтажу, різання, свердління, ламання, шліфування або іншого порушення матеріалу

ID	Матеріал / елемент	Місце розташування	Статус	Стан	Заплановані дії
АСМ-01	Сміттєпровід, ідентифікований як азбестоцементний виріб	Будівля гуртожитку; вертикальна шахта сміттєпроводу	Приймається як АБМ / без лабораторного підтвердження, за результатами візуального обстеження	зв'язаний АБМ	Демонтаж не передбачається; управління на місці; конструктивне відокремлення / захисна зашивка без пошкодження АБМ

5 МЕТОДОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ АВМ

Методологія управління АВМ для цього об'єкта базується на таких принципах:

- принцип обережності: матеріал, який за візуальними ознаками ідентифікований як азбестоцементний, управляється як АВМ без очікування лабораторного підтвердження, якщо лабораторний аналіз не є необхідним для прийняття безпечного управлінського рішення;
- пріоритет недоторканності: збереження матеріалу у цілісному стані має перевагу над демонтажем, якщо матеріал не заважає виконанню робіт і не створює неконтрольованого ризику;
- мінімізація втручання: будь-які роботи плануються так, щоб уникнути свердління, різання, шліфування, ударного впливу, демонтажу або іншого пошкодження АВМ;
- конструктивне відокремлення замість демонтажу: сміттєпровід закривається захисною облицювальною конструкцією, яка не порушує АВМ та не кріпиться до нього;
- інформування та контроль доступу: усі працівники, які можуть працювати в зоні сміттєпроводу, мають бути поінформовані про його наявність і обмеження;
- документування: місце розташування сміттєпроводу має бути відображене у реєстрі АВМ, виконавчих схемах та маркуванні на об'єкті;
- готовність до випадкового виявлення або пошкодження: Підрядник має мати процедуру негайного припинення робіт, обмеження доступу та повідомлення відповідальних осіб.

Оцінка ризику проводиться за поєднанням двох складових: ризику матеріалу та ризику завдання. Ризик матеріалу для азбестоцементного сміттєпроводу за умови цілісності оцінюється як обмежений, оскільки матеріал є зв'язаним. Ризик завдання підвищується, якщо роботи виконуються в безпосередній близькості до АВМ, передбачають монтажні кріплення, перенесення інженерних мереж, ударний вплив або можливість випадкового пошкодження.

6 РОЗПОДІЛ РОЛЕЙ І ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Ефективне управління азбестовмісними матеріалами на об'єкті потребує чіткого розподілу відповідальності між замовником, представниками проєкту, підрядником, особами, відповідальними за охорону праці та екологічну безпеку, а також компетентними фахівцями, які можуть бути залучені у разі виявлення, пошкодження або необхідності виконання робіт з АВМ.

6.1 Агенція з впровадження проєкту (АВП)

Агенція з впровадження проєкту (Український фонд соціальних інвестицій, Друге регіональне представництво) забезпечує загальну координацію виконання Плану управління АВМ і прийняття управлінських рішень щодо подальшого поводження з виявленим азбестовмісним матеріалом.

Відповідальність:

- забезпечення передачі цього Плану підряднику, проєктувальнику, технічному нагляду та іншим залученим сторонам до початку робіт;
- забезпечення врахування наявності азбестоцементного сміттєпроводу у проєктній, тендерній та будівельній документації;
- прийняття рішення щодо сценарію управління сміттєпроводом, зокрема залишення на місці без демонтажу;
- погодження технічного рішення щодо конструктивного відокремлення сміттєпроводу від ремонтів приміщень;
- забезпечення того, щоб роботи поблизу сміттєпроводу не розпочиналися до визначення безпечного порядку їх виконання;
- організація залучення компетентного фахівця з АВМ у разі виникнення спірних питань, виявлення додаткових підозрілих матеріалів або випадкового пошкодження сміттєпроводу;
- контроль наявності у фінальній документації інформації про місце розташування закритого сміттєпроводу та його маркування.

6.2 Балансоутримувач, адміністрація закладу

Балансоутримувач або адміністрація закладу забезпечує організаційну підтримку виконання Плану на території об'єкта, доступ до приміщень, інформування персоналу закладу та збереження інформації про АВМ після завершення ремонтних робіт.

До відповідальності балансоутримувача / адміністрації закладу належать:

- надання доступу до приміщень, у яких розташований сміттєпровід або його елементи;
- інформування відповідальних працівників закладу про наявність азбестоцементного сміттєпроводу та заборону його самовільного пошкодження або демонтажу;
- недопущення виконання будь-яких робіт працівниками закладу або сторонніми особами, які можуть призвести до пошкодження сміттєпроводу;
- забезпечення збереження інформації про місце розташування АВМ у технічній документації будівлі після завершення проєкту;
- забезпечення того, щоб у майбутньому під час експлуатаційних, ремонтних або демонтажних робіт інформація про прихований сміттєпровід була передана відповідним виконавцям.

6.3 Проєктувальник

Проєктувальник або інша відповідальна організація, яка розробляє технічне рішення щодо ремонтних робіт, має врахувати наявність азбестоцементного сміттєпроводу під

час підготовки проєктних рішень, робочих креслень, специфікацій і послідовності виконання робіт.

До відповідальності проєктувальника належать:

- відображення місця розташування сміттєпроводу у відповідних кресленнях або схемах;
- розроблення технічного рішення щодо конструктивного відокремлення сміттєпроводу без його демонтажу;
- передбачення незалежної захисної облицювальної конструкції, яка не потребує свердління, різання, кріплення або іншого механічного втручання у азбестоцементний сміттєпровід;
- визначення місць кріплення каркаса захисної конструкції до суміжних будівельних конструкцій, а не до АВМ, якщо таке кріплення може пошкодити сміттєпровід;
- передбачення технологічної послідовності робіт, яка унеможливує випадкове пошкодження сміттєпроводу;
- визначення потреби у ревізійному доступі або іншому способі контролю стану прихованого АВМ, якщо це технічно доцільно;
- передбачення маркування або іншої ідентифікації місця закритого сміттєпроводу у фінальній документації.

Технічне рішення щодо конструктивного відокремлення сміттєпроводу має бути уточнене на наступних етапах проєктування та виконання робіт з урахуванням фактичних розмірів, стану, доступності сміттєпроводу та конфігурації ремонтіваних приміщень.

6.4 Підрядник

Підрядник несе безпосередню відповідальність за безпечну організацію робіт на майданчику, виконання вимог цього Плану, інформування працівників і субпідрядників, а також недопущення пошкодження азбестоцементного сміттєпроводу.

До початку робіт Підрядник має:

- ознайомитися з цим Планом, звітом з обстеження та наявною фотофіксацією сміттєпроводу;
- перевірити фактичне місце розташування сміттєпроводу у зонах майбутніх робіт;
- уточнити, які саме роботи виконуватимуться поруч зі сміттєпроводом;
- визначити працівників і субпідрядників, які можуть працювати у відповідній зоні;

- провести цільовий інструктаж працівників щодо наявності АВМ, заборонених дій і порядку повідомлення у разі виявлення або пошкодження підозрілих матеріалів;
- підготувати метод виконання робіт поблизу сміттєпроводу, включаючи заходи з недопущення його пошкодження;
- погодити з АВП технічне рішення щодо конструктивного відокремлення сміттєпроводу.

Під час виконання робіт Підрядник зобов'язаний:

- не допускати свердління, різання, ламання, шліфування, демонтажу або іншого механічного порушення сміттєпроводу;
- не використовувати сміттєпровід як основу для кріплення каркаса, облицювання, інженерних мереж або інших елементів;
- забезпечити, щоб захисна конструкція навколо сміттєпроводу влаштовувалася без контакту, який може призвести до пошкодження азбестоцементного матеріалу;
- підтримувати порядок у зоні виконання робіт і не допускати накопичення будівельних відходів, або матеріалів, які можуть пошкодити сміттєпровід;
- негайно припинити роботи у разі виявлення пошкодження, тріщини, пилу, уламків або інших ознак порушення цілісності сміттєпроводу;
- повідомити відповідальних осіб згідно з цим Планом;
- документувати всі інциденти, пов'язані з підозрілими матеріалами або АВМ.

Підрядник має уточнити та надати АВП до початку робіт таку інформацію:

- ПІБ відповідального керівника робіт на об'єкті _____
- ПІБ відповідальної особи з охорони праці: _____;
- перелік субпідрядників, які працюватимуть у зоні розташування сміттєпроводу: _____;
- метод виконання робіт поблизу сміттєпроводу: _____;
- спосіб конструктивного відокремлення сміттєпроводу: _____.

6.5 Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління

Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління забезпечує практичний контроль за виконанням вимог цього Плану на рівні будівельного майданчика.

ПІБ: _____

Посада _____

Контактні дані: _____

До її відповідальності належать:

- проведення або організація інструктажу працівників щодо ризиків, пов'язаних з АВМ;
- перевірка, що працівники розуміють заборону на механічне порушення сміттєпроводу;
- контроль наявності попереджувальних написів, маркування або іншої ідентифікації зони АВМ;
- контроль виконання робіт поблизу сміттєпроводу відповідно до погодженого методу;
- фіксація відхилень або потенційно небезпечних ситуацій;
- організація первинних дій у разі випадкового пошкодження АВМ: припинення робіт, обмеження доступу, повідомлення відповідальних осіб, документування інциденту;
- зберігання записів про інструктажі, огляди, повідомлення та інциденти.

6.6 Технічний нагляд

Технічний нагляд забезпечує контроль відповідності фактичного виконання робіт затвердженим технічним рішенням, проєктній документації та вимогам цього Плану.

Організація: _____

ПІБ відповідальної особи: _____

Посада: _____

Контактні дані: _____

До відповідальності технічного нагляду робіт належать:

- перевірка того, що технічне рішення щодо конструктивного відокремлення сміттєпроводу не передбачає його пошкодження;
- контроль за тим, щоб фактичні роботи відповідали погодженому рішення;
- недопущення несанкціонованих змін у методі виконання робіт поблизу АВМ;
- участь у прийманні виконаної захисної облицювальної конструкції;
- перевірка наявності маркування або документального відображення місця розташування закритого сміттєпроводу;
- участь у розгляді інцидентів, пов'язаних з АВМ або підозрілими матеріалами.

6.7 Компетентний фахівець з АВМ / спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів

Компетентний фахівець з АВМ або спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів залучається у разі необхідності додаткової оцінки стану АВМ, погодження спеціальних за-

ходів, випадкового пошкодження сміттєпроводу або виявлення нових підозрілих матеріалів.

До функцій компетентного фахівця можуть належати:

- огляд стану сміттєпроводу до початку робіт поблизу нього;
- надання рекомендацій щодо безпечного конструктивного відокремлення АВМ;
- оцінка доцільності додаткових заходів, якщо матеріал має пошкодження або знаходиться у складній зоні доступу;
- участь у розгляді технічного рішення щодо зашивки або іншого конструктивного відокремлення;
- консультації у разі випадкового пошкодження АВМ;
- визначення потреби у відборі зразків, очищенні, спеціальному прибиранні або залученні спеціалізованого підрядника;
- підготовка висновку або рекомендацій щодо подальших дій.

Для цього об'єкта постійна присутність спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів може не вимагатися, якщо роботи обмежуються конструктивним відокремленням сміттєпроводу без його пошкодження. Водночас його залучення є необхідним або рекомендованим у разі пошкодження АВМ, зміни сценарію робіт, потреби у демонтажі або виявлення додаткових підозрілих матеріалів.

6.8 Працівники та субпідрядники

Усі працівники та субпідрядники, які виконують роботи у будівлі гуртожитку, мають бути поінформовані про наявність азбестоцементного сміттєпроводу та обмеження щодо робіт поблизу нього.

До їхніх обов'язків належать:

- виконувати роботи лише відповідно до отриманого інструктажу;
- не пошкоджувати, не демонтувати, не свердлити, не різати, не ламати, не шліфувати і не переміщувати сміттєпровід;
- не виконувати самовільні роботи у зоні розташування АВМ;
- негайно повідомляти керівника робіт у разі виявлення підозрілих матеріалів, пилу, уламків, тріщин або пошкоджень;
- не прибирати самостійно уламки або пил, які можуть бути пов'язані з АВМ;
- дотримуватися вимог щодо обмеження доступу і маркування робочих зон.

6.9 Транспортна організація та об'єкт приймання відходів

Відходи, які містять або можуть містити азбест, мають передаватися лише суб'єктам, які мають належні правові підстави для перевезення, оброблення або захоронення відповідних небезпечних відходів.

Транспортування:

Назва транспортної організації: _____

Контактна інформація: _____

Інформація про наявність ліцензії: _____

Захоронення:

Назва об'єкта захоронення: _____

Контактна інформація: _____

Інформація про наявність ліцензії: _____

6.10 Схема повідомлення у разі виявлення або пошкодження АВМ

У разі виявлення додаткового підозрілого матеріалу або випадкового пошкодження сміттєпроводу працівник або субпідрядник, який це виявив, має негайно припинити роботи у відповідній зоні та повідомити безпосереднього керівника робіт.

Подальша схема повідомлення має бути такою:

1. Працівник / субпідрядник повідомляє керівника робіт Підрядника.
ПІБ / контакт: _____
2. Керівник робіт Підрядника повідомляє відповідальну особу з охорони праці, екологічного та соціального управління.
ПІБ / контакт: _____
3. Підрядник повідомляє представника АВП.
ПІБ / контакт: _____
4. За потреби Замовник або Підрядник залучає компетентного фахівця з АВМ / спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів.
ПІБ / контакт: _____
5. До прийняття рішення компетентною особою роботи у відповідній зоні не відновлюються.

Усі повідомлення, рішення та подальші дії мають бути задокументовані. Запис щонайменше має включати дату і час події, місце, короткий опис ситуації, фотофіксацію, осіб, яких повідомлено, та рішення щодо подальших дій.

7 РЕЗУЛЬТАТИ ОБСТЕЖЕННЯ

За результатами візуального обстеження доступних ділянок будівлі гуртожитку, у яких передбачається виконання ремонтних робіт, виявлено сміттєпровід, який за візуальними ознаками та характером матеріалу ідентифіковано як виконаний з азбестоцементних матеріалів.

Лабораторне підтвердження складу матеріалу не проводилося. Водночас, з огляду на типове застосування азбестоцементних виробів для таких елементів будівель, у межах цього звіту сміттєпровід приймається як азбестовмісний матеріал для цілей управління ризиками під час подальших ремонтних робіт.

Інших матеріалів, які мають очевидні ознаки азбестовмісних матеріалів або потребують відбору зразків для лабораторного підтвердження, у доступних для огляду ділянках будівлі гуртожитку не виявлено.

8 РІШЕННЯ ЩОДО УПРАВЛІННЯ АВМ

Сміттєпровід не підлягає демонтажу в межах запланованих робіт. Обраний підхід – управління АВМ на місці з конструктивним відокремленням від ремонтів приміщень, недопущенням механічного впливу, документуванням і маркуванням місця розташування.

Таке рішення є пріоритетним, оскільки демонтаж вертикального сміттєпроводу у межах окремих поверхів може вимагати руйнування або розрізання азбестоцементних елементів, що збільшує ризик утворення пилу та вивільнення волокон. Залишення матеріалу на місці за умови його збереження і відокремлення дозволяє уникнути необґрунтованого пошкодження АВМ.

***Примітка.** Якщо в процесі підготовки робіт буде встановлено, що сміттєпровід має пошкоджені ділянки, відкриті уламки, пил або сліди попереднього руйнування, Підрядник має зупинити роботи в цій зоні та запросити додаткову оцінку компетентною особою. Рішення про локальне очищення, ремонт або інші дії не може прийматися як звичайна будівельна операція.*

9 ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО КОНСТРУКТИВНОГО ВІДОКРЕМЛЕННЯ СМІТТЄПРОВОДУ

Конструктивне відокремлення сміттєпроводу має виконуватися як захисна облицювальна конструкція, що ізолює АВМ від ремонтів приміщень і користувачів будівлі, але не пошкоджує азбестоцементний матеріал. Нижче наведено принципові вимоги, які мають бути деталізовані проєктною організацією та Підрядником у робочому рішенні.

9.1 Принципова конструкція

- захисна конструкція має бути самотримальною або закріпленою до суміжних неазбестовмісних будівельних конструкцій – стін, підлоги, стелі, перекриття або інших несучих елементів, визначених проєктом;
- не допускається свердління, дюбелювання, анкерування, шурупівання, різання або будь-яке інше кріплення безпосередньо до азбестоцементного сміттєпроводу;
- між сміттєпроводом і новою облицювальною конструкцією слід передбачити технологічний зазор, достатній для недопущення тертя, вібраційного контакту та

передачі механічного навантаження на АВМ; розмір зазору уточнюється проектною організацією;

- як базове рішення може розглядатися каркас із оцинкованих металевих профілів з обшивкою гіпсокартонними листами; у вологих або санітарно-технічних приміщеннях слід застосовувати вологостійкі матеріали, сумісні з вимогами будівельних норм;
- у разі наявності пожежних, санітарних або експлуатаційних вимог до шахт/коробів тип листів, кількість шарів, клас вогнестійкості та спосіб герметизації мають бути визначені проєктувальником;
- стики листів, примикання до стін, підлоги та стелі мають бути закриті таким чином, щоб запобігти потраплянню будівельного пилу та забезпечити стабільність конструкції;
- якщо потрібен майбутній доступ для огляду, проєктом може бути передбачений оглядовий люк, розташований так, щоб його встановлення і експлуатація не вимагали кріплення до АВМ та не створювали ризику пошкодження сміттєпроводу.

9.2 Послідовність робіт з улаштування захисної конструкції

До початку робіт Підрядник проводить візуальну перевірку доступної частини сміттєпроводу, робить фотофіксацію та позначає межі зони, де не допускається механічне втручання.

Керівник робіт проводить інструктаж працівників щодо наявності АВМ, заборонених дій та процедури реагування у разі пошкодження.

У зоні робіт прибираються зайві предмети; за потреби поверхні, які можуть забруднюватися будівельним пилом, закриваються захисною плівкою. Сухе підмітання пилу в зоні АВМ не допускається.

Каркас захисної конструкції встановлюється з кріпленням до неазбестовмісних конструкцій. Місця кріплення мають бути перевірені до початку свердління, щоб виключити попадання в сміттєпровід або приховані АВМ.

Монтуються листові матеріали облицювання. Роботи виконуються таким чином, щоб не було ударів, тертя, притиску або вібраційного контакту зі сміттєпроводом.

Стики, примикання та технологічні зазори облицювальної конструкції закриваються відповідно до робочого рішення. Нанесення матеріалів безпосередньо на азбестоцементний сміттєпровід не передбачається без окремого погодженого рішення.

Після завершення робіт виконується візуальний огляд, фотофіксація, очищення робочої зони вологими методами або пилососом із відповідною фільтрацією за потреби, та оформлюється запис про завершення робіт без пошкодження АВМ.

Місце розташування закритого сміттєпроводу промарковується та вноситься до виконавчих схем і документації об'єкта.

9.3 Маркування та збереження інформації

Після закриття сміттєпроводу його фактичне розташування має бути промарковане. Маркування може бути виконане у вигляді службового напису або наклейки на облицювальній конс-

трукції, у технічній зоні або на внутрішній стороні оглядового люка, якщо його передбачено. Текст маркування має бути зрозумілим для експлуатаційного персоналу та майбутніх підрядників, наприклад: «Увага: за облицюванням розташований азбестоцементний сміттєпровід. Не свердлити. Не різати. Не демонтувати без погодженого плану робіт з АВМ». Також необхідною вимогою є відображення місця сміттєпроводу у виконавчій документації та на схемах, доступних адміністрації об'єкта і відповідальним особам за експлуатацію.

10 ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБІТ У ЗОНІ АВМ

1. До початку будь-яких робіт поруч зі сміттєпроводом Підрядник має підготувати короткий метод виконання робіт, який включає схему зони робіт, місця кріплення, межі забороненої зони, перелік інструментів, порядок інструктажу, відповідальних осіб і процедуру реагування у разі випадкового пошкодження.
2. Не допускається використання високошвидкісного різального, шліфувального або ударного інструменту на АВМ або безпосередньо по ньому;
3. Будь-яке свердління поруч зі сміттєпроводом має виконуватися лише після перевірки місця кріплення та підтвердження, що воно не зачіпає АВМ;
4. У зоні робіт має бути забезпечений порядок, достатнє освітлення, обмеження доступу сторонніх осіб та наявність відповідальної особи Підрядника;
5. Працівники мають бути проінструктовані про те, що сміттєпровід є АВМ і не підлягає пошкодженню;
6. Засоби індивідуального захисту визначаються за результатами оцінки ризиків Підрядника; мають застосовуватися відповідні респіратори класу РЗ/FFP3, захисний одяг і рукавички;
7. Робоче місце після завершення робіт прибирається вологим методом; сухе підмітання пилу не допускається в зоні, де можливий контакт з АВМ.

11 ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ВИПАДКОВОГО ВИЯВЛЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ АВМ

Якщо під час робіт буде виявлено додатковий підозрілий матеріал або якщо сміттєпровід буде випадково пошкоджено, роботи у відповідній зоні мають бути негайно зупинені. Матеріал не можна демонтувати, перемішувати, очищати, різати або закривати без оцінки компетентною особою.

1. Негайно припинити роботи у відповідній зоні та залишити матеріал у тому стані, в якому його виявлено.
2. Обмежити доступ до ділянки; за потреби встановити попереджувальні знаки або тимчасове огороження.
3. Не виконувати сухе прибирання, підмітання, продування або використання звичайного пиłosоса.
4. Повідомити керівника робіт, представника замовника/УФСІ, відповідальну особу з охорони праці та з екологічних та соціальних питань та спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів, якщо він залучений.
5. Зробити фотофіксацію без наближення і без контакту з матеріалом; зафіксувати місце, дату, час, опис події, працівників, які були присутні.

6. До прийняття рішення компетентною особою розглядати матеріал або пошкоджену ділянку як потенційно забруднену азбестовими волокнами.
7. Відновлювати роботи лише після письмового рішення відповідальних осіб і, за потреби, після розроблення плану демонтажу азбестовмісних матеріалів або спеціального методу очищення/ремедіації.

12 НАВЧАННЯ, ІНФОРМУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ

До початку робіт у зоні, де розташований сміттєпровід, Підрядник має провести інструктаж працівників і субпідрядників. Інструктаж має бути документально підтверджений підписами. Під час інструктажу висвітлюються такі питання:

- місце розташування сміттєпроводу та його статус як АВМ;
- заборонені дії: свердління, різання, ламання, шліфування, демонтаж, ударний вплив, не-санкціоноване відкриття конструкції;
- вимоги до кріплення нової облицювальної конструкції лише до елементів, що не є азбестовмісними;
- порядок дій у разі виявлення підозрілих матеріалів або випадкового пошкодження;
- контактні особи для повідомлення;
- вимоги до прибирання, контролю пилу та ЗІЗ відповідно до оцінки ризиків Підрядника.

Адміністрація об'єкта має бути поінформована про те, що після завершення робіт сміттєпровід залишатиметься у будівлі за облицювальною конструкцією, а його місце має бути збережене в документації та враховуватися під час будь-яких майбутніх робіт.

13 УМОВИ, ЗА ЯКИХ ПОТРІБЕН ОКРЕМИЙ ПЛАН РОБІТ З ДЕМОНТАЖУ АВМ

Окремий план виконання робіт з демонтажу АВМ має бути розроблений до початку робіт, якщо виникає хоча б одна з наведених нижче умов:

- зміна проєктного рішення передбачає демонтаж сміттєпроводу повністю або частково;
- роботи потребують різання, свердління, ламання, шліфування або іншого механічного втручання у азбестоцементний матеріал;
- виявлено пошкоджені ділянки сміттєпроводу, уламки або пил, які можуть бути пов'язані з АВМ;
- необхідно виконати очищення, видалення уламків або пакування відходів, що можуть містити азбест;
- під час робіт виявлено нові підозрілі матеріали, які не були описані в цьому Плані;
- відповідальні особи або компетентний спеціаліст визначили, що ризик вивільнення волокон не може бути контрольований лише заходами управління на місці.

План виконання робіт з демонтажу АВМ має включати деталізовану оцінку ризиків, схему зони робіт, заходи ізоляції, склад персоналу, ЗІЗ, порядок демонтажу, пакування і маркування відходів, тимчасове зберігання, транспортування, передачу на ліцензований об'єкт, порядок очищення та фінального приймання. До початку таких робіт план виконання робіт з демонтажу АВМ має бути погоджений відповідно до вимог проєкту.

14 НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ТА ПРАКТИЧНІ НАСТАНОВИ

1. Державні санітарні норми і правила «Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест», наказ МОЗ України № 1013 від 05.06.2023: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1345-23>
2. Guidance for the Encapsulation of Asbestos Containing Materials: <https://www.arca.org.uk/media/cidckhan/arca-gn010-v0715-encapsulation-of-asbestos-containing-materials.pdf>
3. HSE HSG264 Asbestos: The survey guide: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg264.htm>
4. HSE – The duty to manage asbestos in buildings: <https://www.hse.gov.uk/asbestos/duty/>
5. HSE HSG227 A comprehensive guide to managing asbestos in premises: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg227.htm>
6. HSE HSG247 Asbestos: The licensed contractors' guide: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg247.htm>
7. HSE Asbestos Essentials: task sheets and equipment/method sheets: <https://www.hse.gov.uk/asbestos/essentials/>
8. HSE L143 Managing and working with asbestos: Control of Asbestos Regulations 2012. ACOP and guidance: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/l143.htm>
9. A Review of Asbestos Stabilisation and Containment Practices: https://www.asbestossafety.gov.au/sites/default/files/migration/2018/ASEA_Reports_Review_of_asbestos_stabilisation_and_containment_practices_Dec_17.pdf

План управління азбестовмісними матеріалами

для будівель майстерень та навчальних корпусів Чернівецького професійного машинобудівного ліцею

Об'єкт:

Чернівецький професійний машинобудівний ліцей

Адреса: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47

Проект: 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область / VETinEP II»

management4health AG

Дата підготовки:

29 травня 2026

Розробник:

Олена Дрозд

Об'єкт	Будівлі учбових корпусів та майстерні Чернівецького професійного машинобудівного ліцею
Адреса	м. Чернівці, вул. Хотинська, 47
Проект	34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей, м. Чернівці, Чернівецька область / VETinEP II»
Підстава	Звіт щодо обстеження будівлі на наявність матеріалів, що містять азбест; проєктні рішення щодо ремонту приміщень
Виявлений АВМ	Потенційний АВМ: залишки старої пошкодженої ізоляції на трубопроводі опалення у зоні розкриття будівельної конструкції
Ключове рішення	До отримання лабораторного результату або іншого обґрунтованого рішення матеріал управляється як потенційно азбестовмісний. Його демонтаж, очищення, переміщення або механічне порушення не допускаються без спеціального порядку робіт
Статус документа	Проект. Підлягає уточненню та деталізації Підрядником після затвердження технології робіт, робочих креслень і плану організації будівництва
Версія	v.1.0 - проєкт для подальшого уточнення Підрядником
Призначення	Встановити принципи, ролі, обмеження і процедури управління азбестоцементними матеріалами в межах запланованих робіт
Коли переглядати документ	Перед початком робіт; після затвердження робочої документації; після обстеження Підрядником; після будь-якого випадкового пошкодження/виявлення нових підозрілих матеріалів; у разі зміни обсягу робіт
Відомості, що підлягають уточненню Підрядником	Детальна схема розташування АВМ; фактичний стан доступних ділянок; спосіб конструктивного відокремлення; вузли кріплення; перелік працівників і відповідальних осіб; графік робіт; потреба у додаткових заходах контролю пилу; порядок аварійного реагування на конкретному майданчику

ЗМІСТ

1	Вступ і цілі Плану	2
2	Підстава, вихідні дані та межі застосування	2
3	Відомості про об'єкт і заплановані роботи	3
4	Ідентифіковані АВМ	3
5	Методологія управління АВМ	4
6	Розподіл ролей і відповідальності	5
6.1	Агенція з впровадження проєкту (АВП).....	5
6.2	Балансоутримувач, адміністрація закладу.....	5
6.3	Проектувальник.....	6
6.4	Підрядник	6
6.5	Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління.....	7
6.6	Технічний нагляд	7
6.7	Компетентний фахівець з АВМ / спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів	8
6.8	Працівники та субпідрядники.....	8
6.9	Транспортна організація та об'єкт приймання відходів	8
6.10	Схема повідомлення у разі виявлення або пошкодження АВМ.....	9
7	Рішення щодо управління АВМ	9
8	Технічні вимоги до демонтажу АВМ	10
8.1	Підготовчі дії до початку демонтажу.....	10
8.2	Організація робочої зони.....	11
8.3	Засоби індивідуального захисту	11
8.4	Виконання демонтажу	12
8.5	Пакування, маркування та тимчасове зберігання відходів	12
8.6	Очищення робочої зони.....	13
9	Порядок дій у разі випадкового виявлення або пошкодження АВМ	13
10	Навчання, інформування та комунікація	14
11	Нормативні документи та практичні настанови	14

1 Вступ і цілі Плану

Цей План управління азбестовмісними матеріалами (далі – План) підготовлено для будівель майстерень та навчальних корпусів Чернівецького професійного машинобудівного ліцею в межах проєкту VETinEP II. План визначає організаційні, технічні та процедурні заходи щодо управління матеріалом, виявленим під час обстеження, до моменту лабораторного підтвердження його складу або прийняття іншого обґрунтованого управлінського рішення.

Основна мета Плану – забезпечити безпечне управління виявленим матеріалом під час підготовки та виконання ремонтних робіт, недопущення впливу азбестових волокон на працівників, користувачів будівлі та інших осіб, а також запобігання неконтрольованому пошкодженню матеріалу, який може містити азбест. Для досягнення цієї мети План визначає порядок документування місця розташування АВМ, інформування залучених сторін, обмеження доступу, недопущення механічного порушення матеріалу, а також порядок дій у разі випадкового виявлення або пошкодження підозрілих матеріалів.

Вимоги, викладені у Плані управління АВМ мають бути уточнені після проведення аналізу зразків, але до початку мобілізаційних дій підрядника з обов'язковим внесенням відповідних вимог до ПЕСМ Підрядника та уточненого Плану управління АВМ та Плану з демонтажу АВМ, що має бути розроблений підрядником.

2 ПІДСТАВА, ВИХІДНІ ДАНІ ТА МЕЖІ ЗАСТОСУВАННЯ

План розроблено з урахуванням результатів звіту щодо обстеження будівель на наявність матеріалів, що містять азбест, процедур управління АВМ, прийнятих УФСІ, а також належної міжнародної практики у сфері управління азбестовмісними матеріалами. Зокрема, враховано принципи мінімізації вивільнення азбестових волокон, обмеження доступу до зон потенційного ризику, залучення компетентного персоналу, використання відповідних засобів індивідуального захисту, документування рішень та належного поведіння з відходами у разі їх утворення під час робіт з АВМ. Для цього об'єкта зазначені принципи адаптовано до ситуації, коли матеріал є підозрілим, але не підтвердженим лабораторно. До отримання результатів аналізу або до прийняття рішення поводитися з ним як з азбестовмісним без додаткового підтвердження, матеріал має розглядатися як потенційно азбестовмісний.

План застосовується до всіх робіт у будівлях майстерень та навчальних корпусів, які можуть проводитися в безпосередній близькості потенційно азбестовмісних матеріалів. До таких робіт належать ремонт внутрішніх приміщень, роботи з інженерними мережами, опаленням, вентиляцією, демонтажем або розкриттям конструкцій, очищенням зон розкриття, демонтажем трубопроводів або ізоляції, а також інші роботи, які можуть зачіпати АВМ.

***Примітка.** Підрядник має перевірити фактичний обсяг робіт, площу, кількість матеріалу, доступність, зв'язок з майбутніми роботами.*

3 ВІДОМОСТІ ПРО ОБ'ЄКТ І ЗАПЛАНОВАНІ РОБОТИ

Об'єктом є будівлі учбових корпусів та майстерні Чернівецького професійного машинобудівного ліцею, розташована за адресою: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47. За наданою інформацією, будівлі прийняті в експлуатацію у 1988 році; реконструкція з моменту введення в експлуатацію не проводилася.

Будівля учбового корпусу (літера А) є триповерховою, має технічний поверх, підвал відсутній. Загальна площа будівлі становить 4650,7 м², орієнтовна площа приміщень, які підлягають капітальному ремонту, - 485,0 м². Будівля учбового корпусу (літера Б) є двоповерховою, має технічний поверх, підвал відсутній; загальна площа становить 1855,7 м². Будівля майстерні (літера В) є одноповерховою, має технічний поверх, підвал відсутній; загальна площа становить 212,5 м².

Попередній обсяг робіт передбачає ремонт зовнішніх конструкцій, утеплення огорожувальних конструкцій і цоколю, заміну вікон і зовнішніх дверей, заміну пласкої покрівлі та водовідведення з покрівлі, влаштування блискавкозахисту, забезпечення доступності для маломобільних груп населення, ремонт внутрішніх приміщень, модернізацію внутрішніх інженерних систем та інші пов'язані роботи.

Роботи, релевантні для управління ризиками потенційного АВМ, включають будь-які втручання у зонах трубопроводів, вентиляційних каналів, інженерних шахт, розкритих конструкцій, старої ізоляції, обмазувальних матеріалів, підлогових, настінних або стельових покриттів, а також будь-які роботи з очищення, демонтажу або переміщення старих технічних матеріалів невідомого складу.

4 ІДЕНТИФІКОВАНІ АВМ

За результатами візуального обстеження доступних ділянок будівель виявлено підозрілий матеріал - залишки старої ізоляції, на трубопроводі опалення у зоні розкриття будівельної конструкції (табл.1). Матеріал частково пошкоджений і фрагментований, має ознаки зношення, локального руйнування та відшарування. У зоні розкриття також наявні будівельний пил, уламки та залишки матеріалів. Лабораторне підтвердження складу не проводилося.

За відсутності на момент підготовки Плану остаточного лабораторного підтвердження матеріал має розглядатися як потенційно азбестовмісний. Його механічне порушення, очищення, демонтаж, різання, свердління, ламання, шліфування, переміщення або прибирання без визначеного безпечного порядку робіт не допускається.

Якщо лабораторний аналіз підтвердить відсутність азбесту, подальші роботи можуть виконуватися як звичайні ремонтні або демонтажні роботи з дотриманням загальних вимог охорони праці та контролю пилу.

Таблиця 1 – Інформація про АВМ в будівлі

ID	Матеріал / елемент	Місце розташування	Статус	Стан	Заплановані дії	Кількість	Фото
АСМ-01	Залишки старої ізоляції	Труби опалення	Приймається як АВМ / без лабораторного підтвердження, за результатами візуального обстеження	Пошкоджений / фрагментований	Демонтаж та очищення	Уточнюється Підрядником	

5 МЕТОДОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ АВМ

Методологія управління АВМ для цього об'єкта базується на таких принципах:

- принцип обережності: до отримання лабораторного результату підозрілий матеріал управляється як потенційно азбестовмісний;
- пріоритет недоторканності: матеріал не порушується, не очищається і не демонтується без попередньої оцінки та спеціального порядку робіт;
- мінімізація пилу: не допускаються дії, які можуть призвести до утворення пилу або поширення уламків старої ізоляції;
- обмеження доступу: зона виявлення матеріалу має бути позначена, а доступ до неї має бути контрольованим, без допущення сторонніх осіб, працівників без ЗІЗ;
- інформування персоналу: усі працівники і субпідрядники, які можуть працювати поблизу матеріалу, мають бути поінформовані про його статус і заборонені дії;
- документування: місце розташування, стан, фотофіксація, рішення щодо подальших дій і результати аналізу мають бути збережені в документації об'єкта;
- готовність до випадкового виявлення: Підрядник має мати процедуру негайного припинення робіт, обмеження доступу та повідомлення відповідальних осіб у разі виявлення додаткових АВМ.

Оцінка ризику проводиться за поєднанням двох складових: ризику матеріалу та ризику завдання. Ризик матеріалу для пошкодженої старої ізоляції в залежності від ступеню зв'язаності матеріалу може оцінюватись як середній або високий. Ризик завдання підвищується, якщо роботи передбачають очищення, демонтаж, розбирання конструкцій, рух трубопроводу, механічний контакт із матеріалом або прибирання пилу і уламків у зоні виявлення.

Додатковим фактором ризику є пошкоджений і фрагментований стан матеріалу, наявність пилу та уламків у зоні розкриття, а також потенційна можливість подальшого механічного впливу під час ремонтних або демонтажних робіт.

6 Розподіл ролей і відповідальності

Ефективне управління азбестовмісними матеріалами на об'єкті потребує чіткого розподілу відповідальності між замовником, представниками проєкту, підрядником, особами, відповідальними за охорону праці та екологічну безпеку, а також компетентними фахівцями, які можуть бути залучені у разі виявлення, пошкодження або необхідності виконання робіт з АВМ.

6.1 Агенція з впровадження проєкту (АВП)

Агенція з впровадження проєкту (Український фонд соціальних інвестицій, Друге регіональне представництво) забезпечує загальну координацію виконання Плану управління АВМ і прийняття управлінських рішень щодо подальшого поводження з виявленим азбестовмісним матеріалом.

Відповідальність:

- забезпечення передачі цього Плану підряднику, проєктувальнику, технічному нагляду та іншим залученим сторонам до початку робіт;
- забезпечення врахування наявності АВМ у проєктній, тендерній та будівельній документації;
- прийняття рішення щодо сценарію управління АВМ, тимчасового обмеження доступу або подальшого поводження з матеріалом;
- організація залучення компетентного фахівця з АВМ у разі виникнення спірних питань, виявлення додаткових підозрілих матеріалів.

6.2 Балансоутримувач, адміністрація закладу

Балансоутримувач або адміністрація закладу забезпечує організаційну підтримку виконання Плану на території об'єкта, доступ до приміщень, інформування персоналу закладу та збереження інформації про АВМ після завершення ремонтних робіт.

До відповідальності балансоутримувача / адміністрації закладу належать:

- надання доступу до приміщень, у яких розташований АВМ або ймовірне забруднення;
- інформування відповідальних працівників закладу про наявність АВМ, про заборону самовільного прибирання, демонтажу або очищення матеріалу;
- забезпечення збереження інформації про місце розташування АВМ у технічній документації будівлі після завершення проєкту.

6.3 Проєктувальник

Проєктувальник або інша відповідальна організація, яка розробляє технічне рішення щодо ремонтних робіт, має врахувати наявність АВМ (потенційних АВМ) під час підготовки проєктних рішень, робочих креслень, специфікацій і послідовності виконання робіт.

До відповідальності проєктувальника належать:

- відображення місця розташування матеріалу у відповідних кресленнях або схемах;
- передбачення послідовності робіт так, щоб уникнути неконтрольованого пошкодження матеріалу.

6.4 Підрядник

Підрядник несе безпосередню відповідальність за безпечну організацію робіт на майданчику, виконання вимог цього Плану, інформування працівників і субпідрядників, а також належне видалення АВМ.

До початку робіт Підрядник має:

- ознайомитися з цим Планом, звітом з обстеження іншою документацією;
- перевірити фактичне місце розташування матеріалу у зонах майбутніх робіт, його обсяг, кількість тощо;
- обмежити доступ до ділянки і не допускати очищення або демонтажу матеріалу без рішення відповідальних осіб;
- провести цільовий інструктаж працівників щодо наявності АВМ, заборонених дій і порядку повідомлення у разі виявлення або пошкодження підозрілих матеріалів;
- підготувати метод виконання робіт у зоні розміщення матеріалу, погодити з АВП технічні рішення.

Під час виконання робіт Підрядник зобов'язаний:

- не допускати свердління, різання, ламання, шліфування, демонтажу або іншого механічного порушення АВМ;
- підтримувати порядок у зоні виконання робіт і не допускати накопичення будівельних відходів, або матеріалів, які можуть забруднюватись азбестовим пилом;
- використовувати відповідні ЗІЗ, техніки пилопридушення тощо;
- поводитись з азбестовмісними відходами як з небезпечними відходами відповідно до норм чинного законодавства, цього Плану, практик УФСІ;
- документувати всі інциденти, пов'язані з підозрілими матеріалами або АВМ.

Підрядник має уточнити та надати АВП до початку робіт таку інформацію:

- ПІБ відповідального керівника робіт на об'єкті _____
- ПІБ відповідальної особи з охорони праці: _____;
- перелік субпідрядників, які працюватимуть у зоні розташування АВМ: _____;
- метод виконання робіт щодо видалення АВМ: _____.

6.5 Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління

Відповідальна особа Підрядника з охорони праці, екологічного та соціального управління забезпечує практичний контроль за виконанням вимог цього Плану на рівні будівельного майданчика.

ПІБ: _____

Посада _____

Контактні дані: _____

До її відповідальності належать:

- проведення або організація інструктажу працівників щодо ризиків, пов'язаних з АВМ;
- контроль наявності попереджувальних написів, маркування або іншої ідентифікації зони АВМ;
- контроль виконання робіт з демонтажу АВМ;
- фіксація відхилень або потенційно небезпечних ситуацій;
- організація первинних дій у разі виявлення додаткових АВМ: припинення робіт, обмеження доступу, повідомлення відповідальних осіб, документування інциденту;
- зберігання записів про інструктажі, огляди, повідомлення та інциденти.

6.6 Технічний нагляд

Технічний нагляд забезпечує контроль відповідності фактичного виконання робіт затвердженим технічним рішенням, проєктній документації та вимогам цього Плану.

Організація: _____

ПІБ відповідальної особи: _____

Посада: _____

Контактні дані: _____

До відповідальності технічного нагляду робіт належать:

- контроль за тим, щоб фактичні роботи відповідали погодженому рішенням;
- недопущення несанкціонованих змін у методі видалення АВМ;

- участь у розгляді інцидентів, пов'язаних з АВМ або підозрілими матеріалами.

6.7 Компетентний фахівець з АВМ / спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів

Компетентний фахівець з АВМ або спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів залучається у разі необхідності додаткової оцінки стану АВМ, погодження спеціальних заходів, або виявлення нових підозрілих матеріалів.

До функцій компетентного фахівця можуть належати:

- огляд стану АВМ до початку робіт поблизу нього;
- надання рекомендацій щодо безпечного конструктивного відокремлення АВМ;
- оцінка доцільності додаткових заходів, якщо матеріал має пошкодження або знаходиться у складній зоні доступу;
- консультації у разі виявлення додаткових АВМ;
- визначення потреби у відборі зразків, очищенні, спеціальному прибиранні або залученні спеціалізованого підрядника;
- підготовка висновку або рекомендацій щодо подальших дій.

6.8 Працівники та субпідрядники

Усі працівники та субпідрядники, які виконують роботи у будівлях, мають бути поінформовані про наявність потенційного АВМ та обмеження щодо робіт поблизу нього.

До їхніх обов'язків належать:

- виконувати роботи лише відповідно до отриманого інструктажу;
- використовувати належні ЗІЗ (респіратори, рукавички, захисні окуляри, одноразові комбінезони);
- не свердлити, не різати, не ламати, не шліфувати і не переміщувати матеріали, що можуть містити АВМ, якщо це не обумовлено техніками демонтажу;
- не виконувати самовільні роботи у зоні розташування АВМ;
- негайно повідомляти керівника робіт у разі виявлення підозрілих матеріалів, пилу, уламків, тріщин або пошкоджень;
- не прибирати самостійно уламки або пил, які можуть бути пов'язані з АВМ;
- дотримуватися вимог щодо обмеження доступу і маркування робочих зон.

6.9 Транспортна організація та об'єкт приймання відходів

Відходи, які містять або можуть містити азбест, мають передаватися лише суб'єктам, які мають належні правові підстави для перевезення, оброблення або захоронення відповідних небезпечних відходів.

Транспортування:

Назва транспортної організації: _____

Контактна інформація: _____

Інформація про наявність ліцензії: _____

Захоронення:

Назва об'єкта захоронення: _____

Контактна інформація: _____

Інформація про наявність ліцензії: _____

6.10 Схема повідомлення у разі виявлення або пошкодження АВМ

У разі виявлення додаткового підозрілого матеріалу у працівник або субпідрядник, який це виявив, має негайно припинити роботи у відповідній зоні та повідомити безпосереднього керівника робіт.

Подальша схема повідомлення має бути такою:

1. Працівник / субпідрядник повідомляє керівника робіт Підрядника.
ПІБ / контакт: _____
2. Керівник робіт Підрядника повідомляє відповідальну особу з охорони праці, екологічного та соціального управління.
ПІБ / контакт: _____
3. Підрядник повідомляє представника АВП.
ПІБ / контакт: _____
4. За потреби Замовник або Підрядник залучає компетентного фахівця з АВМ / спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів.
ПІБ / контакт: _____
5. До прийняття рішення компетентною особою роботи у відповідній зоні не відновлюються.

Усі повідомлення, рішення та подальші дії мають бути задокументовані. Запис щонайменше має включати дату і час події, місце, короткий опис ситуації, фотофіксацію, осіб, яких повідомлено, та рішення щодо подальших дій.

7 РІШЕННЯ ЩОДО УПРАВЛІННЯ АВМ

З урахуванням результатів обстеження, фактичного стану матеріалу та характеру запланованих робіт, підозрілий матеріал на трубопроводі опалення має бути видалений до початку виконання основних ремонтних, демонтажних або будівельно-монтажних робіт у відповідній зоні.

Таке рішення обумовлене тим, що матеріал є відкритим, частково пошкодженим і фрагментованим, має ознаки локального руйнування та може бути додатково по-

Vocational Education and Training in the Eastern Partnership II

рушений під час подальших робіт. Залишення такого матеріалу без попереднього вилучення створює ризик його випадкового механічного пошкодження, утворення пилу, поширення забруднення у робочій зоні та неконтрольованого впливу на працівників.

До отримання результатів лабораторного аналізу або до прийняття іншого обґрунтованого управлінського рішення зазначений матеріал має розглядатися як потенційно азбестовмісний. Відповідно, його видалення не повинно виконуватися як звичайний демонтаж будівельного або ізоляційного матеріалу. Роботи мають бути організовані за спеціально визначеним порядком, із застосуванням заходів контролю пилу, обмеження доступу, засобів індивідуального захисту, належного пакування і документування.

8 ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ДЕМОНТАЖУ АВМ

Основними принципами виконання робіт є:

- попереднє визначення меж робочої зони;
- обмеження доступу сторонніх осіб;
- мінімізація механічного впливу на матеріал;
- заборона сухого демонтажу, шліфування, різання, ударного руйнування, продування та сухого підмітання;
- зволоження матеріалу до і під час демонтажу, якщо це технічно можливо і не створює додаткових ризиків;
- ручне зняття матеріалу малими ділянками без зайвого руйнування;
- негайне пакування демонтованого матеріалу, пилу, уламків і забруднених витратних матеріалів;
- очищення робочої зони вологим способом або іншим методом, що не спричиняє повторного підняття пилу;
- документування виконаних робіт і підтвердження готовності зони до подальших ремонтних робіт.

8.1 Підготовчі дії до початку демонтажу

До початку демонтажу Підрядник має уточнити фактичне місце розташування підозрілого матеріалу, орієнтовний обсяг, стан, доступність, межі забрудненої або потенційно забрудненої ділянки, а також можливі шляхи поширення пилу до суміжних приміщень.

Підрядник має підготувати короткий метод виконання робіт або окремий план робіт з підозрілим АВМ. Такий документ має включати:

- схему розташування підозрілого матеріалу;
- межі робочої зони;
- межі «брудної зони»;
- місце входу і виходу працівників;
- конфігурацію шлюзу або контрольованої точки доступу;
- маршрут винесення упакованих відходів;

- місце тимчасового зберігання відходів;
- перелік відповідальних осіб;
- склад працівників, допущених до робіт;
- перелік ЗІЗ;
- перелік інструментів і матеріалів;
- порядок зволоження, демонтажу, пакування, очищення та фінального огляду;
- порядок дій у разі непередбаченого поширення пилу, додаткового пошкодження матеріалу або виявлення інших підозрілих матеріалів.

8.2 Організація робочої зони

До початку демонтажу Підрядник має організувати робочу зону, яка унеможливило неконтрольований доступ сторонніх осіб, поширення пилу та винесення потенційного забруднення за межі місця виконання робіт.

Ділянка виконання робіт має розглядатися як «брудна зона» до завершення демонтажу, очищення і прийняття рішення про можливість відновлення основних ремонтних робіт. Межі «брудної зони» визначаються Підрядником з урахуванням фактичного розташування матеріалу, стану прилеглих поверхонь, наявності пилу й уламків, шляхів доступу, вентиляційних потоків і можливості ізоляції ділянки від інших приміщень.

«Брудна зона» має бути фізично відокремлена від інших частин будівлі. Для цього можуть застосовуватися тимчасові огороження, поліетиленова плівка достатньої міцності, герметизація прорізів, щілин, дверей, вентиляційних отворів або інших шляхів можливого поширення пилу. Усі входи до зони мають бути промарковані попереджувальними написами. Доступ до «брудної зони» дозволяється лише працівникам, залученим до виконання робіт, які пройшли інструктаж і забезпечені відповідними засобами індивідуального захисту.

Для входу до «брудної зони» та виходу з неї Підрядник має передбачити шлюзову систему або інший контрольований вузол доступу, достатній для запобігання винесенню пилу та забруднених матеріалів за межі робочої зони. Конфігурація шлюзу має бути визначена з урахуванням масштабу робіт, доступного простору, стану матеріалу і результатів оцінки ризику.

Як мінімум, має бути передбачене розділення чистої зони та робочої зони, місце для зняття або очищення зовнішніх забруднених засобів індивідуального захисту, а також порядок передачі упакованих відходів із «брудної зони» без забруднення суміжних приміщень. Забороняється виносити з «брудної зони» неупаковані уламки, пил, використані серветки, плівку, одноразові ЗІЗ або інші матеріали, які могли контактувати з АВМ.

8.3 Засоби індивідуального захисту

Працівники, які виконують демонтаж АВМ, мають бути забезпечені засобами індивідуального захисту, достатніми для робіт з АВМ. Мінімальний комплект ЗІЗ має включати:

- одноразовий захисний комбінезон категорії III типу 5/6 або еквівалентний;
- респіратор класу не нижче FFP3 / P3 або еквівалентний засіб респіраторного захисту;
- захисні рукавички;
- захисні окуляри;
- захисне взуття;

- каску та інші стандартні будівельні ЗІЗ відповідно до характеру робіт.

Працівники мають бути проінструктовані щодо правильного одягання, використання, зняття та поводження із ЗІЗ. Одноразові ЗІЗ, які використовувалися у «брудній зоні», мають розглядатися як потенційно забруднені та пакуватися разом з іншими потенційно азбестовмісними відходами до підтвердження їх безпечного статусу. Забороняється струшувати, очищати сухим способом або виносити потенційно забруднені ЗІЗ за межі контрольованої зони без визначеного порядку поводження.

8.4 Виконання демонтажу

Перед початком демонтажу АВМ має бути зволожений для зменшення утворення пилу, якщо це технічно можливо і не створює додаткових ризиків для електробезпеки, стану конструкцій або роботи обладнання. Зволоження має виконуватися обережно, без розмивання, рознесення або розпилення матеріалу.

Зняття матеріалу має виконуватися вручну, малими ділянками, із мінімальним механічним впливом. Не допускається використання високошвидкісного різального, шліфувального або ударного інструменту. Не допускається сухе зішкрібання, інтенсивне руйнування, продування стисненим повітрям або будь-які дії, що можуть спричинити неконтрольоване утворення пилу.

Демонтований матеріал має негайно збиратися і пакуватися у визначену тару або пакети. Пил, уламки, залишки матеріалу, використані серветки, плівка, одноразові ЗІЗ та інші витратні матеріали, які могли контактувати з підозрілим матеріалом, мають збиратися і пакуватися як потенційно азбестовмісні відходи.

Під час демонтажу Підрядник має забезпечити постійний контроль стану робочої зони. У разі збільшення пиловиділення, виявлення додаткових пошкоджених матеріалів, неможливості безпечного ручного демонтажу або іншого відхилення від погодженого методу роботи мають бути призупинені до перегляду методу виконання робіт.

8.5 Пакування, маркування та тимчасове зберігання відходів

Демонтований підозрілий матеріал, пил, уламки, забруднені витратні матеріали та одноразові ЗІЗ мають бути упаковані як азбестовмісні відходи. Пакування має бути щільним, стійким до пошкодження та таким, що не допускає випадіння або розсипання матеріалу під час переміщення. Упаковані відходи мають бути промарковані як такі, що містять азбест. Тимчасове зберігання таких відходів на майданчику має здійснюватися у визначеному місці з обмеженим доступом, захистом від механічного пошкодження, атмосферного впливу та доступу сторонніх осіб.

Такі відходи мають бути передані лише суб'єктам господарювання, які мають належні правові підстави, дозвільні документи та технічну спроможність для перевезення та захоронення відповідних небезпечних відходів.

Передача відходів має бути документально підтверджена із зазначенням місця утворення, виду відходів, фактичної кількості (ваги), дати передачі, найменування перевізника, місця кінцевого захоронення та відповідальних осіб.

8.6 Очищення робочої зони

Після завершення демонтажу робоча зона має бути очищена вологим способом, пило-сосом з НЕРА-фільтром або іншим методом, що не спричиняє повторного підняття пилу. Сухе підмітання, продування стисненим повітрям і використання звичайного пи-лососа не допускаються.

Поверхні, на яких могли осідати пил або дрібні залишки матеріалу, мають бути очи-щені вологими серветками, ганчірками або іншим прийнятним методом. Використані матеріали для очищення мають бути упаковані як азбестовмісні відходи.

Демонтаж тимчасових огорожень, плівки, шлюзів або інших елементів ізоляції може виконуватися лише після очищення робочої зони та візуального огляду відповідальною особою Підрядника, а за потреби – компетентним фахівцем з АВМ.

В залежності від обраного методу демонтажу та стану матеріалу (у випадку підтвер-дження вмісту азбесту та незв'язного стану волокон), для підтвердження якості очи-щення може потребуватися дослідження якості повітря на наявність азбестового пилу. Рішення про його проведення може бути прийнято на етапі планування демонтажних робіт.

9 ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ВИПАДКОВОГО ВИЯВЛЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ АВМ

Якщо під час робіт буде виявлено додатковий підозрілий матеріал, роботи у відповідній зоні мають бути негайно зупинені. Матеріал не можна демонтувати, переміщувати, очищати, різати або закривати без оцінки компетентною особою.

1. Негайно припинити роботи у відповідній зоні та залишити матеріал у тому стані, в якому його виявлено.
2. Обмежити доступ до ділянки; за потреби встановити попереджувальні знаки або тимча-сове огороження.
3. Не виконувати сухе прибирання, підмітання, продування або використання звичайного пи-лососа.
4. Повідомити керівника робіт, представника замовника/УФСІ, відповідальну особу з охо-рони праці та з екологічних та соціальних питань та спеціаліста з контролю небезпеч-них матеріалів, якщо він залучений.
5. Зробити фотофіксацію без наближення і без контакту з матеріалом; зафіксувати місце, дату, час, опис події, працівників, які були присутні.
6. До прийняття рішення компетентною особою розглядати матеріал або пошкоджену ді-лянку як потенційно забруднену азбестовими волокнами.
7. Відновлювати роботи лише після письмового рішення відповідальних осіб і, за потреби, після розроблення плану демонтажу азбестовмісних матеріалів або спеціального методу очищення/ремедіації.

10 НАВЧАННЯ, ІНФОРМУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ

До початку робіт у зоні, де локалізується АВМ, Підрядник має провести інструктаж працівників і субпідрядників. Інструктаж має бути документально підтверджений підписами. Під час інструктажу висвітлюються такі питання:

- небезпека для здоров'я та небезпечні властивості АВМ;
- місце розташування АВМ;
- заборонені дії: свердління, різання, ламання, шліфування, ударний вплив, несанкціоноване відкриття конструкції;
- порядок дій у разі виявлення підозрілих матеріалів або випадкового пошкодження;
- контактні особи для повідомлення;
- вимоги до прибирання, контролю пилу та ЗІЗ відповідно до оцінки ризиків Підрядника;
- заборона самостійного прийняття рішень щодо прибирання, пакування або утилізації підозрілих матеріалів.

11 НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ТА ПРАКТИЧНІ НАСТАНОВИ

1. Державні санітарні норми і правила «Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест», наказ МОЗ України № 1013 від 05.06.2023: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1345-23>
2. Guidance for the Encapsulation of Asbestos Containing Materials: <https://www.arca.org/media/cidckhan/arca-gn010-v0715-encapsulation-of-asbestos-containing-materials.pdf>
3. HSE HSG264 Asbestos: The survey guide: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg264.htm>
4. HSE – The duty to manage asbestos in buildings: <https://www.hse.gov.uk/asbestos/duty/>
5. HSE HSG227 A comprehensive guide to managing asbestos in premises: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg227.htm>
6. HSE HSG247 Asbestos: The licensed contractors' guide: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/hsg247.htm>
7. HSE Asbestos Essentials: task sheets and equipment/method sheets: <https://www.hse.gov.uk/asbestos/essentials/>
8. HSE L143 Managing and working with asbestos: Control of Asbestos Regulations 2012. ACOP and guidance: <https://www.hse.gov.uk/pubns/books/l143.htm>
9. A Review of Asbestos Stabilisation and Containment Practices: https://www.asbestossafety.gov.au/sites/default/files/migration/2018/ASEA_Reports_Review_of_asbestos_stabilisation_and_containment_practices_Dec_17.pdf

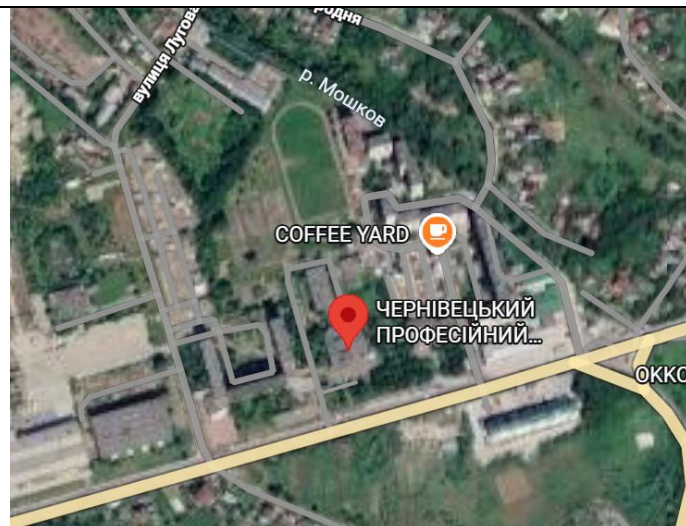
Опитувальник ESHS

Назва субпроєкту: № 34-73-2 «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей,
м. Чернівці, Чернівецька область обл./VETinEP II»

Назва об'єкту	Будівлі гуртожитку та навчального корпусу, виробничих майстерень ДПТНЗ «Чернівецький професійний машинобудівний ліцей»	
Адреса	Гуртожиток: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Г Навчальний корпус, виробничі майстерні: м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Д	
Контактні дані	ПІБ – Калетник Руслан Вікторович	
	Посада – Т.в.о. директора	
	e-mail: chpml@ukr.net	тел. +380 99 561 9189
Дата заповнення	09.09.2025	

Поруч з місцем проведення робіт (на відстані до 200 м) розташовані:

на території закладу: навчальний корпус (основний корпус ліцею), навчально-виробничі майстерні, гуртожиток (блочного типу, розташоване поруч із навчальним корпусом), приміщення кабінетів/бібліотеки, укриття в підвальному приміщенні гуртожитку;
за межами території закладу:
зі сходу: житлова забудова та об'єкти побутового обслуговування населення вздовж вул. Хотинська;
з заходу: торгово-розважальний комплекс / «Боянівка» (вул. Хотинська, 43) та мережеві магазини (Comfy у ТЦ), кафе/заклади харчування — всі ці об'єкти знаходяться за кілька десятків метрів;
з півдня: вулично-дорожня мережа (вул. Хотинська) із зупинкою громадського транспорту «Ліцей» та маршрутні/тролейбусні лінії (тролейбус №5.; автобус/маршрутки, які проходять по вул. Хотинська), місцеві торгові точки і житлова забудова;
з півночі: житлові будинки, сервісні точки (поштові/кур'єрні відділення, невеликі торгові точки), внутрішні дворові території — типова міська інфраструктура вздовж вул. Хотинська. (поштове відділення/Укр пошта)

Зазначити категорії осіб, що проживають у гуртожитку: здобувачі освіти навчального закладу, працівники НЗ, внутрішньо-переміщені особи

Чи розміщені у будівлях, що плануються до ремонту, або поруч (на території закладу) об'єкти (некомерційні або комерційні, наприклад банкомат, орендарі і т.п.), що мають бути прибрані або тимчасово виїхати із будівлі на період ремонту: у будівлях, що плануються до ремонту, а також на прилеглій території закладу відсутні об'єкти комерційного чи некомерційного призначення (банкомати, орендовані приміщення, сторонні підприємства тощо), які потребували б демонтажу або тимчасового переміщення на період виконання ремонтних робіт. Усі приміщення використовуються виключно для освітнього процесу та господарських потреб ліцею.

Чи є укриття, його адреса: найпростіше укриття знаходяться в м. Чернівці, вул. Хотинська, 47Г.

№	Критерій	ТАК	НІ	Примітка
1	Чи має заклад дійсні документи на здійснення діяльності: ліцензії, дозволи тощо? Якщо ні, дайте, будь ласка, пояснення. Дозволи, що підлягають перевірці: • документ, що посвідчує право власності/користування на земельну ділянку та будівлю (надати копії документів)	Так		
2	Чи має діючий заклад екологічні дозволи або очікує на їх отримання у разі якщо такі дозволи необхідні?		Ні	
3	Чи будуть у рамках субпроекту фінансовані види діяльності, що призведуть до збільшення обсягу робіт, проведення яких вимагатиме отримання екологічних дозволів?		Ні	
4	Чи відповідає заклад всім вимогам нормативно-правових та нормативних документів України із захисту довкілля щодо викидів у повітря, скидання води та утилізації твердих відходів? Якщо ні, дайте, будь ласка, пояснення	Так		
5	Чи має заклад будь-які значні несплачені екологічні комісії, штрафи або стягнення або інші екологічні зобов'язання (наприклад, судовий процес у стадії розгляду, що стосується проблем охорони довкілля тощо). Якщо так, дайте, будь ласка, пояснення		Ні	
6	Чи спричинить виконання запропонованої діяльності переміщення третіх осіб, офіційне чи неофіційне зайняття або використання землі чи будівель?		Ні	
7	Чи буде діяльність в рамках субпроекту спричиняти утворення стічних вод та/або чи буде потрібно вжити заходів екологічного контролю для забезпечення дотримання чинних в Україні норм?		Ні	
8	Чи буде діяльність в рамках субпроекту спричиняти викиди в атмосферу та/або чи буде потрібно вжити заходів екологічного контролю для забезпечення дотримання чинних в Україні норм?	Так		
9	Чи буде діяльність в рамках субпроекту спричиняти рівень шуму, що вимагатиме вживання заходів екологічного контролю для забезпечення дотримання чинних в Україні норм?	Так		Під час виконання будівельних робіт буде дотримано чинних санітарних норм щодо рівня

	Чи буде рівень шуму негативно впливати на особливо вразливі об'єкти (природне середовище, лікарні, заклади освіти, установи для місцевого населення)?			шуму, встановлених законодавством України. Використання сучасного обладнання з низьким рівнем шуму. Дотримання технологічних перерв, щоб зменшити навантаження на мешканців гуртожитку, студентів та адміністративно-педагогічний персонал НЗ.
10	Чи будуть в рамках субпроекту застосовуватись, зберігатись, вироблятись, утилізуватись небезпечні речовини, які: • потребують спеціальних дозволів та ліцензій; • потребують ліцензованого та спеціально навченого персоналу; • які є незаконними або забороненими у ЄС або країнах Заходу; • не відповідають рекомендаціям Посібника щодо запобігання та усунення забруднення довкілля (РРАН); • можуть спричинити забруднення ґрунту і води, якщо не буде вжито належних заходів?		Ні	
11	Чи буде субпроект спричиняти утворення відходів, які потребують проведення спеціальних заходів з утилізації або залучення ліцензованих організацій? (у разі закупівлі нового обладнання, чи буде старе обладнання утилізоване уповноваженою ліцензованою компанією або організацією?)	так		АВМ, див. скринінги на наявність АВМ
12	Чи буде запланована господарська діяльність проходити на або поряд із природоохоронними територіями/об'єктами або такими територіями/об'єктами, чий статус (надання статусу)природоохоронних територій/об'єктів розглядається органами влади?		Ні	
13	Чи можуть роботи в рамках цього субпроекту мати потенційний вплив на території, що є важливими для місцевої або національної культурної спадщини?		Ні	
14	Чи передбачається порушення рослинного покриву під час перебудови та переоснащення об'єкту?		Ні	

15	Чи передбачається пошкодження ґрунту, земель, погіршення ландшафту під час перебудови та переоснащення об'єкту?	Так		Усі пошкодження, що будуть результатом будівельних робіт усуватиме Підрядник.
16	Чи виявили представники місцевого населення або неурядових організацій занепокоєння щодо екологічних аспектів субпроекту або висловили заперечення проти нього?		Ні	
17	Чи є будь-який інший аспект субпроекту, який за звичайних умов роботи або за певних обставин спричинить ризик, матиме негативний вплив на довкілля, населення або може спричинити незручності?	Так		- небезпека від можливого нанесення ракетно-бомбових ударів, - небезпека від необережного поводження із вибухонебезпечних предметами, які не розірвались
18	Чи має заклад будь-які штрафи, стягнення, значні рекомендації внаслідок перевірок місцевих інспекцій з охорони праці або інші зобов'язання (наприклад, судовий процес у стадії розгляду, що стосується проблем охорони праці тощо)? Якщо так, дайте, будь ласка, пояснення		Ні	
19	Чи заклад реєструє та веде статистику нещасних випадків, інцидентів з охорони праці?	Так		
20	Чи відстежує заклад дотримання національного законодавства з охорони праці, регламентів ЄС, організаційних політик та стандартів?	Так		
21	Чи існує пряма або опосередкована небезпека для руху громадського транспорту і пасажирів протягом реалізації субпроекту?	Так		
22	Чи спричиняє субпроект обмеження доступу пасажиром/пішоходам до комерційних та торгових об'єктів?		Ні	
23	Чи є в наявності територія для зберігання матеріалів та паркування транспорту, призначеного для проведення будівельних робіт, на існуючій ділянці/чи забезпечені під'їзні шляхи?	Так		
24	Чи існують обтяження стосовно місця, обраного для проведення будівельних/ремонтних робіт? Якщо так, надайте пояснення		Ні	
25	Чи вимагає субпроект придбання приватних земель?		Ні	
26	Чи існує ймовірність того, що субпроект призведе до будь-яких незворотних пошкоджень або втрати житла, іншої власності, можливості використання ресурсів?		Ні	
27	Чи існує вірогідність виселення, закриття бізнесу, комерційної діяльності та діяльності із забезпечення засобів існування людей під час будівництва?		Ні	

28	Чи є тимчасове чи постійне фізичне переміщення людей у зв'язку з будівництвом?	Так		
29	Чи передбачає субпроект переселення людей? Якщо так, надайте пояснення		Ні	
30	Чи втратить населення тимчасово або назавжди доступ до засобів виробництва, послуг, природних ресурсів?		Ні	
31	Чи відбудеться втрата/пошкодження сільськогосподарських земель, незібраного врожаю, дерев?		Ні	
32	Чи призведе проект до втрати зайнятості, робочих місць?		Ні	
33	Чи проведення нових будівельних робіт потребує додаткової/кваліфікованої робочої сили не з числа місцевих жителів?		Ні	
34	Чи субпроект/будівельна діяльність спричинить порушення/неспокій у житті місцевої громади?		Ні	
35	Чи будівництво нових будівель, дренажних систем, ліній електропередач заподіють якусь шкоду громадським будівлям/ресурсам/прилеглим будинкам, колодязям, землям, місцям поховань, дитячим паркам, школам тощо?		Ні	
36	Чи може субпроект спричинити такі непередбачувані наслідки як нещасні випадки?	Так		
37	Чи є вразливі групи населення, які можуть зазнати негативного впливу (включаючи ВПО) через заходи проекту?		Ні	